

20327

అభివృద్ధి నమోదైన ప్రకటన (బి. డి. ను.)

Vol. 9.

జెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 5-వ తేది శనివారము

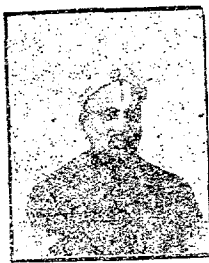
No. 108

నంబరుము ౬

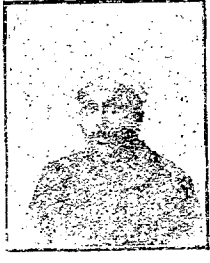
మండు ఫి నా మ సం వత్సరము, శ్రావణ మాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౨.

నంచిక ౧౦౮

ఒకలాభకరమైన వార్త. దీనిని సకలమైన వారు గమనించవలెను. (1)

మేము సకలమైన ప్రారంభించి కొద్దికాలమైపుటిని మాతో వితిలేని కాలాదాయం లావాదేవి నడపుచున్నాము. ఏలయనగా స్వచ్ఛమైన మొదటిరకం వెండితోను, సవరముబంగారుతోను మాట ప్రకారము సకలమునకు నగలను తయారుచేసి యిచ్చుట. రెండవది చేసియిచ్చినది తృప్తికరముగా లేకన్న వాపసువుయ్యుకొని వైకము నిచ్చుట. గాన నగలు కొనదలచిన వారిందరు ఒకసారి మాకర్గ వేరము చేసినతరువాత మానమృతము వారికిఁ జెలియెను. (1 42)

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుసామిశెట్టి, నగలవర్తకులు, చైనాబజారు, మద్రాసు.

Advertisement for guns and ammunition. Includes images of a rifle and a revolver. Text: 'ధరలు నరనము క్యేటలాగు ఉచితము.' (Prices are reasonable, catalog is free). '9.2 సెంటర్.' (9.2 cent).

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include various types of guns and ammunition. Prices are listed in rupees and paise.

S. Venkateshwar and Co, Publishers, Leane Square, Madras

మీరు కొనియున్నారా? (Are you buying?)

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సెట్టానధముల నేల కొనలేదు? (Don't you have a set of essential medicines at home?)

Advertisement for Sarsang Thasavamu (సారస్వతానవము). Includes an image of a medicine bottle. Text describes its benefits for various ailments.

Advertisement for 'Mela' (మేలైన జపాణ పట్టు పంచలు). Includes an image of a person. Text describes the quality and availability of Japanese goods.

Advertisement for Zama (జమా ఆయిలు). Includes an image of a Zama product box. Text describes its effectiveness for treating various pains.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము (Indrajala Mahendrajalam). Text describing a specific medicine or treatment.

హనుమాన్ బోరక్కు నబ్బు చర్త వ్యాధులను అత్యాశ్చర్యకరముగా కుదుర్చును. ఎన్. రంగనాథంశెట్టి అండు బ్రదర్స్, మద్రాసు (1739)

Mysore Government Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd. Mysore.

Loans From Rs. 1,000 to Rs. 8,000.

Will be Given Without Interest and Without Security
To 200 Bondholders Every Year.

Houses from Rs. 1,000 and Upwards will be Purchased
Without Capital and Without Trouble for our Life Policy holders.
For Prospectuses and Agency Terms, Please Apply to Messrs. P. K. Rau & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency, Native States & Ceylon,
289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

శ్రీమద్భగవద్గీతా

అష్టాదశ శుష్టువ్యాధులు పూచీపైని
నిర్ణయకాలములో నివారించబడును.

ఆర్థాయుర్యే దౌషధ నిలయము, కాకినాడ.

శ్రీమద్భగవద్గీతా

బొగ్గు పులుసు వాయువు (Carbonic acid Gas)

అన్నివిధములయిన ఏరేటెడ్ వాటర్లు తయారు చేయుటకు ఉపయోగించునది.

చెన్నపురి గవర్నమెంటు కమికల్ ఎక్సామినర్ వల్ల గ్యాసు శుద్ధమైన దని యోగ్యతాపత్రము
పొందబడినది.

స్టాండాటరీ మిషనులు

ప్యారి అండు కంపెనీ వారిక సబ్ కంట్రాక్టరులు లేరు గాన వలయువారు క్రింద కనపరచిన
విలాసమునకు నేరుగా వ్రాసుకొన్నయెడల ఆర్డర్లు సప్లయచేయబడును.

ప్యారి అండ్ కంపెనీ, మేనేజింగ్ ఏజెంట్స్,

ఈస్ట్ ఇండియా డిస్ట్రిబ్యూషన్ అండ్ షాగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్) నల్లికుప్పం.
(దక్షిణ ఆంధ్రాను జిల్లా)

ఇ నా న థే లె

మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన ఔషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక
అటుంకపరచుటకై ఉదయం, సాయంకాలములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను.

అ ట్టా గ్రా

తిమురువాయువు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛరోగము మున్నగువాటి తగిన దివ్యౌషధ మిది
యొక్కటియే. నమ్మకమైనట్టి మందుల దుకాణములందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.

మెస్సర్స్ గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, ఫోర్టు - బొంబాయి.

Esanafele. ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంట్లు.

(25)

సిద్ధమకరధ్వజ (వైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదౌషధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చ
కర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వైశ్రంభములొని యోగము ప్రకారము నిర్మింపబడిన
తయారుచేయబడియున్నది.

కో॥ స్వీచ్ఛాపారవిహారోః నకచాచిద్విపద్యతే ॥ మేధాయాః కాంతిజనః కామోద్దీపనకృన్యతే ॥

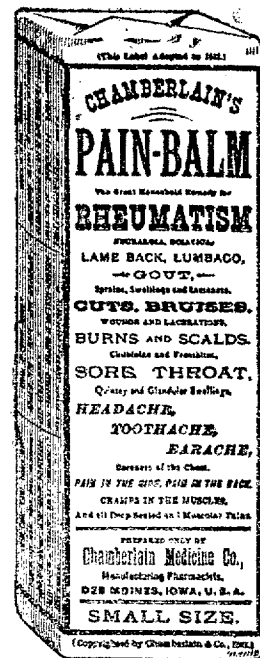
బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. కీరీయనకు కాంచినీయును. హెచ్చు ధాతువుష్టితేసి కామోద్దీపనము
గలిగించును. అతిమాత్రము, తేయ, నుఖరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చు నుప
యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. మే 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 హాన్స్ రోడ్డు హంటుకోడు, మద్రాసు.

నిర్మింపబడిన కాశ్మీరు ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

చేంబర్లెన్ గారి

పెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుము

నొప్పి, కాలినగాయములు.

తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి,

నరుకులు, దెబ్బలు

మున్నగునవి దీనివలన

తప్పక గుణముగను.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

దొరకును.

Are you in the Full Glory

OF

Manly Strength

If not, you are in urgent need of radical
remedy to regain your strength and

Manly Power

TRY BRISHYA JOGA

Prepared on the basis of Makaradhwaj
Gold, Musk, Etc., in assimilable form.

It Guarantees Results.

It quickly renews VIGOUR and VITALITY
and restores power of SUPER-MANHOOD.

Price one Phial (to last 30 days)

Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10.

THE

Kalpataru Ayurvedic Works

94 Grey Street, CALCUTTA.

బెంగాలు వర్ వ్యూమరివారి

హా మా ని

లేక అందముగా మారుమంచును

విడువక ఉపయోగించుటచే

సౌందర్యము, ముఖవర్చస్సు

మిక్కిలి అభివృద్ధియగును

ఇది చర్మమును శుభ్రపరచి, రోజువారముగాను, మృదువు
గాను, కాలిగానూమర్చి అమితమైన చందమును గలిగించును.
ఇందులో జడలేదు. ఇది హిందూదేశమునందు ఉత్పత్తియగు
మూలికలచే, హిందూదేశ పెట్టుబడితో, హిందూదేశీయులచే
తయారు చేయబడినది. విదేశమునుండి వచ్చు జవానరంజకమైన
మంచుకు సమానముగానుండును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-12-0
దజను బుడ్డు ధర రూ 8-0-0

Sharma Banerji & Co.,

43, Strand Road,

Calcutta.

అ గ త రో హ ము

రు 116 లు బహుమానము

తేయ, దగ్గు, ఒంగులు, ఉబ్బసము, మొదలగు శ్లేష్మ
వ్యాధులకు ఈ ఔషధము అమోఘముగా పనిచేయును.
1 నెల రోజులకు ఎటువంటి తేయరోగమైనను పూర్తిగా నివారణ
యగును. దీనికి పర్యయలేదు. వారంరోజులలోనే చాలా
భాగము దీనినిజము కనిపించును. అట్టి నమ్మకము లేనివా
రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయముగా
వచ్చి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైస వ్రాసిన
బహుమానము పిసికొనెదము. వారంరోజులకు సరిపడు మందుకు
వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు అగును. 1 నెల రోజులకు
రు 4-6-0 లు అగును. కాకలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మే నే జ రు

శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం

కొత్తపేట పోస్టు, గోవానరసిల్లా.

213)

అ మె రికా దేశము నందు

తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

వేరు పొందిన సృష్టిమంగల కత్తితో (2)

మీరే ఔరము చేసికొనుదు

Brownie

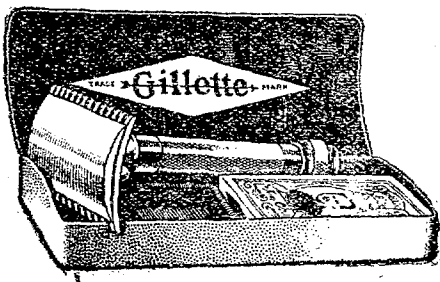
వ్రాసి

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

ఇంతవరకు గిల్టెట్లు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి చేయబడిన గిల్టెట్లు రేజరు

ధర 1-కిరూ. 21-8-0 అంతకు పైగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

BOSTON, U. S. A.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

సులభము!

మంచి గిల్టెట్లు కత్తిని రేజరులో నుంచి సబ్బు తడవి, ఔరము చేసికొనుదు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా ఔరము చేయును, ముఖము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అండముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీయకుండను, చీర్షమునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్రముగా వెంట్రుక లన్నిటిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతిపాక ఒక కత్తి (బ్లెడ్) అనేక ఔరములకు ఉపయోగ పడును.

ఫలవృక్షములు వ్యవసాయము

అ ర టి

హిందూదేశము దంతటను అట్టికట్లను వైశిష్ట్యమును చూపును. నీటికాలువలు త్రవ్వబడిన ప్రదేశములలో యీ తోటలు అధికమగుచున్నవి. అరటితోటల వ్యవసాయము కష్టమైనది కాదు. వీరికి కావలసినది సంవత్సరముపొడవునను నీరుండుట మాత్రమే. క్రయించుటకు గొప్ప పట్టణములు సమీపముండుటయు, లేక, దూరమందుండే పట్టణములకు రయిలు మార్గముండుటయు ముఖ్యమైన యావశ్యకములు. వరికివలె వ్యాధులు చీడపురుగు లుండవు. అంతగా నీరు అవసరమా లేదు చెరువునకువలె నక్కలు మొదలయిన హానిచేయవు. అంతరిద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టవలసిన అవసరముండదు. కాబట్టి నులభముగా వైశిష్ట్యము చేయబడగలిగినది.

కా రు లు

అరటిలో అనేకజాతులున్నవి. వేలబాతు లున్నవని యందురు. ఒక్కొక్క ప్రదేశములో మూడు నాలుగుజాతులు మాత్రమే వైశిష్ట్యముచేయుచుండును. ఒకేజాతి వివిధప్రదేశములలో వివిధముగా రుచించుటయు, ఫలితమందు హెచ్చుతక్కు లుండుటవలనను, వేరేజాతి యని భ్రమించుటగలదు. అందుచేత వేరువేరుతో పిలువబడుచుండును. ఉపయోగమునుబట్టి మూడు జాతులుగా భాగింపవచ్చును. మారల కుపయోగించెడి తొంత యరటియు, అకుల కుపయోగించెడి(అకు) అరటియు, ఫలముల కుపయోగించెడి అచ్చుతక్కుకేరీ, చక్కెరకేరీ, పచ్చిఅట్టి, బంగళాయరటి, మొదలయినవి. వై యొక్కొక్క రకమునందును, కొంతవరకు వాటికి సంబంధించినవి అనేకరఖము లున్నవి. పచ్చిఅరటి మృదాను దగ్గర విశేషముగా వైశిష్ట్యముచేయును. ఉత్తర సగ్గాయలలో దీనిని భుజించువారు అరుదు. ఇచ్చట ప్రత్యేకమైన చక్కెరకేరీ వైశిష్ట్యముచేయును.

శే ల లు

అరటిని సాధారణముగా నీరు నిలువనిశేలలో వైశిష్ట్యముచేయవలెను. గరువశేలలు శ్రేష్ఠమైనవి. ఇనుకశేలలో వైశిష్ట్యముచేయుదురు కాని నీరు విశేషముగా కావలసియుండును. వండలి శేలలంతమంచి శేల లుండజాలవు. ఈశేలలో వేసిన తోటలు వందల సంవత్సరము లుండునని యందురు. కృష్ణగోదారి జిల్లాలలో వండలిశేలలలో వైశిష్ట్యముచేయుదురు. కృష్ణాజిల్లాలో పాటిశేలలలో సహితము వైశిష్ట్యముచేయుదురు. పాటిశేలల చెట్లకు గొలులు పెద్దవిగా నుండుననియు, స్వల్పకాలములోనే తోటలు నశించు ననియు చెప్పుదురు.

ప్రవృత్తము

అరటిచెట్లకు పిలక లుండును. ఆ పిలకలచే అరటిచెట్లు వృద్ధి చేయబడుచుండును. గోతులు త్రవ్వి కగోతులలో నాటవలెను. ఎంతెంతదూరమందు త్రవ్వవలసినది, శేలల ననుసరించి యుండును. వండలిశేలలో దగ్గరదగ్గర నాటుటయు, లేదా, గోతులు దూరముగా త్రవ్వి ఒక్కొక్కగోతిలో రెండేసి నాటుటయు వాడుక. సాధారణముగా 8 అడుగుల దూరమున నాటుదురు. ఒక యెకరములో 500 కట్లకంటే తక్కువగా గాని 1000 కట్లకంటే పెక్కువగాగాని వైశిష్ట్యము. గోతులను 1 1/2 అడుగు వెడల్పునకు అంతేలోతుగను త్రవ్వదురు. రెండేసి నాటేయెడల రెండడుగుల వెడల్పు త్రవ్వదురు. వైశిష్ట్యము చేసిన యెడల తొగుక కలిసి గోతిలో పోయవలయును. నాగజెముడు క్రిందిమన్ను శ్రేష్ఠమైనది. పాటిమన్ను అంతకంటే మంచిది. నాగజెముడు అధికముగా నుండే ప్రదేశములలో గోతిత్రవ్వ నాగజెముడు కొని గోతిలోనించి, ఒక సంవత్సరకాలము మురిగినిచ్చి, ఆలాశ్రేష్ఠమైన ఎరువును అరటి పిలకల గోతులలో నుపయోగింపవచ్చును. చీకెయెరువును తప్పక నుపయోగించవలెను. పిలకలు ఘమారు రెండుగజముల ఎత్తుండవలెను. వళ్లను కోసివేసి నాటవలెను. అటుతరువాత మన్ను ఎరుగా పోసి దట్టముచేయవలయును. శేలకు ఒకమాత్ర ఎత్తుండనిచ్చి-కొన కొనివేయవలెను. దక్షిణదేశమందు ఒకశేల వరకును అనగా ఒకయాకు వేసేటంతవరకును నీరుపోయదు, కాని ఉత్తరసగ్గాయలలో వెంటనే నీరుపోయదురు.

నాటవలసిన సమయము

నీరు నిలువనిశేలలో వర్షాకాలమందు సహితము నాటవచ్చును. కాని కొన్నివిషయములను మనస్సునకు దుండుకొనవలెను. ఏయే శేలలో మంచిశేల లభించునో తెలిసికొనవలెను. వెల లభించని శేలలో ఫలించియు ఉపయోగముండదు, ఆయా జాతుల ననుసరించి 9 శేలలుమొదలు 12 శేలలకు ఫలించును. కాబట్టి యీ రెండువిషయములను యోచించి, అటువైని నాటవలసిన సమయమును తీర్మానించవలెను. కొన్ని శేలలందు గాలి అధికముగా పీచుచుండును. అట్టి

నెలలందు గొలవేసినయెడల చెట్లు విరిగిపోవును. కాబట్టి గాలి పీచుకాలమునకు ముందుగా గాలి అటామిటామిగా ఫలింపజేయును. అంతేగాదు; తోటలోని చెట్లన్నీయు ఒకేసమయముందు ఫలించేసేసి, అన్నిటిని విక్రయించుటకు కష్టముగా నుండును. కాబట్టి ఫలితమంతయు మొట్టమొదట రెండుమూడు నెలలలో అప్పుడప్పుడు కొన్ని కొన్ని నెలలు తయారగుచుండవలెను. పదియెకరము లున్నవాడు, ఆయభాగములు చేసి, రెండునెలల కొక భాగమందు నాటాట మంచిది.

ఎరువులు

పేడ, చీకెనయవపదార్థము మ. ఖ్యాతకృత్తము. మూడు నాలుగు నెలలు పెరిగితే వాత బూడిదయెను లేక పొటాష్ యొనను చెట్టుచెట్టుకు వేయవలయును. సరైనయెడల పొటాష్ ను మునుమాత్రమే కావలసియుండును. ఎరువునందును చీకెపొయిన ఆకుపదార్థములందును సరైన విశేషముగా నుండును. బూడిద యందు పొటాష్ ఉండును. పొటాష్ తేనియెడల పండ్లు నెద్ద వియు మంచిరంగును రుచియు గలవిగా నుండువు.

అరటితోటలలో చెట్లపద్ధతులు రెండునెలల కొకపర్యాయము దున్నుచుండవలెను. పలుసారు నీరు పోయియుండవలెను. చెట్లపద్ధతులు కాలువలతో నీరు పోయియుండుటకు తోటయంతయు పోయియుండుటకు చూరగాయలు అనాస మొదలయిన వాటిని మెరుచేసినయెడల, అరటిచెట్లకు ప్రత్యేకముగా వ్యవసాయపుణులు అక్కరయుండవు. వండలి నెలలో నీరులభించని అయిదారునెలలు దుక్కి దున్ను యందురుగు. ఆదుక్కివలన చలువగా నుండునని చెప్పుదురు.

తోటలవయస్సు

“అరటితోటలు యరవనెలలలో నొకేచోట 4,5 సంవత్సరములు బాగుగ పెరుగును. పొటి తోటలో 3 సంవత్సరముల కంటె నెక్కువకాలముండవు. వండలి నెలలో నూరుసంవత్సరములకొకచోట పెరుగుచున్నవని తోట లిప్పటికి అక్కడక్కడ కలదు. ఈ తోటలో నీటి సామ్యముగా నీరు కట్టక దుక్కిచలువ నే పెంచుచుండును. పశువుల యెరువుమాత్రమే వేయంతోటలు తక్కియెరువులు వేయి తోటలకంటె చాలకాలము పెరుగును. బొంతతోటలకంటె అప్పుకపాటి, కర్పూర చక్కెర కడగితోట లెక్కువకాలముండును” అని శ్రీయత గోపాటి జోగరాజుగారు తన “ఉద్యానకృషి ప్రథమపాఠము” లను గ్రంథమందు వ్రాసిరి.

తంజావూరుజిల్లా

దక్షిణదేశములో తంజావూరుజిల్లా అరటితోటల ప్రసిద్ధికెక్కినది. అనులావూరుతాలూకాకొబ్బరిచెట్లకు ప్రసిద్ధి ఎక్కిన రీతిగా, తంజావూరుజిల్లా అరటితోటలకు పేరుపొందింది అందువలననే తంజావూరును “దక్షిణయిండియాలోని ఉద్యానవనము” అని పిలుచుట వాడుక. అజిల్లాలో అరటిచెట్లకు మెరుచేయుటకు తెలిసికొనుట మంచిది. సిసిల్ ఉడ్ అను దొంగారు తన వ్యవసాయ గ్రంథమందు ఈ విషయమును గురించి క్లుప్తముగా వ్రాసియున్నాడు. దానినివట్ట తర్జుమాచేసి వ్రాసెదను. నేలను మూడేడలకాలము కవులుకు పుచ్చుకొందురు. 7½ అడుగు దూరమునకును గోతులు త్రవ్వదురు. అక్టోబరునెలలో ఎకరమునకు 750 పిలకలకుండు నాటుదురు. అరటిచెట్ల శ్రేణులతో ప్రతి రెండు శ్రేణులకుమధ్యను ఇరుప్రక్కల కాలువలు త్రవ్వదురు. అందువలన పొరుగుగా ఏగుడును. ఒకనెలతరువాత నేలను దున్నుదురు; రెండునెలల కొకపర్యాయమునకును అనగా సంవత్సరమునకు 6 పర్యాయములు దున్నుదురు. తోటచుట్టును వడి కట్టుదురు. నాటి నాలుగునెలలతరువాత పేడతోళ్లను పడును చేరనుటవలన లభించెడి దానినికలిపి ఎరువుగా వేయుదురు. తాలవలను లోతుగాత్రవ్వ, నీటిని పోయిచ్చి, మేనెలమొదలు చుట్టును మెరగెడి పిలకలను కోసివేసి చుట్టిని చెట్టుచుట్టును పోసి మెరకచేయుచుండురు.

“నాటి 12, 13 నెలలకు గొలలు అక్టోబరు నవంబరు నెలలలో కాదు; ఫిబ్రవరినెలనకు గొలలును కోయుచుండురు. ఈకోసల ఒకేపిలక నిలిపి పెట్టుచుండును. నేలను త్రవ్వదురు; కాని రెండవసంవత్సరము రెండుపర్యాయములు మాత్రమే అనగా ఫిబ్రవరి జూనునెలలలోమాత్రము త్రవ్వదురు. మొదట దున్నినవెంటనే ఎరువువేయుదురు. అక్టోబరుమొదలు ఫిబ్రవరిలోగా రెండవసంవత్సరపు ఫలితము లభించును. కాని ఇప్పుడు పిలకలను కోసివేయు; ఏలయన లభించినన్ని ఆకులనుమాత్రమే కాదు; చిచ్చి వాటిని కోసి, యమ్మి జూనునెలలోగా తోటను కోసివేసెదరు. తిరిగి భూమిని భూస్వామికి ఇచ్చివేయుటకు ముందుగా వరిమెరు చేసి, భూమిని స్వాధీనపరచెదరు.”

దరిశి చెంచయ్య

మేనేజింగుడైరెక్టరు, సర్కారు ఆగ్రికల్చరల్ డివలప్ మెంటు కార్పొరేషన్, లిమిటెడ్; నర్సావూరు.

వెలసులభము. ఫల మధికము. ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

దయలాభా! కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మున్సిసిపల్ 30 148 య కలిగినటువంటిన్ని రెండుచెట్లలు గలిగిన గొప్పమేడను అడ్డాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, స్థలము సహా లాటరీ మాలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదినంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు చూడకుండు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ ప్రతికలలో ప్రచురపరచి యెలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీవేయబడును. గనుక ప్రతివారును వారి వారి యాదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పక్కాత్రాపడవలె లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్ణమయిన కలిసిపోవుచు, విజయమును కోరువారు మా యేజంటలవల్లగాని వెంటగా నాడు నాసిగాని నెలనుకొనలయును. ఈ చీట్లవల్ల కమాల అయ్యె సొమ్ము కృష్ణాజిల్లా యెలూరు పెద్దబజారులో అమ్మరేటిపు బ్యాంకులో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజంటలు కావలయును. మంచి కమీషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారి యిక్రింద సంతకముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

“చీట్లు కావలసినవారు, తమ ఆద్రస్సును స్పష్టముగా వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మడి అర్జరు చేసినయెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును”

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం, కృష్ణాజిల్లా. } మేడ హక్కుదారుడు. 1-7-1922

బరంపురం కాపురస్థులగు నాళం భీమరాజుగారి ఆస్తుల విక్రయము. (220)

క్రింద తెలియజేసిన ఆస్తులు ఖరీదుచేయుటకు ఇచ్చకలిగినవారు నాకు ఆఫర్లు(offer) పంపండి. అట్టి ఆఫర్లు 15-8-22 తేదీని గాని అంతకు పూర్వముగాని చేరేట్టు పంపవలెను. ఆఫరు మంజూరుచేసిన వారందొక్కరిలోగా అంత సొమ్ము నాదగ్గరగాని బరంపురం ఇంపీరియల్ బ్యాంకివారి వద్దగాని డిపోజిట్టు చేయవలెను. ఖరీదు చేసినవారే క్రయదస్తావేజుకు అయ్యే యావత్తు ఖర్చులు భరించవలెను. ఇంకేమయిన తెలియగోరువారు నాకు వ్రాయవచ్చును.

- (1) బరంపురం మెయిన్ రోడ్డులో నున్న నాళం భీమరాజుగారి నివాస గృహము.
- (2) బరంపురంలోనున్న పక్కా గోడౌనులు (Godown)
- (3) శేరుగడ తాలూకాలో నున్న కమలా దేవిపురం అగ్రహారం యినాం భూములు షుమారు య 173 లు.
- (4) మిశ్రిపల్లి అగ్రహారం యినాం భూములు షుమారు య 68 శే 15 లు.
- (5) పోజ్జెరియూ గవర్నమెంటు జిరాయితి భూములు షుమారు య 6 శే 80 లు.
- (6) బురుకుద్ది డిటో య 6 శే 16 లు.

షరా 1,2,3 లాట్లు బరంపురం ఇంపీరియల్ బ్యాంకివారికి తనఖాపున్నప్పటికి కొన్నవారికి తనఖా బాధ్యతలేదు.

మాటూరు సుబ్బారావు, డిసీవర్, కటకు

యినాం ! యిం!! 60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి నుభవజీవిత రహస్యపుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము నకు వ్రాయవలెను. (3395)

ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను. The swasthya Sahaya Pharmacy, 30-2 Harrison Road, Calcutta

శ్రీ చాలగంగాధర తిలక్ గారి సెక్యూరటి కేసు స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు ప్రతి 1-కి రూ 0-14-0. వండిత వందన మోహన మాతవ్య గారి జీవితము, పంజాబు ఆల్బరి ప్రతి 1-కి రూ 0-8-0. వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అందుసన్సు, 392, ఎన్ వన్ వేడు, చెన్నపురి. రంధివిలాసము:- వావిళ్ల, మదరాసు.

గృహ నిర్మాణము 109 కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక. మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి. శేతు కలకత్తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రశస్తమైన, శేతుజూనులు కమ్మలు, దూలములు, రవునగుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్తకులకు టోకు భరలకున్న విక్రయించు చున్నాము. చెన్నపట్టణం కట్లకంటె మా రేట్లు తక్కువ, రయిలు చార్జీలు కూడా తక్కువగ నుండును, కావలిస్టి వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను. ఆ. సుబ్బారాయుడు కంపెనీవారికి, శేతు కలపవర్తకులు, కాకినాడ.

అన్నియు మందులేనా? కలరాకు లెక్క లే నన్నిమందును వాడుచుండుట. అవి గుణము యివ్వలేదని ఆద్యైవపదవలదు. డాక్టరు గోవిందరాజులు గారు తయారుచేసిన “కలరా సందేవి” కొద్దికాలము లో నా రోగములను రూపుమాపి రోగికి మరలలే నిచ్చెను. మాట లనవసరము. ఒకసారి వాడుడు. దాని ప్రయోజనము కనుగొనుడు. నీసా 1-కి ధర రూ 1-0-0. టపాఖర్చులు వేరు. వలయువారు యిట్లు వ్రాసుకునేది: భారతవస్తుభవనము, బెజవాడ. కండ్లకలక, కామిర్లు, జ్వరములు వగైరా రోగములకు ఔషధములు దొరకును, క్యాటలాగుకు వ్రాసుకొనును.

POLINES ECONOMIXTURE 18 సంవత్సరముల నుండి చాలప్రసిద్ధి తెందినది. ఈ ఔషధము గోరేయూ మొదలగు అన్నివిధములైన ములకు గ్యాంగంటిగా చెప్పుబడినది. ఇది నుప్రసిద్ధమైన దనమూలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక మోతాదు సేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడిలేదు. ఒకసీసామందు తెప్పించుకొని సేవించినపిదప రోగులకే అనుభవముమీద గుణమును తెలియగలదు. పోస్టుచార్జితో సహా బుడ్డి 1 కి రు 3-7-0 రెండింటికి రు 3-10-0 మూడింటికి రు 3-12-0 మాత్రమే. (8458) ఉత్తరములు యింగ్లీషులో వ్రాయుట యవసరము D. Polines & Co. Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane Calcutta.

ఫిలిప్పైను దీవులు

స్వాతంత్ర్యము

ఏప్రిల్ 1899 నందు జరిగిన సంధిపరిశ్రమకు స్పెయిన్ దేశము ఫిలిప్పైను దీవులను ఆమెరికను సంయుక్త రాష్ట్రముల పరమచేసెను. అందువలన అట్టినుండి- నుమా రియదెగెరెత్స రములకు కొంతమైగా యీ దీవులు ఆమెరికా పరిపాలనకు లోబడియున్నవి. ఈ కొలది కాలమునాపుక 11,000,000 మంది ఫిలిప్పైనులు ఆమెరికాయాదరణక్రింద ఆస్తివిషయము లలో నిర్బంధి కాంచుచుండెను. తమ యధీకరమునకు రాగానే, సంయుక్త రాష్ట్రములు (ఆమెరికా) ఈదీవులకు స్వాతంత్ర్యపాలన నమొసంగి, స్వతంత్రపరిపాలనను నిర్వహించుకొను శక్తి సంపాదించుకొనుకొలది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నొసంగెద మని వాగ్దానము జేసిరి. ఫిలిప్పైనులు కుస్థిమగు పరిపాలనను నెలకొల్పగల శక్తి సంపాదించు కొనుటయే గాక, వాస్తవముగానే నెలకొల్పి నిర్వహించుకొనుచున్నారు. విదేశీయులకు పరిపాలన వర్తకుయొక్క సాయము లేక ఫిలిప్పైనులు మరళితో నిర్వహించు కొనగలరే లేక కనునానుటకు హామీ గు అభ్యర్థించిన యోజనలైనపుడు ఫిలిప్పైనులకు ఫిలిప్పైనులకు నుకూలముగా నిశ్చయము లనే చేసిరి. ఇతరులకును తమవలెనే స్వాతంత్ర్యస్వయ్యలు గల నని గుంపించువాడును, తమ ప్రేమమునకు భంగమేమి గలుగనో యుండువాడును, ఇతర దేశములలోని తమ సోదర దేశములలోని తమ సోదర మానవుల స్వత్వములయెడ నిరాదరణ గలవాడును ఆమెరికాలోనియు తమ లేకపోలేదు. ఇట్టివాడు కొందరుండటంబట్టియే ఇదివఱకే వాగ్దానము కావించియుండియు, వృద్ధు, పోర్చుగీసు నుదీవుల కనుకాలయగు నిశ్చయము చేసి యుండియు, ఫిలిప్పైనులవాంఛల కనుకూలు రకము లుండియు, సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు ఫిలిప్పైనులకు కావించియుండిన వాగ్దానమును చెల్లించకయున్నారు.

స్వాతంత్ర్యకోరిక

తమకు స్వాతంత్ర్యము రాకతప్పదని యూహించుకొ యీ లోపుగ ఫిలిప్పైనులు నిర్దిష్టించుచుండిరి. తలంపబడ గదు. వారు తమ దేశమునందే గాక ఆమెరికను సంయుక్త రాష్ట్రములందు తీవ్రమగు నా దోశన గావించుచున్నారు. తమ స్వత్వములకొకట పోరాడుటకై వారిక స్వాతంత్ర్యోపసంఘమును స్థాపించినారు. ఈ యుపసంఘమువారు సంయుక్త రాష్ట్రములకు బంపుటకు కొందరు రాయబారుల నియోజించిరి. సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వముతోటి సగౌరవతమి లేకదీవులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లభించు లాగున న నన్ని పనులను చేయుటకును ఈరాయబారుల కధికార మొసంగబడినది. ఈరాయబారులు పడునెమిదియిది. వారికి సలహా నొసంగుటకు మరకొందరు గలరు. వారి యాంక్షోశకముందు సాయపడుటకు పడుకోకుండు మంది స్త్రీలును నుందురు. ఈ రాయబార సంఘము సంయుక్త రాష్ట్రములందెక్కడికి నుమారు రెండుమాసములవైగా పని చేయును. ఆమెరికనులకు తమ దేశమును గూర్చి నచ్చజెప్పుదున్నది. బాధాపదములు గట్టిగను, నూటిగను నున్నవి. వారి సారా శిమిదియిది:-

“11,000,000 మంది ఫిలిప్పైను ప్రజలు, స్త్రీలు, పిల్లలు, ఏకగ్రీవముగను హృదయపూర్వకముగను స్వాతంత్ర్యమును సాంచించుచున్నారు. సంయుక్త రాష్ట్రములు స్వప్రయోగ వాగ్దానము గావించియున్నది. ఒక దేశము మరియొక దేశమును తనయధీనమున నుంచుకొని స్వాతంత్ర్యము నొసంగుటకుట కట్టిపెట్టికావలయునని. అట్లుండట న్యాయవిరుద్ధము. అది భవంతునికి ప్రీతికరముగు కార్యము. అందువలన ఫిలిప్పైనుల స్వాతంత్ర్యమును హంభించుటకు తగియున్నాడు. సంయుక్త రాష్ట్రములకు హృదయము గలదనియు, వారు తమయెడ నదుదేశములు గలిగియున్నా రనియు ఫిలిప్పైను తెంగుచును. సంయుక్త రాష్ట్రముల చరిత్రయే ఫిలిప్పైనుల కత్సాహము లిగించునట్టిది. వాషింగ్టను నందు తలకొర్రె లయెడ సానుభూతి యుండక పోవని ఫిలిప్పైను నాయకులు తెలయచున్నారు. అదియునుగాక యావిధముగు నాదోశన వలననే, తమ కోర్కెలు నెఱవేరుననియు, ఈహృదయ యోగ్యమైనదనియు ఫిలిప్పైనుల నిశ్చితాభిప్రాయము.”

ఫిలిప్పైనుల యాయుధ్యమమునకు విజయము కలుగవలె నని భారతదేశ మాశీర్వాదించును. ఆమెరికనుల నదుదేశములకును, సహృదయమునకు ఫిలిప్పైనులవాంఛయే తగిన తార్కాణముగ నుండగలదు. ఇతర యూరోపియను దేశములవలెనే, తాము కావించిన వాగ్దానమును ఒక “కాగితపుముక్క”గా ఆమెరికా సయిత మికోర్కెలను నిరాకరించునో, లేక నెఱవేర్చునో చూతము గాక-కాంబయి శ్రానికలు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

గుంటూరువిజయము

కానన్లోంఘన విచారణసంఘమువారి పర్యవేక్షణములందధికారు లంతకాలమునోకల్వము కల్పించుకొనట సమంజసము గను, యుక్తియుక్తముగను నున్నది. ఉపసంఘమువారి యాగమమువలన ఎట్టియుల్లసలు జరుగలేదు. అట్లుండ దేవాలు, గాధిలోపాలు ధరించుకొనిన వలంటీయులు ప్రదర్శకముల గావింప గూడదని యుత్తరువు చేయునంత దుడుకుతన మేల గుంటూరు కలెక్టరుకు కలిగినో తెలియవచ్చిది. తాను తెలచిన శాంతిభగ్నము నీ తెలివిమాలిన యుత్తరు వెట్లు తప్పింపగలుగునని ఆతడెట్లుహించుకొనో తోచవచ్చును. వలంటీయుల ను హాయము లేకయే ప్రదర్శకములు జరుగవచ్చునుగా! ఈయుత్తరువును పాఠించినందులకు రెండునందలయంద నలెట్లు చేయబడెదని తెలిసింది. స్థానిక అధికారుల బుద్ధిహంద్యమునకు చికిత్సలేదా? స్థానిక నాయకు లీ చర్య న్యాయాన్యాయములను హైకోర్టు వరకు పరిశీలించవచ్చును. కానన్లోంఘన ప్రశ్నింపవచ్చును. లా, అర్ధమ సభ్యునితో సంప్రదించి ప్రతిక్రియ జూచింపవచ్చును. తిప్పుదాని బడేదే మధికారిని వైయధికారిల మూలమున సరియైనచర్యలను ప్రేరేపించు బూతుకొనుట పారభ్యము- నుగియిందియ.

అధికారుల ప్రకృతి యట్లున్నది. తమ స్వనిధానమే నిర్వహించుట కెట్లు సులభమగు మార్గముల జూపుచున్నవో, యిందుమూలమున తెలియుచున్నది. వలంటీయుల సమావేశము నాపిన నాయకులకు అనుచు లుండనియే, వారిని మానువారెయ్యందరినియు, గుంటూరునుండివిడిచివేల మే స్త్రీలుకలంకెను పోనిండు. ఆయుధేశ్వమై నెఱవేరెనా? కాంతిని కాపాడుట కాయుత్తరపు స్పష్టింపబడెను. కాని ఆగ్రహమును పురిగొల్పెడి యుత్తరపు తెదలించుచున్నను, నాయకుల ప్రేరేపణవలనయల వడిన నిగ్రహము, శిక్షణము, అహింస, శాంతికి తోడ్పడెను. మునిసిపల్ కాన్సిలు నాయకులకు స్వాతంత్ర్యము నొసంపదలచిన విషయమునందుగాడ, యీలాటి చర్యయే పుచ్చుకొనబడెను. ఒకపక్షమువారే ఈతీర్మానమును కావించిరియు, “దేశములో సంస్థాపితమైన ప్రభుత్వము నెడల అవిధముల ప్రదర్శించుటకును” ఉద్దేశంపబడిన కలెక్టరు ఆ తీర్మానమును నిరాకరించెను. మునిసిపల్ చట్టము లోని 88 వ క్షేత్తను ప్రకారము తీర్మానము ప్రోసిపుచ్చుటకు కలెక్టరు కధికారము గలదు కాని అయధికారము నాతడు చక్కగ నిర్వహించలేదు. మునిసిపల్ కాన్సిలు తనయధికారమును దుర్వినియోగము చేసిపుచ్చో, లేక తీర్మానము వాదనలలో బెట్టుటవలన ప్రజాశాంతి కపాదుము గలుగునని రుజువుచేసెను, యల్టిమేష్యము అవసరమగును. ఏమైనను కలెక్టరు ఉద్దేశ్యము సంపూర్ణముగా ఒడిపోయెను. ఏల! ఒక కాన్సిలును మునిసిపాలిటీచే యంగీకరింపబడిన స్వాతంత్ర్యమును చదివెను. నిర్బంధవిధానము తనమార్గమునకు తానే బంధముల వైచుకొను ననుట కిది నిదర్శనముగ నున్నది. నిర్బంధములు, తీవ్రమగు నిర్బంధములవలన జరుగుచుండిన నుండవచ్చును. కాని అదిఅత్యల్ప కాలమే నిలుచును. బాలముదేశ్యము సఫలము గానవుడు, నిర్బంధసాధనము మొదలుపెడి, ప్రభుత్వపట్టి చెడిపోవును. ఇది ఒక్క గుంటూరునందే గాక అన్ని ప్రదేశములకును అన్వయించును. కనడాకు వెనుక కొంతకాలము ప్రధానమంత్రి నుండిన సర్ రాబర్టుబోరెను వ్రాసిన మాటలవైను మన యధికారులు గమనించిన బాగుగ నుండును: “ప్రభుత్వాధికారి యెవరైనను నిరంతరము ప్రభుత్వమునకు గలయధికారము లన్నిటిని చలాయించుచుండునో రాజ్యనిర్వహణము చక్కగ సాగుట దుస్సరము” హిందూ.

అధికారచార్జన్వయము

కాన్ఫ్రెస్ సంఘమువారిచే నియమింపబడిన యాజ్ఞోల్లంఘన విచారణసంఘము గుంటూరు పట్టణమును ప్రవేశించిన సందర్భమున నామండలాధికారి రూథర్ ఫర్డుగారు మరియొక మారు విశేషమును గోల్పోయిరిని చెలుపుటకు విచారించుచున్నాము. స్థానిక ప్రసిద్ధ సహాయ నిరాకరణవాద నాయకులతోబాటు శాంతినికులను మొత్తము 186 మంది గుంటూరు పట్టణముందలెట్లు చేయుట దని స్వరాజ్య పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. కాంగ్రెసు కానన్లోంఘన సంఘమువారు దేశమాజ్ఞోల్లంఘనమునకు తగియున్నదియో లేదా యను విషయమును విమర్శించుటకు మాత్రమే భారతదేశము యొక్క నానాభాగములను సంచారము

గల్గుచున్నాడు. వానివిశాసన ఫలితములు ప్రచురింపబడు వరకు నీ సంఘముయొక్క నిర్ణయమును గూర్చి యిదమితమని యూహించుట మిక్కిలి పొరపాటు కార్యము. అట్టిసిద్ధిలో ఏరు దేశమునందు కానన్లోంఘనముతో బాటు అకాంతిని రేకెత్తించుటకే దేశమునంతను గ్రుమ్మరుచున్నారని సిద్ధాంతము చేయుట కంటెను హాస్యాస్పద విషయ మికోకిలి యుండునా?నిరాకరణోద్యమ విజృంభణమిప్పుడు తగ్గిపోయినది ఇన్ని నాళ్ళుండి గుంటూరు క్యూపరములను స్వయముగా జూచుచుండియు రూథర్ ఫర్డుగారు యిదివట్టి గోల యని యింకను గ్రహింపవలెనుట సంతాపకము. విచారించిని కాని, దానిని అధికారులు నిర్బంధముల బ్రయోగించుట యుత్తమ రాజనీతిగా యెంతమాత్రమును మే మెంచజాలము. వైగ నిట్టి కఠినచర్యలవలన ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగుటయు తన్మూలమున నుద్రేకము యెచ్చుటయు సంప్రాప్తమయినను, గుంటూరు నుండలమున నేమి యొక ప్రజాయుద్ధములు దలనూపనందే నని రూథర్ ఫర్డుగారి తలచుది నాన్తుచేసిరి? వినివలన ప్రజాశాంతి బాగుపడునో లేక యిప్పుడిచ్చే చక్కబడుచున్న వాతావరణము మొదలంట చెడిపోవునో రూథర్ ఫర్డుగా హాహించినారా! ఇట్టి అధికారుల దౌర్జన్య కరణమునట్టియే సహాయనిరాకరణోద్యమము జన్మించుటకు హేతువులే ఏలేవి. ఇటీవల కల్లంగుడకొర్రువుగారు గుంటూరునుండిలయలందు చేసిన యుపన్యాసములందు వెల్లడించి సానుభూతి వాక్యముల నాలించియు రూథర్ ఫర్డుగా రిట్టి కరణశక్తియును, డంగుట యుపేక్షకీ యముకాదు నిర్బంధము లెచ్చుట చెప్పుచున్నారో యాదాప్రదేశములయందలెటను నిరాకరణ మతతయి చెనే గాని తగ్గిపోయి యుండలేదు.....ఇట్టి స్థితిని గుంటూరునందల క “గ్రాహి యిట్టి దౌర్జన్యముతో నూడిన యత్యాగము నొనర్చి ప్రజల కోపాన్ని ని ప్రశ్నింపచేయుట మిక్కిలి యాపదోచుగ నున్నది. వై అధికారు లీ విషయము దూరము విచారించి చాటాకు చచ్చుళ్ళకు చెదక ప్రజాశాంతిని కాపాడుటతో తమ ధర్మము నాచరించెద రని నమ్ముచున్నాము.- న్యాయదీక్షి.

యుద్ధరంగములు

సంధి యొనాటినుండియును యుద్ధరంగమును ఒకజాతి వారు మరియొకజాతినుండి తీసికొనిన ఋణములను గూర్చి యేమాత్రమును బాగుగ నాలించింపుకొనట గాని, అవిషయమై యెరుగుడి ఒకరినొకరు అడుగుకొనుటగాని లేకబోయెను. ఒక్కొక్క దేశ మింకొకదేశమున కెంత యానుకూలయనో, అవి వనూలగుటయెట్లో యేర్పాట్లుగానిదే, అధిక నుష్కరత యేర్పడజాలదు. ఇక్కడికి నాలుగువర్షములు గడిచినవిగాని యేమి యను అం విషయమై పనిజరుగలేదు. ఏ తీర్మానమును కార్యరూపము చాల్చునంతటిదిగా లేదు. కాని యిప్పుడు యోదోవిధముగ నిశ్చయమగుననుమ నచ్చింది. ఆమెరికావాడు గ్రేటు బ్రిటనును తమ కియ్యవలసిన ఋణము నియ్యగదని నిర్బంధించిరి. గ్రేటుబ్రిటను మిత్రిమండలి కనకీ-కలంసిన ఋణములలో ఆమెరికా కీయవలసినంత మాత్రమే యియ్య నని కోరెను. కొన్ని అప్పులను కొట్టిచేసెద నని చెప్పెను. ఈ తీర్మానములన ఆర్థిక పరిస్థితు తెలుసుకునో యూహించుట కష్టము. కాని యెట్లున్ను యుద్ధఋణములవిషయమై యోదో ఒకటి జేసిరి. ప్రతిజాతిని వారివారి విధ్యుక్తములు దెబ్బించి. అయితే, ఆమెరికా డబ్బు నియ్యవని కోరింది. గ్రేటుబ్రిటను చెల్లించుటకు ఆంగీకరించెను. కాని యూరోపు ధనసాస్థ్యముగ నున్నదని యోచించి ఆ పప్పులు కొట్టి చేసిన ను నప్తము గ్రేటుబ్రిటనునకే. కష్టనయములందు హామీయొడి గ్రేటు బ్రిటను మిత్రిమండలి వారికి అప్పలింపించెను. యుద్ధము నాట నుండియు యితరుల మనము, నొచ్చింప రాదను సంగతులు బోధింపబడుచుండెను. లూయిసుబ్రిగారు అందరితోను మిర్రిభాగములతో నుండవలెనని కోరెదరు. ఆ సిద్ధాంత ఫలితముగ అనుభవములో అందఱును మనలను నమ్మకుండుకలు లాయెను. అలా బొల్చుగాదు ఆమెరికా సందేశముని కొసంగిన లేఖను చరిత్రకారుడు వాషింగ్టను సభాప్రారంభమున నెనెటరు లాడ్డిగా రొసంగిన యుపన్యాసము వలెనే అత్యంత హేమాఖ్యమైనదని వాయెను. ఈ పత్రమువలన బ్రిటను, కన్. మేమో దానిమూలము తెలిసికొని, తన్ని వారణమునకు గడంబ అచ్చుతికై గల్గియున్నదను విషయము ప్రపంచమునకు జ్ఞప్తికెచ్చును.- (మదరాసు మే 1933)

82-వ పంజాబీ పటాములు సిపాయి ఆవర్ ఖాక్ అను నావికులపం యత్నించినందులకు అక్కో సెవన్న జడ్జిర్ పిండ్లు కఠినశిక్షను విధించెను.

ప్రకటన

ఈనెల 7 వ తేదీ సోమవారము శ్రావణ
పౌర్ణమియగుటచే ఆనాడు ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.
సంపాదకుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 5-వ తేదీ

శనివారము

పారసేవోద్యోగులు

ఆంగ్ల ప్రముఖులకు ముఖ్యముగా సామ్రాజ్యాభి
మానులకు పారసేవోద్యోగులను మర్త్య
లోకమునుండి స్వర్గలోకమున కెక్కించుట పరిపాటి
యైనది. మండలాధికారి నిజముగ మహారాజు. ఆయన
చేతలకును వ్రాతలకును నడ్డములేదు. మోంటు
ఫర్డు సంస్కరణములేవిధమైన మార్పునుగలుగజేయ
లేదని నిత్యవ్యవహారములు తెలుపుచున్నను ఓడ్వ
యరులు హోరులు వారిప్రజ్ఞనంతయును నీవిషయ
మునకు వినియోగించుచు పారసేవోద్యోగులకును
భారతీయులకును నాశాభంగమును గలుగజేయు
చుందురు. సంస్కరణములు వ్యాపకమునకు వచ్చిన
తరువాతను భారత దేశోద్ధారకులైన పారసేవో
ద్యోగులకు మహాపకారమును చేసినట్లు నిరంకు
శాధికారరక్షకులు వాదించుట యాచారమైనది.
గతించినబుధవారమునందు పార్లమెంటులో జరిగిన
చర్చయును నిరంకుశాధికారబలమున విశేషము
చేయుచున్నది. ప్రపంచమునం దెంతర దేశము
నందును పారసేవోద్యోగి భరతఖండమునందుగల
ద్రవ్యోపపత్తిగాని నిరంకుశాధికారముగాని ప్రతిభ
గాని లేదు. మోంటుఫర్డు సంస్కరణములు వచ్చిన
తరువాతను పారసేవోద్యోగులకు సకలవిధము
లైన యధికతర సౌకర్యములును గల్పించబడినవి.
సమస్తస్థితి

ప్రస్తుతము పెద్దయద్యోగులకు జీతములు
రెట్టిపు వృద్ధి చేయబడినవి. ఉపవేతనములు బత్తె
ములు వృద్ధి చేయబడినవి. స్వదేశమునకు పోయి
వచ్చుటకు సదుపాయము లధికము చేయబడినవి.
సెలవులు హెచ్చుచేయబడినవి. మారకమువలన
గలుగగల నష్టమును పోగొట్టుటకు సదుపాయములు
యోచించబడుచున్నవి. అయినను పారసేవోద్యోగు
లకు ప్రస్తుతస్థితి దుర్భరముగ నున్నదని పారసేవో
ద్యోగాభిమానులు ఘోషించుటయును ఆఘోషను
సాంగ్గమంత్రులు లాలించుటయును నాచారమై
నది. మోంటుఫర్డు సంస్కరణములు పారసేవో
ద్యోగులకు గలుగజేసిన నష్టములుగాని కష్టములు
గాని లేనని పరిస్థితులు విశేషముచేయుచున్నవి.
ఉద్యోగనిర్వహణమునందు కష్టములును నష్టము
లును నున్నయెడల నుద్యోగస్థులు వారికి గల్పించిన
సదుపాయములను గ్రహించి పనులను చాలించు
కొనియుందురు. ఏ నలుగురుమాత్రమే చాలించు
కొనుటయే ఈ యద్యోగులందు గల సమ్మోహ
మును విశేషముచేయుచున్నది. పారసేవోద్యోగుల
స్థితి యెటులున్నను సేవసేవను నిరంకుశత్వమును
నుపయోగించుచు స్తంభనముచేసినప్రజాస్థితి యెటు
లున్నదియును యోచించుటకు సామ్రాజ్యాభి
మానులకు లాయడుజార్జి గారిని నవసరములేదు.
ఈ యద్యోగులకు పెద్దజీతములు రాజ్యవ్యయభార

మును దుర్భరముచేసినవి. ఎన్ని కొత్తపన్నులను
వేసినను నైత్యమునకును నీ యద్యోగులకును
సరిపోవుచున్నవి. ఈ సామ్యము తినుచున్నను ప్ర
జాభిమతములను మంత్రుల యధికారమును తిర
స్కరించుచున్నారు గాని గారించుట లేదు.
మోంటుఫర్డు సంస్కరణము లిపుడేమియును నిరంకు
శాధికారమునకు భంగమును గలుగజేయక పోయి
నను ముందేమో భంగమునుగలుగజేయునని భయ
ముగలుగుచున్నది. ఇంకను 30 ఏండ్లకు పార
సేవోద్యోగులందు 100 కి 33 వంతున భార
తీయులు చేరుదురను భయము సామ్రాజ్యాభిమా
నులను బాధించుచున్నది. ఆభయమున కేమియును
నాధారము లేదని డెయిలీక్రానికలు వ్రాసినభావ
ములును లాయడు జార్జి గారు తెలిపినభావములును
పరిస్పృటము చేయుచున్నవి. "సాహ సము గల
బ్రిటీషు యువకునకు పారసేవోద్యోగులనుండు
శ్రేష్ఠమైన జీవనోపాధి గలదు." అని డెయిలీక్రాని
కలు తెలిపినభావమునందు గల సత్యము సర్వత్ర
తెలిసియున్నను ఓడ్వయరులకును నాంగ్లేయపత్రి
కాభిమానులకును నిరంకుశత్వ మేమనుభోవునో
యని భయము గలుగుచుండును. మెయిలుపత్రిక
భారతీయులు పారసేవోద్యోగులకు కృతజ్ఞతకు
బదులు కృతఘ్నులను దెలుపుచున్నారని విలపిం
చున్నది. కృతఘ్నులు భారతీయులలో పారసేవోద్యో
గులలో మెయిలుపత్రికావగ్ధమునకు దెలియక భోవుట
వారి నావహించిన దురభిమానమును స్వార్థమును
దెలుపుచున్నది. కడుపు కడలకుండ వడ్డసాపేత
ముగ భుజించుచును అన్నదాతను కృతఘ్నుడని
నిందించుట నిరంకుశవర్తమునకు లక్షణమైనది.
పార్లమెంటుచర్చలందును ఆంగ్లోహైందవుల
వ్యాఖ్యానములందును నిరంకుశాధికారుల
విలాపములందును పారసేవోద్యోగుల లాభ
ములు సాఖ్యములు ప్రయోజనములు
గనుపడుచుండుగాని దుర్భరదారిద్ర్యమునందును
పన్నులందును మునిగియున్న భారతీయుల స్థితి
గతులు మాత్రము గోచరము గాజాలవు. పార్ల
మెంటునం దీవిషయమై జరిగినచర్చయును ఆంగ్ల
పత్రికల వ్యాఖ్యానములును మితవాదుల నావహిం
చిన భ్రమను తొలగించుటకు దోడ్పడగలదు.
గాంధీ మహాత్ముడీ సంగతినందర్భములను గ్రహిం
చియే భారతీయులదృష్టిని పరావలంబనమూల
మైన పార్లమెంటునుండి స్వయంసహాయమూల
మైన భారతభూమికి మరల్చుటకు పాటుపడెను.
బుధవారమునాడు జరిగిన చర్చయందు ప్రధాన
మంత్రి లాయడుజార్జి గారు తెలిపిన భావములు
కర్నలు వెజువుడు తెలిపియు భారతహృదయ
మునందు నిరాశను గలుగజేసి యసహాయాద్యమ
విజయమునకు దోడ్పడగలవు.

పరిశీలనము

యద్ధకాలమునందు జాతుల జన్మస్వత్వము
లను స్వయంనిర్ధారణధర్మమును బోధించిన
లాయడు జార్జి గారు ప్రజలు నిరాకరించినట్టియును
దేశపరిస్థితులకు నిరుపయోగమని తేలి నట్టియు
మోంటుఫర్డు సంస్కరణవిధానము మహాపరిశీలన
సాధన మని తెలియజేసెను. మంత్రిసంభాషణము
లోని భావము యద్యోగుల నిజస్థితిని దెలుపు
చున్నను నుద్యోగస్థులత్యాగమునకు విచారపడుట
యును భారతీయులను నిందించుటయును ఆంగ్ల
పత్రికల దుష్ప్రభావమును దెలుపుచున్నవి.

"ఒకసంస్థాపనయందు గొప్పమార్పులు గలు
గునపు డిట్టిఫలమే గలుగుచుండును. ఆసంస్థాపనను
పూర్వపు పద్ధతుల ననుసరించి నడుపుచుండెడి
వారందరును వారిస్థితిగతులయందును ప్రయోజన

ములందును గలుగగల ఫలమును గురించి విచార
పడుట సహజము. పారసేవాధికారులం దిట్టిస్థి
తిగలిగినంతల కాశ్చర్యపడ నవసరము లేదు....
..... ఈ సంస్కరణలను అచలుగా కెట్టిసాగించుటను గురించి
ఒకటి రెండు మాటలు జెప్పవలసింది. ప్రస్తుత చర్చకును ఆవిష
యమునకును సంబంధముగలదు. ఎట్లు పరిశీలనో యని పరి
క్షించుటకుగా నీసంస్కరణ లాగుబడెను. అందుచే నవి శక్తి
క్షాత్యయం దున్న ధైర్యవంతులు గాని వేరుగ వెంచరాదు. ఈ
పరీక్ష చాల గొప్పది యెంత గొప్పదైనను పరీక్షయే. కార్య
చరణయందు ఇందలికష్టములు కొన్ని గానించెను. కొన్ని
లోపములు గనించెను. అది సహజమే

సంస్కరణములు వాడుకయందు కష్టములను
దుర్బలత్వమును విశేషముచేసినవని లాయడు జార్జి
గారు గీకరించుచు సంస్కరణములు నిరుపయోగ
ములు గావనియును నైర్లాండునందువలె భరతఖం
డమునందును సంస్కరణమునకు గలిగిన విఘ్నముల
వలనను సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజనము
లనుట భరతవర్షమున కన్యాయముచేయుట యని
యును మంత్రి తెలిపెను. వింటుంటును ప్రభువు
భావములు తెలిసియేయున్నవి. ఆంగ్లేయులప్రతిష్ఠ
గలిగిన రాజ్యాంగసామగ్రిని గ్రేట్ బ్రిటను ప్రసా
దించిన దనియును ఆ సామగ్రి నుపయోగించెడి
భారము భారతీయులవిధానము గలదనియును ఈ
కార్యనిర్వహణమునందు భారత మంత్రియును
బ్రిటీషుప్రభుత్వమును భరతఖండమునకు తగిన
సహాయముచేయుదురనియును వింటుంటును ప్రభువు
తెలిపెను. వింటుంటును ప్రభువు మంత్రి యైనప్పటి
నుండియును చేయుచున్న సహాయము తెలియు
చున్నది. గాంధీమహాత్మునినిర్బంధము వింటుంటును
ప్రభువు చేసిన చెడ్డసహాయము. పారసేవోద్యో
గుల పక్షమును సమర్థించుట రెండవసహాయము.
ఇట్టిసహాయముతో దేశము వెంటనే బాగుపడగలదు.
లాయడుజార్జి గారి భావములను కన్నలు వెజువుడు
గారు ఖండించినందులకు వింటుంటును ప్రభువు వెజు
వుడుగారిని నిందించుట నిరంకుశాధికారప్రభుత్వము
నకు సహజధర్మము. పార్లమెంటు చర్చవలనను
గాని పార్లమెంటు నిర్ణయములవలననుగాని దేశ
దాస్యమునకు విమోచనము గలుగదని యనుభవ
మువలనను తెలిసినను పరావలంబనమున కభ్యాస
పడిన భారతహృదయము నింకను పార్లమెంటు
భావము బాధించుచున్నది. మోంటుగారు పోయి
పిలువించుటను ప్రభువులు రాగానే మితవాదుల
కును హోంరూలు పక్షమునకును కొంత భ్రమ
తొలగినను నింకను నిరాశ గలుగలేదు. లాయడు
జార్జి గారి ప్రసంగము మరికొంత భ్రమను తొలగిం
చినది. న్యాయించియో పత్రిక సయితము స్వరా
జ్యాదోళనము భరతఖండముననే జరుగవలయునని
యంగీకరించుచు దారుతుల్యములైన శాసనసభల
ద్వారా ఈప్రయోజనము గలుగునని తలచుట
యనుభవమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నది. మంత్రుల
దృష్టియును సామ్రాజ్యాభిమానుల దృష్టియును
పార్లమెంటు దృష్టియును బ్రిటీషు ప్రయోజనము
లకు మూలరక్షకులైన పారసేవోద్యోగులకు మర
లునుగాని దుఃఖవేదన ననుభవించుచున్న భారతీ
యులకు బ్రసరింప దని యనుభవము విశేషము
చేయుచున్నది. భారతరాజ్యాంగము పరిశీలనమునం
దున్నదట. దేశపరిస్థితుల నెరుగని స్వప్రయోజన
పరాయణులు పరిశీలనాధికారులు. తిని బలవమరిగిన
అధికారులు హితోపదేశకులు. పరిశీలనము ముగియు
వరకును దుఃఖానుభవమంతయును భారతీయుల
పాలు గావలయును. ప్రపంచమునం దేమహాజాతికిని
నిట్టి పరిశీలనముగాని విషమదశగాని సంప్రాప్తము
గాజాలదు. భారతీయుల నీ దుర్దశనుండి రక్షించు

టకు భారతీయులు సమర్థులుగాని యన్యులకు శక్తిగాని సత్కల్పముగాని సాధనములుగాని యుండజాలవు. గాంధీమహాత్ము డసహాయోద్యమస్వరూపమునను వ్యక్తము చేసిన యీ సత్యమును భారత పుత్రులు గ్రహించి దేశదాస్యమును బోగొట్టుటకు బూనుదురుగాక!

పదుమూడవ ఆయుర్వేద మహాసభ

ఆంధ్రదేశమునందు నేడు 13 వ ఆఖరిభారతాయుర్వేదమహాసభ సుప్రసిద్ధమైన రాజమహేంద్రవరమునందు గూడట దేశవ్యాప్తమైన ప్రబోధమనకు నిదర్శనముగ నున్నది. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందతర్గతమైన యాంధ్రవ్యక్తిత్వము వ్యక్తమగుచున్న విధమున కాయుర్వేదమహాసభ నిదర్శనముగ నున్నది. ఆంధ్రదేశము ప్రాచీనకాలమునుండియు రసవాదశాస్త్రజ్ఞులకు బ్రసిద్ధిని బడసి ఆయుర్వేద వ్యాపకమును జేసినవిధమును శాసనాదులు రుజువుచేయుచున్నవి. నాగార్జునాదిసిద్ధులు శ్రీశైలపర్వతమునందు స్వర్ణనిర్మాణమునకు జేసిన శ్రమను రసవాదగ్రంథములు విశదము చేయుచున్నవి. బౌద్ధజైనయుగములందు వ్యాధిగ్రస్తులకు వైద్యాశ్రమములను చేబ్రోలు అమరావతి ప్రాంతములందు గలుగజేసిన విధమును శాసనములు తెలుపుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమునం దాయుర్వేదము స్వయంవ్యక్తిత్వమును బొందిన విధమును జననరాజ్యము చింతామణి మొదలగు గ్రంథములు విశదము చేయుచున్నవి. ఆంధ్రుల యాయుర్వేదాభిమానము పునరుద్ధారణయైన విధమును నేడు రాజమహేంద్రవరమునందు గూడిన 13 వ ఆయుర్వేదమహాసభ విశదము చేయుచున్నది. ఈసభకు సుప్రసిద్ధులైన యాంధ్రవైద్యవిశారదులు దయచేసి సభను జయప్రదముగ జేయగలిగిరి, దేశమునందు నాటుకొనిన యాంగ్ల వ్యామోహము పోవుచున్నదనుట కీసభయే నిదర్శనముగ నున్నది. ఆంగ్లభాషాపాండిత్యము లని వైద్యులుమహాసభను నిర్వహించుచువును వైద్యుల హృదయమునందు గలిగిన ప్రబోధము ప్రజలకుగలిగిన ప్రయోజనము విశదము గాగలవు.

ఆంధ్రభీష్ములని ప్రసిద్ధినిగాంచిన న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారాహ్వనసంఘాధ్యక్షులుగ నుండి చదివిన వ్యాసమును వేరొకచోటను బ్రచరించెడిమి. పంతులుగారాయుర్వేదప్రచారమునకు వైద్యులను ప్రభుత్వమును నిర్వహింపవలసిన బాధ్యతలను బాగుగ జెలిపిరి. ప్రజలెంతఘోషపెట్టినను ప్రజాజీవితమునకు సంబంధించినవిషయమునందధికారులు చూపెడి నిర్లక్ష్యము మాత్రము తుంతివ్యముగాదు. వైద్యశాఖ మంత్రులవశమైనను ప్రజలకువ్యక్తిగలుగుటలేదు. అధికారుల ప్రాపకములేకపోయినను ప్రజలు స్వయముగ జేయగల మహాకార్యముల కాయుర్వేద మహాసభ నిదర్శనముగ నున్నది. ఆయుర్వేదమహాసభను యోచించునపు కాయుర్వేదాభివృద్ధికి భరతఖండమునందంతటను ముఖ్యముగను ఆంధ్రదేశమునందు తమ జీవితమునర్పించిన వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యులవారిమూర్తి యాంధ్రులకు స్మరణయోగ్యమగుచున్నది. ఆచార్యులవారి పనిని జాక్షరులక్షీపతిగారు సకలశ్రమల కోర్చి నిర్వహించుచున్నందులకు సంప్రదనీయులు. వైద్య నిరీక్షణమునందు సాశ్చాత్య పండితులకును మహర్షులకును గలభేదభావమును పంతులుగారు వారి వ్యాసాంతమునందు రమ్యముగ జెలియజేసిరి.

“అన్నిటికంటె నతిముఖ్యమగు విషయ మొకటి కలదు. రోగముకుదిరిపెడిక దానినికదుర్బుట కావధముల ప్రయోగించుటకంటె నవి యధునిండుండ నారోగ్యహానికలు కల్పించునాతడే నిజమైన ధన్యతరీష్యుడు, నిజమైన మానవసేవకుడు. ఇట్టివిషయ సరిగ నిర్వహించుటకు ప్రకృతిదాస్యములను చక్కగ తెలిసి, వానిని బాగుగ నుపయోగించుకొనవలయును. రోగోత్పత్తిగని రోగనివారణగాని మనస్సు మాలాభాగమని యందఱకును చెలివినవలయుమే. నిరాశచేసికొనిన సందోభములందుగూడ నొకమాటలోడనే కేవలస్వచ్ఛచేతనే యత్యంత శ్రమగ రోగములు కుదిరియున్నవిని మనము వినుచుందుము. మానసికశక్తిని కృతక్షణము సమగ్రమగుమంత్రశాస్త్రము మనకు కలదు. పాశ్చాత్యదేశములందును రోగముకదుర్బుటకు ‘సెజ్ క్వెస్’ అనుపేర రోగులు తా మారోగ్యకంతులగు నున్నట్లు తెలుపజేసి, దానిని పాటించుటయు, ననేకవైద్యులు రోగనిర్మూలమున కట్టిపండుల నుపయోగింపకున్నారు.

ఈరీతిగా మనము జేయవలసినపని ఆపామముగానున్నది. మహార్యులు చెప్పనిదెద్దయు లేదను నభిప్రాయమును వనము విడిచిపెట్టవలయును. ఆయుర్వేద మొక వేదాంగ మనియు దైవతత్వోపాసనము జేయుటకు కావలపవలసిన ప్రయత్నములలో నది మనకు సహాయకారి కావలసినయు మనము జ్ఞాపకముచుకొనవలయును. ప్రకృతిదాస్యములను భేదించి, మనకు పీటకు నట్లు మానవహాశ్యభ్యున్నతికై సహాయపడుట మనహాశ్యమనవిధియు గూడ వైయున్నది. ప్రపంచము స్వర్ణశుల్క మగుటకును అందు కాధయు, దుఃఖమును నెంచుచుటకును ఎందుజూచినను నిత్యసంతోషమును, నిరంతరభగవత్సేవయు, జెలయుటకును సర్వశాస్త్రములను తోవజూపుచున్నవి. విద్యాంసులు, మహాత్ములు జెల్లరును నిట్టిమనస్థానకే కృషిజూపుచున్నారు.”

సకల వ్యవస్థలందునువర్తమాన కాలమునందు గల భౌతికప్రయోజనమెధర్మహానికి గారణంబగుచున్నది. సుబ్బారావు పంతులుగారు తెలిపిన సత్యార్థమును వైద్యులవలె నితరులును గ్రహించి మానవధర్మోద్ధరణమునకు పాటుపడుట ధర్మము. ఆయుర్వేద పంచనన కృష్ణశాస్త్రి కవాడే బి. ఏ. గారి యాధిపత్యముక్రింద నాయుర్వేద మహాసభ జయప్రదముగ జరుగుటకు భగవంతుడనుగ్రహించుగాత!

నిరంకుశధ్వజము

దేశమునందంతటను నిరంకుశ ధ్వజము వెలుగుచున్నవిధమును గుంటూరుపురమునందును అస్సామునందును కటకమునందును నితరప్రాంతములందును జరుగుచున్ననిర్బంధములు దృష్టాంతముగ నున్నవి. తంకిరాల సత్యనారాయణగారును వారి సహచరులును మహాజనులకు జూపిన దౌర్జన్యమునకు రూఢురూఢుగా రుద్యోగములతో సత్కరించినను వారిహృదయమునందు గలుగగల పరితాపవేదనమాత్రముపకమింపజాలదు. దౌర్జన్యమును ప్రజలు చూపునదియును అధికారులు చూపునదియును జలయిన న్యాలాబాగువలెనే గుంటూరు దౌర్జన్యములును విశేషముచేయుచున్నవి. పంజాబు దురంతములను నిర్భయముగ బయటపెట్టిన మదనమోహమాలవ్యగారు ఘోరమైన యస్సామునిర్బంధములను సయితము బయటపెట్టబోవుచున్నారు. అసహాయవాదులను లోపలకు రానిచ్చినందులకు శిక్షించిన ప్రదేశమునందును అన్నముపెట్టినందులకు దండించిన ప్రదేశములందును న్యాయస్వరూపము గలదని యెవరు చెప్పగలరు? ఇట్టిదండనలు నిలువనేరవని నిరంకుశధ్వజమును పోషించెడి బ్రిటిషు న్యాయాధానములె వెల్లడిచేయుచున్నవి. పాట్నా హైకోర్టునందు దండనాధికారి వేసిన జరిమానారద్దుచేయబడినది. పంజాబు హైకోర్టునందు ప్రత్యేకాధికారుల దురంతములను బయటపెట్టుట రాజద్రోహము గాదని తీర్మానింపబడినది. అధికారులన్ని ప్రాంతములందును జేయుచున్న దండనము

ల్లిట్టి యన్యాయదండనములుగ నె యున్నవి. చెన్నపురి న్యాయాంగమంత్రి గుంటూరు దండనాధికారి యుత్తరప్రదేశమును దండనమునకును గల సంబంధమును గనుగొన సాహసించుదురా? అన్యాయమప్రయత్నముగను బయటపడుచున్నది. ఆక్రమశిక్షల ననుభవించుచున్నను ప్రజలు చూపుచున్న శాంతి యధికారుల కావేశమును గలుగజేసినను పరమాత్మున కానందమును గలుగజేసి ప్రజలకు ధర్మవిజయమును సమకూర్చగలరు.

ప్రయాగ ప్రహసనము

ప్రయాగయందు నిన్న గూడవలసిన మహాసభ ప్రహసనముగ బరిణమించినటులు తంతివార్త తెలుపుచున్నది. ప్రయాగయందు మాలవ్యనైడ్రూలులేనిసభ మహాసభ గాజాలదు. కుంజ్రగారిహితో పదేశము నైనను గౌ. రజా అలిగారు గ్రహింపజాలకను తన యవ్యక్తమును విశదము చేసిరి. రజాలలిగారు స్వగృహముననే సభచేసి అనుకూలమైన తీర్మానములను జేయించిన యీ ప్రహసనమెట్లు జరుగును?

గుంటూరు ధీరులు

అధికారులు నిరంతరము గల్పించుచున్న నిర్బంధపరిస్థితులందు సయితము గుంటూరు పౌరులు చూపుచున్న సాహసధైర్యములు ప్రజాహృదయముచే నావరించిన స్వాతంత్ర్యలక్ష్యమునకు నిదర్శనము. నిర్బంధితులు దండింపబడి విడుదలను బొందిన వెంటనే పౌరులు దేశసేవకుల మారేగించి మహాసభనుజేసి నిర్భయ స్వాంతమును విశదముచేసిరి. డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్సు పత్రిక విశేషిరి వ్రాసిన యన్యోముల నీబహిరంగచర్యలు ఖండించుచున్నవి. గుంటూరు పౌరుల ధర్మప్రవృత్తి కభినందించుచున్నారు.

తెనాలిదేశభక్తులు

శ్రీకృష్ణజన్మస్థానము నుండి స్వస్థలమునకు జేసిన శ్రీయుత ఇళికల సూర్యనారాయణగారిని మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యము గారిని తెనాలిపౌరులతో గాట్టుమేమును నభినందించుచున్నాము.

శ్రీయుత క్షేమానందుగారి కేసును 9 వ తేదికి దండనాధికారి వాయిదా వేసి వారిని పెంట్లలుజెయిలున కంపిరి. చెన్నపురిపౌరులు చాలమంది న్యాయస్థానమునకు బోయియుండిరి. క్షేమానందుగారిని ఘూర్జరపౌరులును నితరులును పుష్పమాలాలంకృతులను జేసి యభినందించిరి.

సంగీతసభ:— గోక్షేహాలులో కవు అదివా:య సాయ త్రం 4 గంటలకు పాటకచ్చేరీ జరుగును. బాగరాజరావు(కుంభకోణం)పూలు; బాలకృష్ణ ఆచార్యుల (మద్రాసు) ఫిడీలు; దక్షిణామూర్తిశిల్పి (పుదుచ్చోట) కంజీర; ఆలగనంబిశిల్పి (కుంభకోణం) వృద్ధాంగం.

చెన్నపురిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము:— ఈ సంఘపు కార్యదర్శి యగు వి.చక్రెంద్రశెట్టిగారు మాక్కిట్లు వ్రాయుచున్నారు. కాంగ్రెసుసభ్యులకు చేయకొనుటకై అదివారము 6 వ తేది సాయంకాలము 5 గంటలకు చెన్నపురి హైకోర్టు ఎదుట సముద్రతీరమున ఒక పరిహరంగసభ జరుగును. వారింతిరులుగను సభ్యులుగను చేరదలచుకొనినవారు యీ సభకు రావలసియు.

శ్రీసంగీతశాల - గోక్షేహాలు పాటకచ్చేరీ:— ఈనెల 7 వ తేది సోమవారము నాడు సాయంకాలము 4-15 కు బార్డి:వును, ఆర్మీనియనుపీఠి వై. ఎం. వి. సంగీతశాలలో మురళీగానసభ జరుగును. సంజీవరావుగారు (పల్లిడం - పూలు (ముఖి), చిన్న న్యాయవ్యయగారు (కరూరు)-పిడిబు, గోపతీనాయగంగారు, (తిరునల్వేలి) - వృద్ధాంగం, హరిహరభాగవతరుగారు (అనదాయు కోవెల)-ఘటవాద్యము, పీఠరామయ్యరుగారు (జాతి శాఖరం)-హార్పింగు.

దేశీయ వార్తలు

ఆసాములో నిర్బంధ విజృంభణము - పండిత మాలవ్యాగారి రిపోర్టు

కలత్తాలో పూర్వచారపరాయణులసభ - అస్పృశ్యత ఉండవలెను - సభ విఫలమగుట

ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారు కటకము కేగుట

బరంపురము - కటకము కలకత్తాలో జరిగిన విశేషములు

ప్రకాశంగారు కటకమువరకు వెళ్లుట - కటకములో తీవ్రనిర్బంధము

బక్రీదు పండుగ

బీ అమ్మను మహమ్మదాలీ బేగం గార్లు పంజాబుకు వెళ్లదలచుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాజమహేంద్రవరమున ఆయుర్వేదమహాసభ నేడు ప్రారంభమగుట

గుంటూరులో 186 గురి విచారణ-186 గురి జుర్రానాలు వేసి వదలివేయుట

వాణిజ్య ఉద్యోగిని తీసికొని వెళ్లుట - బహిరంగసభ

గుంటూరులో క్రొత్తగా ఒక ఆంగ్ల పక్షపత్రికను-ఆంధ్రవారపత్రికను ప్రారంభింప సమకట్టుట

ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘనాయకులు

గుంటూరునుండి నిర్గమించుట

స్వకీయవిలేఖరి నేడు పంపిన తంతివార్త

2 వ తేది బుధవారము సాయంత్రము 4 గంటలకు నాయకులు గుంటూరునుండి బయలుదేరిరి. పానులు రైలుస్టేషను కేగి వారిని వీడ్కొల్పిరి. గుంటూరు ప్రముఖులు కొందరు నాయకులను బెడవాడవరకు సాగించిరి. ప్రకాశంగారు వారితో చాత్రేయవరకు వెళ్ళెదరు. రెండుమూడు రోజులలో మరల గుంటూరు వచ్చెదరు.

186 గురి విచారణ

ఆరెన్సుచేయబడిన 186 గురి కేసును గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు విచారణ చేసెను. కొందరిని వదలివేసెను. తక్కిన వారికి 5 మెడలు 100 రూపాయలవరకు జుర్రానాలు వేయబడినవి. ఆవివరములు ముందు తెలుపబడును. జుర్రానాల నెకరును చెల్లించలేదు. వారందరిని వదలివేసిరి. వారిసాక్షులను వేలమువేయించి జుర్రానాలరాబట్టుటకు వారంట్లు యివ్వబడునని తెలియుచున్నది. నిన్న (4 వ తేది) రాత్రి గొప్ప ఊరేగింపుతో పీరినందరిని పట్టణమునకు గొనివచ్చిరి.

బహిరంగసభ

4 వ తేది సాయంత్రము బహిరంగసభ జరిగినది. గుంటూరు ముగిసిపిలు కాన్సిలరు డబ్లిక్ రాజీనామా నిచ్చిన వాడును 1 వ తేదీని ఆరెన్సుచేయబడిన 186 గురిలో నొకరు నగు ఎం. వేంకటేశ్వర్లుగా రద్దీకృత నహించిరి. ఎర్రమిల్లి మంకయ్య (ఏలూరు), చీమకుర్తి బసవయ్య (గుంటూరు), శ్రీమతి కనకమ్మ (భీమవం) గార్లు పాల్గొనిరి. కాంగ్రెసు విధానమును కొనసాగించవలెనని హెచ్చరించిరి. గుంటూరుకువచ్చిన కలంటీలకును యితరులకును వేల పలనున్నపుడు చౌకసాలలోనున్నపుడును గూడ చక్కని భోజనదుపాదు మొనరించి బాగుగా వాడరించుదుడట వారందరికీ తునునను మంగయ్యగారు గుంటూరు వర్తకసంఘము వారికి వందనము లర్పించిరి.

గుంటూరులో క్రొత్తపత్రికలు

వెంటెయరు 1 వ తేది నాటికి గుంటూరు నఆంగ్లభాషలో నవయుగ యను పత్తిపత్రికను స్వతంత్రయను వారపత్రికను ప్రకటింప నిశ్చయించిరి. ఆరెండుపత్రికలకును తాను ప్రకాశకుడనని శ్రీయుత పి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు గారు జిల్లామేజిస్ట్రేటుయొడకు ప్రకటించెను.

నాయకులు బరంపురమున కేగుట

శ్రీయుత ప్రకాశంగారు బరంపురమునుండి నేడు

పంపిన తంతివార్త

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము నాయకులతోగూడ గుంటూరునుండి కటకమువరకు వెళ్ళిరి.

మాడవతేది రాత్రి 7.30 గంటలకు జరిగిన బరంపురం రైలుస్టేషనుకు వచ్చిరి. గంజాబాద్లో ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు చల్లాదిక్ష్విత్తమాద్రిగారును కాన్వేన్షన్ సెంట్రాల్ కమిటీగారును, జోగయ్యగారును, రామలింగంపంతులు, నారాయణమూర్తి, గాదె బలరామదాసుగార్లు మున్నగు వాఁడ్ర

ప్రముఖులను ఉత్కళ రాష్ట్రము సంఘమువారును లాల్ మోహను పట్నాయకు ఘట్టిగార్లు మున్నగువారును రైలుస్టేషను స్టాటుఫారముకు వచ్చి నాయకులకు స్వాగత మొసంగిరి. వారితో వేయిమంది పౌరులుగూడ స్టాటుఫారముకువచ్చిరి. స్టేషనువద్దనే బహిరంగసభ ఏర్పాటుపబడినది. అసభలో నుపస్థితిచి పిమ్మట రైలులోనే భోజనముచేయుటకు పండిత మహాశయుడు మాలా నా సాహెబుగార్లు నిశ్చయించిరి. బరంపురము శ్రీయుత చాలమంది అచటికివచ్చిరి. వారి నాయకులగు వరహగిరి వేంకట జోగయ్య పంతులుగారి ధర్మపత్నియు ఆమెసోదరి నుందరమ్మ గారును వేదికపై నాయకులకు పుష్పహారముల నొసంగి స్వాగత మొసంగిరి. అచట శ్రీయుత పురుషులను 4000 చుండి చేరి యుండిరి. పండితమహాశయుడు స్వల్పకాల ముపస్థితిచెను. విచారణ ముగిసినపిమ్మట సాక్ష్యమునంతను బాగుగావర్చించి సంఘమువారు తమ ఆశీర్వాదములను తెలిపెదరు. పిమ్మట నాయకులనుగూర్చి శ్రీయుత తెలియగోర ప్రకాశంగారి వారినందరిని వేరువేరుగా నిరూపించిరి.

కటకమున కేగుట

పోలీసుల తనిఖీ

అసాసిమెంటుపై సెన్

3 వ తేది రాత్రి నాయకులు చెన్నపురి మెయిలు ట్రెయినులో కటకమునకు వచ్చిరి. వేలకొలది ప్రజలు స్టేషనుకు వెళ్లి వారికి స్వాగత మొసంగిరి. కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులును కలంటీయులును వారి ననుసరించిరి. 144 అడులులో నుండుటచే ఊరేగింపు జరుగలేదు. 4 వ తేదీని సాక్షి విచారణ జరిగినది. డాక్టరు అన్నారీగారు మున్నగు నాయకులు మసీదులో బక్రీదు ప్రార్థన లానరించిరి. 4 వ తేదీని నాయకులు పూర్తి ఎక్స్ ప్రెసు ట్రెయినులో కలకత్తాకు కటకమునుండి బయలుదేరెదరు.

3 వ తేది రాత్రి 2-30 కు ఉత్కళ రాష్ట్ర ప్రధానకారకుడు కటకమునకు రైలుబండిచేరెను. 2 వ తేదీన జిల్లామేజిస్ట్రేటు నిరోధపు పుత్రకపు నిచ్చిననుగూడ కాక్సు వేలమంది స్టేషనుయొద్దకు వచ్చిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు 144 క్రి.పా. కోడు క్రింద నోటీసు నిచ్చెను. "కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘసభ్యులు 3 వ తేదీని కటకమునకు వచ్చినపుడు పౌరులు వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగవలెను. బహిరంగ సభలో నాయకులనుపస్థితిచేయరు అని మహాహింసించు మధుసూధన విస్వాలు, రాజశ్రీధర్బోసు, జ్యోతిష చంద్ర సా, గోపబంధు చాదరి, విశాఖోదాసు, భాద్రాగహిపాటి, గణునాథమహాంతిగార్లు ప్రకటించిరినియు యిదివరకు చాల ఆక్రమము లాఁగించిన ఖిలాఫతు కాంగ్రెసు కలంటీల ఊరేగింపు జరుగుననియు పోలీసు సూపర్వైంటు వారు రిపోర్టు పంపెను.

ఇదివరకు కొన్ని నెలలనుండి ఈ ప్రాంతమున నాందోళనము ప్రబలముగానున్న సంఘసభ్యుల రాకయు బక్రీదుకు కలసి నవి. అపుడు రాజకీయాందోళనముగాని ఊరేగింపుగాని జరిగి కాంతికి భంగముకలుగునని నేను తలచుచున్నానుగాన ప్రకటన చేసినవారుగాని కలంటీలుగాని ఇతరులుగాని సభలను ఊరేగింపునుచేయరాదు. జెళ్ళరాదు. ఉద్యోగినిపగూడదు కటకపట్టణము సరిహద్దులోపలను కటక శివారువాణా సరిహద్దు లోను ఆంధ్ర 3-వ తేది మొదలు సెప్టెంబరు 2 తేదీవరకు ఆరెండు రోజులునుగూడ నిలదినములవరకును ఏమియును జరుగరాదనని కటకజిల్లా మేజిస్ట్రేటు 3-వ తేదీని జిల్లాపించెను. దీనినిబట్టి కట్టి అవకాశమును లేదు. గోపబంధు బాలుగారు మున్నగు నాయకులు చౌకసాలలో నున్నారు. వారమురోజుల క్రితము ఖిలాఫతు సంఘాధ్యక్షునకు 65 ఏడ్ల వృద్ధ నాయకులకు తీగ్గ కాలపు విశ్రాంతివేయబడినది. ఇటీవలనే చౌకసాలనుండివచ్చిన

మహాహింసించునూగారు ఉత్కళ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమున కధ్యక్షుడుగను కాన్వేన్షన్ పనిచేయుచున్నారు. చౌకసాల నుండివచ్చిన యితరు యువకులు గూడ నిర్భయముగ కాంతముగ జ్ఞాపనీ మముగ దేశసేవ చేయుచున్నారు. ఉత్కళ రాష్ట్రమును గూడ ఆసాము రాష్ట్రమునలెవేయవలెనని యచటి నుండలకు ద్యోగులను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారును కట్టుబట్టియున్నారు. నేనిచటి ప్రబల దృఢసంకల్పమును బాగుగా కనిపెట్టితిమి. భీక చేకనుగలగు నుద్యోగుల ప్రయత్నము విఫలమగునని స్పష్టమైనది. కలత్తరుచేసిన యాచర్యులవలన ప్రజలకందరకిని ఉద్రేకము మరింత గాఢమగుచున్నది. వేరగా ఉపన్యాసములును, ఉరేగింపులును ఆక్రమరేఖుండనే యిట్టి ఊత్తరపుల వలననే ప్రజలకు! నూతనోత్సాహము కలుగుచున్నది. ఈనిరోధకపు ఉత్తరపు ప్రకటించబడన సంఘి ప్రతిపాదు మూలకుగూడ కణములో వ్యాపించింది. వేలకొలది ప్రజలు విచారణ జరుగుచోటివచ్చిరి. మరల రాత్రి నాయకులను వీడ్కొల్పుటకు గూడ వచ్చిరి.

3 వ తేదీని పోలీసులు స్వరాజ్య కార్యాలయమును తనిఖీచేసి కొన్ని కాగితములను తీసుకొని పోయిరి. స్వరాజ్య కార్యాలయమునందే నాయకులు సాక్ష్యము పుచ్చుకొనిరి 16 గురు సాక్షు మిచ్చిరి 4 వ తేది రాత్రి 9 గంటకు మెయిలులో నాయకులు కలకత్తాకు బయలుదేరిరి.

శ్రీయుత ప్రకాశంగారు

3 వ తేది రాత్రి ప్రకాశంగారు బరంపురమునుండి 4 వ తేది ఉదయమున 5 గంటలకు, పానెంజరుబండిలో కటకము చేరిరి. వెళ్ళినపని వెంటనే నెలవేరనందున 5 వ తేది ఉదయమునకు మరల బరంపురము వచ్చిరి.

ఉత్కళ రాష్ట్రము

కర్నములు విస్తారముగానున్నవి. అతివృష్టివలననే ఆనా వృష్టివలననే ప్రజలు మాత్రము మిక్కిలి దగ్ధిదగ్ధియైయున్నారు. కర్నములు లేకున్నవైరుల తండ్రి పోవును. కర్నము లభికమైన వరదలవలన పంటలు చెడిపోవును. ఎటులైన కరువే. ముఖ్యపట్టణమగు కటకములోగూడ వేలకొలది బీదల తాటియూకుగుడికలే కనబడును. ఈ రాష్ట్రమున కాంగ్రెసు ప్రచారము బాగుగా జరిగిన గ్రామములలో ఎవరో తరుచు యిండ్లు తగులబెట్టుచున్నారు. వారి నెవ్వరిని పోలీసులు పట్టుకొననేలేదు. ఈరీతిగా పరస్పరనిరోధము ప్రబలముగా నున్నది. ఈ రాష్ట్రమునందొక బహిరంగదారి ఎట్టేటులో చాలదురుంతములు జరిగెనని యిదివరకే పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన బీరైతులవద్దనుండి 26 విధములగు ఆక్రమపుష్కలను వనూలుచేయుచున్నాని తెలిసినది. వివరములు ముందు ప్రకటింపబడును. ఇంటి తలపన్ను గూడ నూలుచేయుచున్నారని తెలిసినది. ఈరీతిగా నిరంతరము దారుణవిధ జరుగుచుండుట చే ప్రజలు పూర్తిగా ధైర్యమును గోలుపోయి అడలిపోవుచున్నారు. ఆంధ్రుల వలన ప్రజలలో శ్రోధభావము పెరిగిపోవుచున్నది కటకముచౌకసాలలో రాజకీయతైదిల ఆదరణ ఏమియును బాగులేదని తెలిసినది నెలదినములనుండి గోపబంధుబాలుగారు మున్నగువారిని చౌకసాలలో చూచుటకు బంధుమిత్రులనుగూడ పోనిచ్చులేదు. నిర్బంధమిటుబున్నవ ఖద్దరపం బాగుగానే బసగుచున్నది జాతీయపాఠశాలలను కొందరు తానాహవంతు లేప్పచి బాగుగా చుపుచున్నారు.

సంఘనాయకులు కలకత్తాకు వెళ్లుట

గొప్పస్వాగతము

అసాసిమెంటుపై సెన్

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మున్నగు నాయకులు కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు సంఘములవారు 5 వ తేదిఉదయమునకు బున్నాధము ఎత్తున వెనుకయిటలో కలకత్తా చేరిరి. చౌకరాష్ట్రములో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుఖిలాఫతు సంఘమున అగ్ర్యక్షులు మున్నగు ప్రముఖులు జే. ఎస్. రుద్రాచారి, బ్రహ్మపాశ్వాత్యశ్రీ మున్నగు వారియెలలను వేలకొలది ప్రజలు వారికి స్వాగత మొసంగిరి. గొప్ప ఊరేగింపుతో వారిని తీసుకొనిజిల్లా, ఖిలాఫతు కలంటీలు చాలమంది! బాగుననుసరించిరి. స్టేషనులోను మార్గమునందును చాలమంది సాక్షులును నాయకులకు పుష్పహారములను సమర్పించిరి. 66 తేదీనకు కలకత్తాలో సాక్ష్యము పుచ్చుకొని పిమ్మట గారు చౌకసాల వెళ్ళెదరు. 12 వ తేదీనాటికి ఆసామునుండి మరల కలకత్తాకు వచ్చెదరు. హాకిం అబ్దుల్లానుగా రిపుడు వారిని తనిఖీకొందు. పండిత నెహ్రూగారు శివబంధు దాసుగా రింటి బసచేసిరి.

గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టు యెదుట

జూరిస్ట్రాట్ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగా రిచ్చిన
ప్రేటు మెంటు.

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు కమిటీ (వెనెడెంటు నని
డివిజన్) ఆఫీసు నాకు యిచ్చిన నోటీసు ఆక్రమణమైనదియు
అన్యాయమైనదియు తన అధికార వ్యాప్తి లేనిదై యున్నది.

నోటీసు గుంటూరు మండలమందలి కాంగ్రెసుభిలాషతు
కాంతినేన వాలంటీయర్లకు అన్యాయించదు. గుంటూరు వాలంటీ
యర్ల బహిరంగ సభలలోను, ఉత్సవములలోను మరియుతర వేడు
కలలోను పాల్గొనరాదని నిరోధించుటలేదు.

ఆ ఉత్తరముక్క ప్రకటన ననుసరించి జిల్లా బయటి
ప్రదేశముల వాలంటీయర్ల మాత్రము బహిరంగసభలయందు
కోర్కెము కలిగించుకొనరాదని స్పష్టమగుచున్నది.

నాకు యిచ్చిన ఉత్తరపు న్యాయమైది అయినను కాక
పోయినను నేనుబంధించదలంలేదు. గుంటూరు వాలంటీయర్లను
గురించి ఆ ఉత్తరపునందు లోపించియుండ కుండియెడల నేనా
ఉత్తరపును ఉల్లంఘింపకుండ నుండెడివాతనే. నేను కాంగ్రెసు
సభ్యుడనగుటచే కాంగ్రెసునియమములకు బద్ధుడై యున్నాను
కాంగ్రెసు కాన్వోల్షన్లను మింగను ఆమోదించి యుండలేదు.

మరియు జిల్లాసంఘాధ్యక్షునిగను, ఆచార్య సంఘసభ్యుడుగను
జిల్లాబయటనుండి వచ్చిన వాలంటీయర్ల 144 పెక్క్ ఆర్డరు నను
సరించి బహిరంగ సభలలోను ఉత్సవములలోను పాల్గొన వద్దని
జిల్లా సలహా యిచ్చియు టిని.

నేను వాలంటీయర్ల కోర్టులో ఎప్పుడుసభ్యుడను గాను
నేను ప్రతిభాపత్రము నింకను సంతకము చేయలేదు.

ప్రభుత్వములో గుంటూరు వాలంటీయర్ల గుంపును ఆరెస్టు
చేసిపుడు నేను వారిలో లేను. నైగా ఫర్లాంగు మారమునను
టిని. ఈ ఆన్యాయపు ఆరెస్టు విషగానే పోలీసువారు వెక్కిం
చుచుండగా 10 నిమిషములలో నేను వచ్చి ఆగుంపులో చేరితిని.

ఇటీవల బాన్వోడేకమును కలిగించు చర్యలు అధికారులు
జరిపినను నోటీసు యిచ్చినప్పుడు ప్రజలు నెచ్చుడికి భంగము
కలుగు నూచనలు గాని, ప్రజలకు తొందరకలుగు చిహ్నములు
గాని ఏమియును లేవు.

ఈ సంగతులు న్యాయము కలుగునను నన్యాయముతో వివ
రించుటలేదు, గాని ప్రజలకు నా నడతనుగూర్చి తెలియవలె
నను తలంపుతో ఈ ప్రేటుమెంటును యిచ్చుచున్నాను.

మాడభూమి వేదాంత సరసింహాచార్యులుగారి
వాద్యాలక మగు ప్రేటుమెంటు

ఈ ఆర్డరు గుంటూరు వాలంటీయర్ల ఆనాటిసభలు
లలో పాల్గొనరాదని లేదు. న్యాయము కలుగునని ప్రేటు
మెంటు యిచ్చుట లేదుగాని బిటిషు న్యాయస్థానముల న్యాయ
ము జరుగదని సోదరన్యాయవాదులు, ప్రజలు గ్రహించు
టకు మౌనము యిచ్చుచున్నాను.

జడ్జిమెంటు అయినతర్వాత ఇక నేమైనా చెప్పవలసి
యున్నదా యని మేజిస్ట్రేట్ టడుగ తాను అనుభవించి గమక
సరిపోయినది గాని తేరున్న ఈతెరుపు మరేకోర్టులోను చెల్లదని
ఆచార్యులుగారు నడిపిరి. (జడ్జి విలేఖరినుండి.)

వర్తమానలో ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘనాయకులకు
న్యాయము

30 వ తేదీ సాయంత్రము నుమారు 6-30 గంట
వర్తమానలో మెంటులు బండి వచ్చేసరికి వర్తమాన పుష్పము
ఖులు న్యాయవాదులకు సన్మానపత్రము సమర్పించుటకు
నుమారు 000 ప్రాంతంలో భాజయి తమ నిర్దుష్టతరమును
నెక్స్ట్ తారీఖు లెరి. నాయకులలో కండితి మోతీలాల్
నెక్స్ట్ గారు, డాక్టరు అన్నారీ గారు, టంగుటూరు ప్రకాశం
పంతులుగారు ప్రజలకు విశేషోద్యమమును కలుగజేయుకొనిన
సభ్యులలోనును జవా బొందిరి. అనంతరము వందనమాప్ర
సంగతి బండి కదలిపోయింది. వందనమాప్రం.

4-8-22 } మెంటు రామమూర్తి
వర్తమాన ఫిర్కా కాంగ్రెసు కమిటీ

ఆసాముదురవద్ద

వండిత మాలవ్యాగారి విచారణ

అక్రమముల పూర్తిగా వెల్లడించుట

ఆసామునకు వెనుక గాంచి మహాత్ముడువల్ల అచటిప్రజ
లను చాలప్రశంసించెను. అచట స్త్రీలును పురుషులనుగూడ గట్టి
దీక్షతో 4 ద్వలను ధరించుచున్నానని అనుభవమునకివెను. ఆ గా
వ్విగను స్వాభావ మతిగానుగను టచే చాలని గూర్చి విచా
రించుటకు వండిత మదనమో ములవ్యా బాబూ రాజేంద్ర
ప్రసాదుగా ర్లుకేగి విచారణచేసి అక్రమములను పూర్తిగా
వెల్లడించుచు రిపోర్టును వ్రాసిరి. అది ఆర్డరులో ప్రకటింపబడును.
అచటి నిర్బంధచర్య లతివాదముగ నున్నవని వారు తెలిపిరి.
అచటిపోలీసులు తమ చిత్రానుసారము ఆరెస్టుచేయుచుందురు.
కాంగ్రెసు సంబంధులకు యుండవలెకేర్చు వారనిగూడ ఆరెస్టుచేసి
కేసు చేపెదమని పోలీసులు బెదిరించుచుందురు లేజువులు
కాంగ్రెసు వలంటీసులను తనయింట నుండ నిచ్చెనని స్త్రీయంత
వరమానంద ఆగ్రహాలగారివైని పోలీసులు తెచ్చిన కేసు కల
కత్తా హైకోర్టువారు కొట్టివేసినను గోలాఘాటులో మరియు
కరిమిడిగూడ నట్టికేసే చేయబడెను. అనంతరవాదులను
న్యాయశాస్త్ర బహిష్కృతుల వలె వారుచూచుచున్నారు.
(హిందూపత్రిక)

* * *
కలకత్తా పూర్వాచార్యవరాయణులు
అస్పృశ్యత ఉండవలెను.
సభ ఆభాస మగుట

30 వ తేదీ ఆదివాకమునాడు కలకత్తానగరమున పూ
ర్వాచార్యవరాయణులు కొందరు (ఎక్కువమంది బ్రాహ్మణులు)
అస్పృశ్యత ఉండక తప్పదని సురక్షించుటకు సభను తేయదలచి
ప్రకటి చిరి. ఆసభకు చాలమంది వచ్చిరి పిమ్మట ప్రారంభకులు
వచ్చి ఆజనసమావేశమును జూచి సభ జయ ప్రదము గా
జరుగు చని సంతసించిరి. ఆర్యక్షునియొడము జరిగినది. ఒక
యువన్యాయకుడు లేచి ప్రసంగ మారంభించెను. వెంటనే నాలుగు
మూలలనుండియు పెక్కుమంది బిగ్గరగా పులి
భించిరి. (హిందూపత్రిక)

సుభాషచంద్రబోసుగారు

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు ప్రచురణసంఘాధికారి

4 వ తేదీని విడుదలచేయుట

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ ప్రచురణ శాఖోద్యోగి
సుభాషచంద్రబోసుగారికి 7-2-22న తేదీని 6 నిలలు విడిచెడు
వేయబడెను. ఈనెల 4 వ తేదీ ఉదయమున బోసుగారిని వదిలి
వేసిరి.

బక్రీకు పండుగ - చెన్నపురి

చెన్నపురిలోని చెన్నపురిలో బక్రీకుపండుగ కాంతముగ
జరిగినది. తిరుకలిక్కేటి పెద్దవీధులలో చాలమంది మహమ్మదీయ
ప్రముఖులు చేరిరి. ఉదయము 11 గంటలకు సరిగా ఆర్కా
టుప్రెస్సుగారు నాలుగుగుర్రముల బండిలో నెక్కి సహివార
ముగ మసీదుకు వచ్చిరి. ఖాజీగారు ప్రార్థనలను ముగించగానే
ఆర్కాటు శతఘ్నిదళము వారు 31 ఫిరంగులను కాల్చిరి.
వెనుక టర్కీరాయబారిగా నుండిన హెచ్. ఎం. బాచానేటు
కుద్దుబాదునా నేటుగార్ల మందిరములలో గొప్ప సమావేశ
ములు జరిగెను. ఆపుడు సభ్యుల కందరికిని పాలు, ఖండశర్కర
తాంబూలములు మున్నగువాని నిచ్చిరి.

కలకత్తా

కలకత్తా నగరమునందు గూడ మసీదులలో ప్రార్థనలు
జరిగెను. పర్షియాలింగనాడు లగు మర్యాదలు నడచెను. బలులు
మసీదులలో కాంతముగ జరుపబడెను.

లాహోరులో అరెస్టులు

ఇద్దరు భిలాఫతు వలంటీరులు లాహోరునగర ప్రధాన
రాజమార్గమున పోవుచున్న యూరేగెంపునం దుండగ వారి నిద్ద
రిని పోలీసులు ఆరెస్టు చేసిరి.

బీఅమ్మను మహమ్మదాలి బేగంగార్లు

బీఅమ్మను మహమ్మదాలి బేగంగార్లు ఆగస్టు 20 వ
తేదీకి చంబాయరాష్ట్రమున కేగి భిలాఫతు స్వరాజ్య విషయము
లను ప్రజలకు బోధించుటకు రాష్ట్రమునం దంతటను సంచారము
చేయుచు రని తెలిసినది.

లండనునగరమున ఐ.సి.ఎస్.చర్చ

వత్తికాభిప్రాయములు

ఇండియను డెయిలీ టెలిగ్రాఫు

ఇండియా రాజకీయ సంస్కరణములకు ప్రతిహేతులగు
విడివాదపు కక్షవారు చేసిన కుట్రలనునే యీచర్చ కలిగినది.
అనంతరమునాడు లెట్లు పిచ్చి ఆందోళనమును జరుపకుండవో
సంస్కరణములు విధలమగునను నూచనకే అవకాశము కలిగి
యుండదు.

అడ్వకేటు ఆఫ్ అండియా

ఇండియాలో యిటీవల జరిగిన మార్పులనుగూర్చి లాయ
డుజూరిగారి కేమియును తెలియదు. సంస్కరణములు పరిష్కార
మియ్యబడె నని లాయడు జూరిగారు పలుకుటయే తప్పదు. ఇండి
యాలోని ప్రభుత్వోద్యోగములలో భారతీయులను చెచ్చుగా
నియమించుటయే ప్రభుత్వోద్దేశము. ఐ.సి.ఎస్. ఉద్యోగులలో
చాలమంది ఎట్టి యిబ్బందులను పొందుటలేదు. అట్టివో వారి
యిబ్బందులను గూర్చిన యిట్టి అనవసరచర్చ జరుగుట వారికి
చాలకష్టముగా నుండును. ఇట్టి చర్చలవలన హిందూ దేశమున
ప్రజలలో విపరీతాభిప్రాయము కలుగును లాయడుజూరి గారు
హిందూదేశీయులను బెదిరించి రను అభిప్రాయము కేరలము
కారణం టిని వింటున్న ప్రభువు స్పష్టముగా చెప్పటవలన చాల
మేలు కలిగినది.

* * *
ఇటీకాల సూర్యనారాయణ
మల్లాది ను బహుళ్యం గార్లు
1 వ తేదీని విడుదల

న్యాయము

తెనాలి తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘకార్యకర్త యిటి
గల సూర్యనారాయణ, ప్రచారకుడు మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం
గర్లకు 1 వ తేదీని శాబతువుది చె సాయముడి నదలిరి. అనాడు
యం కా ల ము న తు వారు గుంటూరు వచ్చిరి.
రంధల ప్రముఖులును మిత్రులును రైలు ప్రేమ
కే బారిక స్వాతి ముసరి పుష్పములలవేసి. వారు బో
ధులనుబట్టి చైరమాలిగారి సూర్యమునుగూర్చి
చెప్పటించిరి. పిమ్మట వారిద్దరి తెనాలిపొయిరి. తెనాలికి
పివోయిరి తెనాలిలో పొయిరి గొప్పస్వామిరమునంగి గొప్ప
ఇతరేనిపునేసి గాంధీచామ... సన్మానముల కొంగరి. వా
ర్తమునాడు ఆలోర్ లోపేతురై యున్నాడు. కాంగ్రెసు
ప్రచారమునా దీక్షతో జుపెదమని చెప్పి ని తెనాలి కాంగ్రెసు
కార్యకర్త కేడు తంతి సంపెను.

విదేశీయులు

సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు

కామన్న సభయందు చర్చ

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

అందఱు, ఆగస్టు 2:— సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగుల ఇబ్బందులను గురించి కామన్నసభయందు జరిగిన చర్చ సందర్భమున లాయరుబార్ని గారిటుల ప్రసంగించిరి:— త్వరలోనే చర్చను ముగించుట కర్పాటుజేసికొంటిమి గాన నేన ఇంత ముందుగనే మాటలాడుచుంటిని. ఇందువలన ఎదుటి పక్షాభ్యులు వారి కిష్టములకు ప్రక్షాళన అడుగుటకు విలుగచేయుట నాయుత్తము. నే నీవాగ్దానము జెల్లించుటకు నాకేకకొలది వెల్లిం చెదను. ఈ ముఖ్యవిషయమును కామన్న సభయందు చర్చితులై చర్చిన సర్ సామ్యుయేలు హోరుగారికి కృతజ్ఞుడను.

సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగుల యసంతృప్తి

దీనిగురించి చాలవెంటి. అందు ముఖ్యముగ గతకొలది మోములలోను చాల విషయములు నాకు తెలియవచ్చెను. భవిష్యత్తుపై నితులను గురించి భారతదేశములోని సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల యందును, ఇతర బ్రిటిషు యుద్యోగుల యందును అసంతృప్తి వ్యాపించియున్నది. తమ స్థితి కిష్టముగ నున్న దనియు, తమ వేతనము పింఛనుల గురించియు వారు చాల సంతృప్తిలే యుండోను విషయమును అగీకరించెదను. గతకొలదిమాసములలో ప్రవేశపెట్టబడిన సంస్కరణలు తమకు జెరుపుజేయు నని నమ్మియు వైవిధ్యములందు ప్రభుత్వము నుండి అభయమును గోరుచుండిరి. ఈ దేశము తరపునను భారత ప్రభుత్వానూహముకొరకును వారు చాల నేర నొనర్చుచుండిరి. వారి రాబర్డ్ క్రిమిక్లయూ నేవారత్వోతయొక్కయు సహాయము లేకపోయినయెడల మనము ఒక కళాబ్రహ్మనకు భారత దేశము వెట్టి యరాజక సిద్ధి నుండి రక్షించితిమో యిది యట్టి స్థితిలోనికి పడిపోకుండ భారతదేశము రక్షింపబడ జాలకపోయెడిది. నూతనసంస్కరణలు పూర్వ మొకవిధానమున పనిజేసినవారి హృదయములం దసంతృప్తిని గలిగించుట సహజమే. తామిదివరకు అలవాటుపడియున్న పద్ధతులందు మార్పులు గలిగించుటవలన తమస్థితి కెట్టిస్థితి సుభ విషమమైయో యని వ్యాఖ్యల చిత్తులగుట సహజము. భారత దేశమందు బ్రిటిషు అధికారులస్థితి ఇట్లున్న దని యెంచుట అశ్రద్ధాకరము గాదు.

ఈ సంస్కరణలను అమలులో పెట్టిపొందుటను గురించి ఒకటి రెండు మాటలు జెప్పవలసింది. ప్రస్తుత చర్చకును అవిషయమునకును సంబంధము గలదు. ఎట్లు పనిజేయునో యని పరిశీలించుటగా నీసంస్కరణ లొనర్పబడెను. అందుచే నని పరిశోధనయుం దున్నట్లై చరలెను గాని వేరుగ నెంచరాదు. ఈకారణ చాలగొప్పది. యెంతగొప్పదైనను పోతయే. కార్యాచరణయందు ఇందలికష్టములొన్ని గాన్పించెను. కొన్ని లోపములు గన్పించెను. అది సహజమే.

ఈపరిక్ష గత పదునెనిమిదిమాసములమాత్రమే సాగించితిమన విషయమును గమనించినయెడల, కొన్ని లోపములున్నను ఇంతవర కీసంస్కరణలు జయప్రదమాయెనని దెలుపవచ్చును. ఇది యికిమాత్రముల ననుసరించి భారతదేశ మెప్పుడును పరిపాలింపబడలేదు. ప్రస్తుత స్వదేశసంస్థానములగుడ నీ నూతనములపై పరిపాలింపబడుట లేదు. పాశ్చాత్య పరిస్థితులకును, పాశ్చాత్య కృత్య భావమునకును, అనువగు రీతిని నిర్మించబడియు ప్రతిదేశయందును లోపములు గాన్పించుచున్నట్టి ఈ విధానము భారతదేశమునకు సరిపడునా యనువిషయమును తెలిసికొనవలసియున్నది. కష్టములను ఇబ్బందులను గాన్పించుచుండెను గాన ఈ విధానము విఫలమయ్యెనని తొందరపడి నిర్ధారణగావించుకొనరాదు. లోపములును, కష్టములును గాన్పించుచుండెను కారణముచే మనమిట్లుభావించి. బ్రిటిషు దేశము ఏయే స్థానం త్ర్యమో సగిన దేశమే అట్టి స్థితికి అగర్భమైయుండెనని సుదూపుటవలన దూరముననున్న భారతదేశమునకేగాక మనకు పొరుగుననే యున్న మరియొక దేశ మనకు గూడ సన్ధ్యాయ మొగ్గినవారమగుదుము.

చర్చ

సర్ సామ్యుయేలు హోరుగారు

అందఱు ఆగస్టు 3:— సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులకష్టములను గురించినచర్చను సర్ సామ్యుయేలు హోరుగారు ప్రారంభించిన తరువాత లాయరు బార్ని గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు వైయువస్యాసమును గావించెను. హోరుగారు తమ ప్రసంగమున

నిట్లు నుడివెను:— భారతసివిలు సర్వీసు యుద్యోగులందు చాల అసంతృప్తియు, దిగులును వ్యాపించి యున్నది. తనస్థితి ను రక్షింపక లేదను తలపుచేతను, అధిక విషయ కష్టములకలనను వారు బాధపడుచుండిరి. నియమిత కాలము ముగియక పూర్వమే విరమించుకొను నుద్దేశించువారి కొనగడి పరిహారము తగినంత యువారముగ లేదు పీలు, వింటర్వ సు ప్రభుల ద్వారాగాని లేక మరియొక చిన్నయువసంఘము ద్వారాగాని, ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు విచారణ జరుపవలెను. అపోహకులకలుగకుండ జేయుటకుగాను సాధ్యమైయెవల సాసంఘమున నొక భారతీయ సభ్యునిగాని ఆప్సెసరునిగాని నియోగింపవచ్చును.

సర్. డబ్ల్యు. జె. హిక్కుగారు

ఉద్యోగముల నన్నిటిని భారతీయులపరము గావించు విధానము చాలతర్జునముగ సాగింపబడుచున్నదనియు అందుచే భారతపరిపాలనయందు బ్రిటిషువారిబాధ్యత కల్గినది సందియము జనించుచున్నదనియు అదియే దీనియంతకును కారణ మనియు సర్. డబ్ల్యు. జె. హిక్కుగారు చెప్పిరి.

కలనలు వెడ్జిపుడ్డుగారు

లాయరుబార్ని గారి తరువాత కలనలు వెడ్జిపుడ్డుగారు ఇట్లు ప్రసంగించిరి:— ప్రధానమంత్రిగా రీదినమున ప్రసంగించుచు నూతనప్రకటనను గావించిరి. 1917 సం॥ ఆగస్టుమాసమున గావించిన ప్రకటనకును దీనికిని పరస్పరవిరుద్ధముగ నుండెను. భాగ్యదేశమున, అధినిదేశపరిపాలనా పద్ధతులందును టయే ప్రధానామాత్యుని యుద్దేశ్యములే ఇదివర కొనగబడిన సంస్కరణలను రద్దు జేసెదమని ప్రధానమంత్రి లేదిరించెను. కాని ఎట్టిపరిస్థితులు సుభవించి నను కనుకకు మరలట యనునది లేదు. దేశమునకు భారతసివిలు సర్వీసుకాని జేయగల మహాపకారము తననుదాను అంతముందించుకొనుటయే.

సర్. డి. మెక్లీనుగారు

సర్ డి. మెక్లీనుగారు టుల నుడివెరి:— ప్రధానమంత్రి యువస్యాసము నాట్టి విచారభావముతో గాన్పించుటలేదు. ప్రస్తుత కష్టపరిస్థితులందు అంగ్లదేశము నందలి తమ సర్వీసు వారి కష్టముల గమనించి

“ఈజిప్టు” విచారణ

విచారణ ముగియుట

స్వాయంవాదులవాదన

అందఱు ఆగస్టు 3:— ఈదినమున “ఈజిప్టు” విచారణ ముగింపురంగమునకు వచ్చెను. భారత కార్యాలయము వారిచే నియమింపబడిన ఒక్కెల్లుగాను భారతకానుల తీపున వాదించుచు నిటుల నుడివెరి. కాటరుగారి యువస్యాసమును భారతీయకానుల కెవ్వరును చదువరని దలచెదను. చదివిన యెడల బ్రిటనునందు కృతజ్ఞత యనునదిగాని స్వాయంమను:దిగాని యున్నదాయని తనలో దాను ప్రస్థించుకొనితిరును. సంగ్రామసమయమున నెంతయో సేవయొక్కర్చిన భారతకానులను పిరికియని నిందించియెడల అతనికి చాలకష్టముగ నుండును. ఈజిప్టువారి నిజేదిక దయారగువరకు వేచియుండిన, కొద్దివారు సానిటూరియో డెబుపు తీర్పుమాత్రమే ఆతనికి ఒక ఓదార్పుగ నుండును. “ఈజిప్టు” టిల్బరీనుండి ప్రయాణమగుటకు పూర్వము చోటు (డిల్ల:కు) తగినవ్యవధి లేదు. క్లిష్టపరిస్థితులందు వారికి యుత్తర్య లాసగవలెను. అప్పుడు వారి కొనగిన యుద్ధరూలను విశ్వాసపాత్రముగ నిర్వహించితి. కాని వారికి నాయకు నుడు ఉత్తర్యలూ సగువారును లేకపోవుటచే గల్లంతు పడిపోయిరి.

పి. అండు ఓ కంపెనీ

పి. అండు ఓ కంపెనీ స్వాయంవాది ఇట్లు చెలిసెను:— ఈజిప్టు నొక ప్రయాణమగుట పూర్వముచాల తిక్కున వ్యవధి గలదనియు నొకయందు జనమెక్కున యుండినయు నీరెండు విషయములను ప్రాసిక్యూషను తరపువారు మరచిరి.

నాకలు అకస్మాత్తుగా దీక్షానిన పరిస్థితులందు నావికులు విద్యుత్ క్రమమున చెలిసికొనజాలక ఒడులై యుండవచ్చును. అధికమగు క్రమశిక్షల పటాలములే ఒక్కొక్కపుడు గల్లంతుపడుచుండును. ఒక్కనొకమునిగిపోయెను కారణముచేత నే ఒకవిధానము. సంకను నిందించు టుచితముగాను. “ఈజిప్టు” మెల్ల గాప్రయాణ మొనర్చుచుండెను. పిఅండు ఒకంపెనీవాక నాకానియమముల నభివృద్ధిజేయుట ఆసాధ్యము.

ప్రభుత్వస్వాయంవాది. అధికారులనిందించుట

సాలిసిటరుజెనరలు తనపక్షమున వాదించుచు పి. అండు ఒకంపెనీ విఖ్యాతిచారిత్రమును వివరించెను. వాణిజ్యసంఘమువారు కంపెనీని గాని వారియధికారులను గాని నిందింపవలసివచ్చుట విచారదాడుకము. మంచు దట్టముగా గురించుటచే ఈజిప్టు అంతవేగముగా నడుపరాదు విపక్షమయనుందు బల్కు. హెడ్డుకవాటములమాత్రము మూసినంతమాత్రమున నొకారక్షణమునకు తగిన శ్రద్ధ దీక్షికోనెనా యను విషయము విచారింపవలెను. నాకయందు క్రమశిక్షలు ఎంతమాత్రమును లేదు. ఇందుకు కంపెనీవారు మెరీనుడాకు నూపరిండుటనుబాధ్యులు భారతీయకానులకు మంచివాయకు లున్నయెడల ప్రసంగనీయమగు నావికు లగుదురుటకు సందియములేదు. కాని వారిఅధికారులు వారి భావను మాటలాడ గలిగి యుండవలెను. సంగ్రామము ముగిసిన తరువాత క్రమశిక్ష యందు నిర్లక్ష్యభావ మొకటి వ్యాపించెను.

నివేదికను తయారు జేయుటకు కొంత వ్యవధి పట్టునని యు సాధ్యమైనంత త్వరలో ప్రకటించునని ము అభ్యుత్తుడు చెలిసెను.

బంగారుగనులు.

కోమ్మబర్న, ఆగస్టు 2:— బ్రాస్సువాలనందు బెమూనా లాండునుండి నిల్పబ్రాముకద్ద వరకుగల ప్రదేశమున బంగారు గనులు కనుగొనబడినవి ప్రకటింపబడెను. అందరును దానికొరకు పరుగు లేర్తునుండిరి.

బ్రిటిషువిమానదళము.

కామన్నసభయందు లాయరు బార్ని గారిటులచెలివెరి: బ్రిటను రక్షణార్థము 500 విమానములతోడను 20 లక్షల కేవలముతోడను విమానదళము నెలకొల్పు నుద్దేశింపబో ఇందు 900000 సవరణలు విమానకాఖనుండి జేవారును. యింకను ఆభివృద్ధిజేయు విషయము రాబోవు వత్సక అంతర్జాతీయ పరిస్థితులను బట్టి నిర్ణయింపబడెను.

ఇటలీయందు కార్మికులనెక్కు ముగిసెను.

నష్టముజెందిన అంగ్లోద్యోగులకు ఎక్కువసానుభూతిని గన్నరు: వలెను. బాధ్యతగల భారతీయులందరును ఇట్లే నమ్ముచుండిరి. అందుచే ప్రస్తుతము పార్లమెంటువారిని సివిలుసర్వీసువారి జీతములకును, పించులకును బాధ్యత వహింపవలెననిగోరుట యుచితము గాదు ముంచుకొనిపోవుచున్న దనునట్లు గావించుచున్న ఈ యార్భాటాంధోళనముల గమనింప నవసరములేదు.

ఆంధ్రదేశము - హిందీ ప్రచారము

శ్రీ చ లి

1922 సంగ్రహం జూలై నెల తాలూకు.

(పిన్) పల్

(ఒక విశేషముడు).

అక్షయ దు

కాలికట్టు వా రలు

ప్రకటన తాలూకాబోర్డు ఆధ్వర్యమున వెంకాయల
కున్ని కృష్ణస్వామయగారు ఆకస్మికముగ వచ్చినయను ఆ
సోవుటచే పరమ్యనూరులో 81 జేరి జూలైమాసమున చని
పోయిరి. కాలికట్టు చిల్లాబోర్డుసభకు బోవుటకై ఆవును సంప
ద్యుడై యుండెను. ఆకస్మికముగ ఆసమయమున గొప్పకొప్ప
గల్గెను. ఈ ప్రకరణముండే చనిపోయెను. యధ్యసమయమున
ఎన్నియో ధర్మములను జేసెను. కోణుంబత్తూరు వ్యవసాయ
కళాశాలను సంస్కరించుటకు గౌరవపథ్యముగ నియమింపబడిన
వారిలో నొకరు.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 5-వ తేది శనివారము.

జిల్లా ముఖ్య కార్యదర్శి	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ గాలి వేగము	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ తేమ
విజ్ఞానాశాస్త్రి	84.7	76.4	...	59.82	...
బోయల్	85.8	77.9	0.24	37.30	0.28
నీళ్లు
నైమందు ద్వీపము	84.6	75.4	1.18	50.31	4.99
హాగారు ద్వీపము	86.0	78.2	0.72	38.10	4.47
గోపాలపురం	90.5	81.4	...	12.72	1.50
గోరాపుట్	79.2	69.8	...	34.65	6.99
విశాఖపట్నము	97.4	82.1	...	4.96	5.21
రాజ్ గాడ	94.6	82.1	...	10.06	1.39
చంద్రబాగము	98.3	83.2	...	3.87	2.65
గుంటూరు	97.0	82.9	...	10.18	0.92
తెలూరు	98.6	83.2	...	3.71	0.87
మద్రాసు	99.7	78.5	...	3.64	0.86
కడపూరు
నాగపట్నము	97.1	79.4	...	3.17	0.40
హంబట్	90.6	78.5	...	0.08	0.46
ప్రొద్దుటూరు	95.2	78.5	...	2.27	...
కొత్తూరు	85.5	78.9	0.02	12.73	0.86
తిరువేంద్రము	83.3	76.0	...	30.50	9.28
కొచ్చిన్	85.1	75.9	0.19	59.23	4.70
కొచ్చిన్	82.2	74.7	0.92	85.27	16.41
మంగళూరు	86.0	75.1	0.37	88.26	9.46
మోరార	67.2	62.2	1.17	76.53	2.82
కార్వార్	83.2	76.3	0.65	81.37	1.63
కర్నూలు	82.9	74.7	0.14	82.03	...
బొంబాయి	84.1	77.2	0.14	58.66	12.33
హైదరాబాద్	89.8	71.7	...	6.78	5.14
రైలూరు	89.0	73.3	...	5.28	4.25
అనంతపురము	98.5	74.1	...	1.56	2.88
బళ్లారి	84.5	74.9	0.01	0.62	3.29
కర్నూలు	91.8	75.1	...	3.27	5.32
కడప	100.7	80.0	...	4.51	3.07
హైదరాబాద్	76.8	67.0	0.01	3.26	4.51
బెంగళూరు	84.9	66.8	0.46	5.88	1.89
కొడగూరు	67.1	53.2	0.07	7.24	2.67
తిరువనంతపురము	65.6	52.7	...	9.85	7.93
బొంబాయి
బెంగళూరు	97.0	76.5	...	10.05	2.05
కలము	98.8	78.7	1.69	10.29	2.63
తిరుమనాపల్లి	100.1	79.4	...	0.63	2.39
మద్రాస్	100.2	72.8	0.04	2.60	2.28
మద్రాస్	100.8	77.8	...	2.64	0.81
తిరువనంతపురము	0.25	0.82

సర్కారులు, దక్కను, పెంట్లలు దక్షిణములందు నుబ్బులు స్వల్పము. పర్వతప్రాంతములందెక్కడనుండిను లందు మితముగ గలవు. పర్వతప్రాంతములందెక్కడనుండిను ముగ నుండెను. బొంబాయి, దక్షిణము, మైసూరులందు సామాన్యముగ నుండెను. పశ్చిమతీరము, పెంట్లలులందు కొన్ని ప్రదేశములలో సగిరముగను మరి కొన్ని ప్రదేశములలో తక్కువగను నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువగ నుండెను సర్కారులు దక్కను పెంట్లలు, హైదరాబాదులందు వేడిమి హెచ్చెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు మార్పులేవు. ఎక్కువ మార్పులు లేవు.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

డబ్బానులో మనిల్ గాంధీగారిని మరణింపజేయు బట్టు కొనినను తండ్రివార నాధారము జేసికొని యూనియను ప్రభుత్వమువారు భారతీయులయెడల కాపు పరిపాలన, అదరణ విధానమునందు తక్షణము సంపూర్ణముగ మార్పుజేయుటలు జాడవలె నని బొంబాయి, నామ్రాస్ భారతపౌరసత్వసంఘము వారు గవర్నరు జనరలుగారికి తండ్రి నంపిరి.

గుంటూరు పురమున

యాధురపద్ధ (కలెక్టరు) గారి న్యాయపరిపాలనము

నబ్ ఇన్స్పెక్టరు తంగిరాల సత్యనారాయణగారి అదృశ్యచర్యలు

బాటటాలూకా సహాయగ్రామ వాస్తవ్యులు నేతి వేంకటాచలపతిరావు బి. ఏ. గారును, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభ్యులును, గుంటూరు జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహక సభ్యులును, తెనాలి తాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శులును నగుకొలు రామస్వామిచౌదరి గారును, గుంటూరు జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు వద్ది వేంటరంగయ్యగారును, మఱికొంతమందియును, గుంటూరు స్వరాజ్యఆశీసు ముంగిటి కలిసి మాటలాడుచుండగా ఇంతకుముందు మంగళగిరి తిరునాళ్లలో ప్రవేశించిన పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు తంగిరాల సత్యనారాయణగారు అచటికి వచ్చి తన మిత్రులగు (పయి) చలపతిరావు గారితో నిట్లు ప్రసంగించిరి:

సబ్:—ఒరే! చలపతి! ఎప్పుడు వచ్చితివి?

చల:—నిన్న నీవు నాగాంధీబోసి ఎత్తికొని పోతివిగా? అప్పుడే మరచినావా?

సబ్:—అట్లే! నిన్న నేను బోసిలే తీయలేదు. నిన్న జూడనులేదు.

(అని మాటలాడుచుండగా కలెం రామస్వామి చౌదరి గారు) “నిన్న మీరు కనబడలేదేమో లెండి” యని చలపతిరావు గారితో ననగా సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఉక్తుడై “You speak Rot నీకు మర్యాదస్థులతో మాటలాడుట చేతిగాదు” అనిరి.

క. రామ:—అయ్యో! తమతో నేను మాడలాడలేదు. నామిత్రునితో మాటలాడితిని.

సబ్:—మళ్ళీ ఊ. ఆ. అంటున్నావు! నిన్న నేనెఱుగుదును. కాక్స్టేబిల్! అరెస్టుచేసి తొయ్యి కొట్టోకి.

క. రామ:—నేను సిద్ధముగనే యున్నాను. (ఇంతలో కాక్స్టేబిల్ చౌదరిగారిని స్పృహపరచేమునకు గొనిపోయెను.)

గుంటూరు చలపతిరావుగారి కుమారుడగు వేదిన చంపిలి యెద్దగండి బాబుగోడ్డుక, భాగవతుల సోమయాజుల కర్మ B. A. B. L. & M. S. C. గారును, నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శి గారేబిల్లి పద్మానాభయ్య బి. యె. (ప్రీడరు) గారును, నాయకుల దర్శింపజేయుచుండగా, జరిపిన చర్యలు—

సబ్:— ఏయ్! కాక్స్టేబిల్! అదానిని జనమును పోసియకద్దు.

కాక్:—(అడ్డముగ వచ్చినజనముతో) పోకూడదు. (ఇంతలో పద్మానాభయ్యగారు ప్రవేశించి కర్మగారిని కాక్స్టేబిల్ ఒకడు చేతితో గట్టిగా పట్టుకొని యుండుటను చూచి.)

పద్మా:—ఏమండీ! అశవసముగా లాపకారము మనుష్యుని తాకు నధికారము మీకు లేదే; I am afraid you are not acting within your rights in doing this. సబ్:—We can do anything we please. పద్మా:—I am not surprised. I know you are capable of that. సబ్:—Don't discuss here. పద్మా:—It is no discussion. I am only repeating what you stated. సబ్:—Don't discuss get away. పద్మా:—మీకాక్స్టేబిల్ ముందుకు పోవద్దని ఆపడము, మీరు ముందుకు పోవద్దను. ఇట్టి యనందర్శనపు (Inconsistent) టుత్తరువులు ఇస్తే ఏమి చేయవలెను?

సబ్:—Shut up (నోరు ముయ్) కాక్స్టేబిల్! వానిని అరెస్టుచేయును. (ఇట్లు దూరము వచ్చి చెవి యొక చేయి పట్టి గుంజుకొనిపోయిరి.) (కాక్స్టేబిల్తో) పద్మాతో కట్టివేయండి Tie him up with a rope.

పద్మా:—(వెనుకకు తిరిగి) You seem to talk no sense sir, (పిమ్మట మరియొక సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఈ సబ్ ఇన్స్పెక్టరుతో “మాతిమీద కొట్టు” (Kick him on the mouth) మన్నట్లు అనటమండిన తమ స్నేహితులు చెప్పగా తెలిసినదని చెప్పిరి.)

కాక్:—(712 మార్గపథ్యమున) స్టేషనులోనికి వెళ్లి నియ్యరా? చూస్తాము.

(స్టేషనులోపలికి వెళ్లు దాటి లోనికిపోగానే) పద-పద- (అని పెడమీద తీవ్రమైన యర్ధ చంద్ర ప్రయోగము చేసెను.) పద్మా:—(వెనుకకు తిరిగి) ఎందుకు కొట్టెనువు? కాక్:—(చురల నడకకారము కంతముమీద నర్ధ చంద్ర ప్రయోగము చేసెను.)

పద్మా:—(స్టేషనులో పెద్దకాక్స్టేబిలు దగ్గర పేరను వాయింపుచుండగా)

సబ్:—I arrested that man because he had the audacity to tell me, I was not acting within my rights. Meantime the real culprit escaped.

పద్మా:—(చరి యైదుగురితో) కొట్టులో నుండగా నె 712 రు కాక్స్టేబిల్ cell వద్దకు వచ్చిపుడు వాని నంబు దను చూచునపుడు మగెను.

కాక్:—ఏమయ్యావ్! కంగి నానంబురు చూస్తున్నావే! మీరు నాకొట్టాడా పీక లేరులెండి.

పద్మా:—నీ కాక్స్టేబిలుండవట్టే ఆపని చేసినావు నాయనా!

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా శాంతినేవాని ఈడూరి సత్యనారాయణగారు, అరెస్టు అయిన నాలుగేనుల భోజనసౌకర్యము విచారించి వచ్చుచుండగా “మాట-మాట” అని పిలిచి (పయి) సబ్ ఇన్స్పెక్టరు “పద-పద-కొట్టులోనికి” అని అరెస్టు చేసిరి. అప్పట్లో వారు కలంటియర్ దుస్తులుకూడ ధరింపలేదు.

చదువరులారా! మన తంగిరాల సత్యనారాయణగారు మంగళగిరి తిరునాళ్లలో కలంటియరులనుగూర్చి జరిపిన వింత చర్యలకు అభినందించి ప్రమాదకర యిచ్చినట్లు వినుచున్నాము. యాధుర పద్ధగారి పరిపాలనలో నిట్టి వింతచర్యలు జరిపిన దుల కెట్లు బహుకరింపబడునో యూహింపబాలము

(ఒక విలేఖరికుండి.)

మిలయచందనము

గనెరియా అను పెంగోగమునకు కుళాము

పద్ధము లేదు. పిచికారితో పల లేదు. ఎఱుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల పె గ రో గ ము ను మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కునుకు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షసధమ్మ (1251) డబ్బీ 1 కి పెల 2-4-0

కారిబాసము. సహాయకి సీసా	1-0-0
సారస్వతారము బుద్ధి హెచ్చించును సీసా	1-0-0
అరవిందాసము పిల్లలకు దివ్యావృత్తము సీసా	1-0-0
ఉశీరాసము ర క్త పితృ మునకు సీసా	1-0-0
భృంగములక తెలము తెలుసులకు సీసా	1 0-0
విరేచనవటి మాత్రకొక విరేచనమగును.	0-8-0
నన్ని సాతలైరవి తుము	1-0-0
బడబాగలవటి పరిజామకూలకు	0-8-0
గంధర్వ పార్శ్వసి, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)	

రై సుమిల్లువేలనోటిను

1922 సం॥రం ఆగస్టు 19 వ తేదిని సాయం కాలము 4 గంటలకు శ్రీకాకుళమురోడ్డు (అము దాలవలన) స్టేషనుకు సమీపముననున్న లేటు శ్రీరాజా అంకితం వెంకటజగ్గారావుబహద్దూరు వారి తా॥ రై సుమిల్లు అందులకొట్టు కాళీస్థలము కట్టడపు సామానులు వగయిరాలు విజయనగరం సబుకలెక్టరు వారివల్ల వేలం మూలముగా విక్రయించబడుచు గనుక వలయువారు సడరుస్థలములకు వచ్చి వేలంలో కొనుక్కొనవలయును.

వేలం పాడగొరనవారు వేలంకుముందుగా రు 500/లు డిపోజిటుగా చెల్లించి రశీదు పుచ్చుకొనవలెను. వేలంలో సడరు ఆసామిపాట భాయంపడ నప్పుడు వేలం ఆఖరున సడరువైకం వాపసుచేయబడును. విల్లుచూడగోతువారు ఆగస్టు 17, 18 తేదిలలో చూడవచ్చును.

మిల్లువిషయ మయిన భోగట్టా వలయువారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసినయెడల భోగట్టా పంపబడును.

అడిదం వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు. మేనేజరు పేరుమహమ్మదుపురం. యెట్టేలు యెచ్చెర్ల శ్రీకాకుళంపోస్టు.

మందుభినామ సం||రం శ్రావణ శు||ంక, శనివారము

గ్రంథ పరిచయము

ఈక్రింది గ్రంథములు మా కార్యాలయము నలంకరించినవి. ఇందులకై మే మాగ్రంథకర్తల యెడలను ప్రకాశకుల యెడలను మిగుల కృతజ్ఞత వహించుచున్నాము—సంపాదకుడు.

కమలాపహరణము:—గ్రంథకర్త గోపతము శ్రీనివాసాచార్యులుగారు. ప్రకాశకులు వావిళ్ల వారు, చెన్నపురి. వెల 1-4-0. ఇత్యది గుర్రేకావలి శుభాహిందూస్థానీ నాటకకథ ననుసరించి తెలుగులో పద్యములముగ వ్రాయబడిన యొక సాంఘిక కథ గల నాటకము. కటితెలుగు నాటకములలో గొన్నింటి నల గాక ఇత్యది ప్రాచీనాగ్రహటక సంప్రదాయముల కనుగుణముగ వ్రాయబడినది. నాటకమునందలి ఇతివృత్తమునకు లిగినచాత్రప్రవేశకమును, చాత్రానురూపములగు భానా సువిధానములను తదనురూప మగు నాట్యాలంకారప్రదర్శన వాతవర్తమును చక్కగ నిండు ప్రదర్శితమైనవి. నాటకము అగుటకు కొంత పెద్దదియై గాని నటకులు దీనిని రెండు మూడు దినములుగ ప్రదర్శింప తగినపాఠ్యములుకాద నిందు గలవు. ఈ నాటకమును రచించిన శ్రీనివాసాచార్యులుగారు సమస్తాంత్రాదుల ననుసమానముగ వైకవ్యము గలవారై ఇప్పటి నలుగది సంవత్సరములకు ముందు మద్రాసు ఓరియంటలు డ్రమెటిక్ కంపెనీని స్థాపించి ఆ కాలమునందలిరచితములకృతయముల కెక్కిరచనజ్ఞులు. ఇండియన్ గార్డీ ఆని పాశ్చాత్యులచేతి నైతిము మెప్పులను పొందినవారే. ఈయన గ్రీకల్ యనువచనగ్రంథమును హరిశ్చంద్రమును నాంగ్లగ్రంథమును ఇదివరలో వ్రాసియున్నారు. మీరు కీ. కే. విజయనగరం ఆనందగజపతి రాజులుంగారి నాటక మందలి కథ్యములు. అంగ్రజేతమందలి విఖ్యాత విద్యనట్లు మలలో నగ్ర. బుద్ధులు.

శంబుకవధ:—గ్రంథకర్త శతావధాని. త్రిపురజేని రామస్వామిచాదరీ గారు(బొర్రపల్లి)మానినపేట, తెనాలి. వెల 1-0-0. ఉత్తరానందరత్నయందలికథాంశమే. కథాసంవిధానము నూతనాదర్శద్వైధికమునూగ్రంథమునందు—ఆనందగావాత్మికరా మాయామహానంద—కే బుకవధ కృతముగనునందలి శ్రీరాముని వర్ణాశ్రమాచార సుస్థాపన తత్పరతను వెల్లడించునదిగా సంగ్రహి తమై యున్నది. దీనినుండి న్న నో అర్య గౌరవ పరిరక్షణార్థమై—యనార్యకులను (అనందగా వ్రాసినది) అంకితముంచుటకై బుద్ధిపూర్వకముగ చేసిన ప్రతాపం కృత్యముగ దోచునట్లు రూపిత్మయొన్నది. చాత్రీకీ వ్రాసిన రామాయణము ఆశ్చర్యకృత్యమునూత్రమే వెల్లడించుచు నత్య చర్చితాంశమును నలుగురు ముచ్చగున్న దనియును, అట్లుగాక నిజమగు చరిత్రాంశమును మానుచుండుచు రచించిన రామాయణ ము వెలడియుచుండుటచేత—అనందగా ఆర్యావర్త తన చాటు నదిగా నుండుటకై—గ్రంథమునశ్రీరాముడే వింప చి—ముగిస ముగిస తానెయుంచునయిన ఒక శ్రోత్రంధయ మినానక ముగలన కలియున్నది. చాదరీగారు ఈతరువాతము కు ఇరువదియారు పుటలకు పెద్దపీకను ఒక మానిని వ్రాసి నాటక ముగ దు నిరూపించుచును. దీనినిద్దాంశములను వివరణప్రకాశ ముగ వ్యాఖ్యానము చేసియున్నారు. గ్రంథము మామూల్యగ ము చదివెడిది. ఈ అత్యుత్కృష్టముగు భావకాక్రీకలవాని, చర్చితజ్ఞుగ రచింతుడు. అత్యుత్కృష్టచేతనే నిరంకుశముగ నానా, స్వగ్రంథము. ఈ అంకితముగనున్న చర్చితకృతి మామముగాగోలు ఇట్లుగదీ చర్చితమునందలి తత్వమును కృష్టి నీకుండ నీతని కర్మమనది. ఒక్కొక్కప్పుడుదట్టయే కాదు, సత్య

ప్రకాశకములగు సంపాదములు నైతిము లోకప్రతాపార్థమై కల్పింపబడినను పెద్దదోష కీర్త్యమున్నది.

మనుష్యసమాజము:—గ్రంథకర్త ఆదిపూడి గోపాలకావుగారు. ప్రకాశకులు:—రాజాగోవిందప్రసాదుగారు, కల్యాణిగుడం. సికందరాబాదు (వైశాం) వెల అజ్ఞాం 2. ఇతివృత్తముగనుగోని బ్రాహ్మణోస్థ అనుచంద్రమువై చేసిన (గంగాప్రసాద్. ఎం. ఏ. గారి) సంచికపన్యాసమునకు తెలుగు సేత ఆరోగ్యవర్ణనము:—గ్రంథకర్త భిషగ్వర పి. సి. ఆర్యవారసముగారు. వెలపే. వెల్లువజిల్లా. ఇత్యది ఆయుర్యేంద్రగ్రంథమనివారి చెందగ్రంథము ఇంక ఆయుర్యేంద్రవిధానము ననుసరించి ఆరోగ్యపానములగు ఆహారవిశాదాములను విధానములను పేటతెలుగున వివరింపబడినవి. వెల అజ్ఞాం 6.

పుత్రోపహరణము:—గ్రంథకర్త శ్రీమతి రామి నేని గామానుజమ్మగారు. ప్రకాశకులు టి. సోమయ్యచాదరీ గారు, మానీనుపే. తెనాలి. వెల 0-8-0. ఈగ్రంథము హిందీ భాషనుండి యనువదించబడిన యువచేతనయైనను నొకచిన్న వచనగ్రంథము. దీని నందు బాలకు బాలికలను తమంత తాము సాంఘికాది విషయములందు నీతిగజ్ఞానానుభవ అర్జించుట కనువుగా—విద్యవలన గలుగు లాభములు గ్రంథాంతలోకనను జీవనవిధిలవలసి బాధములు వ్యాధులును మున్నగు పరి విషయములకు గుఱించి—యొక జననితమమారుల పేర్వరాసిం చిన్న వ్యాసములు పద్మినీకణములుగ భూర్పించియున్నవి. పుస్తకము ఆకృతిని శిష్టదయ్యుగు గుణమున ముచ్చయియున్నది.

ప్రేమ దండకము:—నారాయణ కవి ప్రణీతము. ప్రకాశకులు జి. నారాయణ అండు పంపేసి గారు, సికందరాబాదు. ఈచిన్నపుస్తక మునందు ఇప్పటికి పడేదక్షిణము నైశా ము బాష్పములో గలిగిన ప్రేమ ఉష్ణద్రవములును ఉష్ణుతులై క ప్రాంతు అనుభవించిన పాట్లును వర్ణింపబడినవి. వెల 0-8-0.

వైకుంఠమలము:—గ్రంథకర్త మందా వేంకటేశుగారు. ప్రకాశకులు వేంకటకృగ్రంథమాలవారు, బరంపురము. ఇది యొక డిటెక్టివ్ నవల. ప్రస్తుత సాంఘిక గాధను ఇత్యది వివరించుచున్నది. తైలిమధు:—కథావిధానము ఆకర్షకమై రంజకముగా నున్నది. వెల 0-8-0.

యాజ్ఞవల్క్య కరపత్రములు:—ఇవి యాజ్ఞవల్క్య మహానాథుమహాన ప్రతిమాసమునను ప్రకటింపబడుచున్న కరపత్రములు. ప్రస్తుతము 2, 3, 4, 5, 6 సంఖ్యల కర పత్రములు మాకు చేరినవి. ఇందు యాజ్ఞవల్క్యజననఘృభిర్వృద్ధి కనుకను ఆశీశుఖ్యునిననుగులు చర్చింపబడుచున్నవి. రెలయే కాదు శ్రీయాజ్ఞవల్క్య మహాజన సుఖులెకటారికి తెనాలికి వ్రాసిన లభింతును. సంవత్సర చందా గు 3-4-0.

భారత ధర్మరక్షణసభవారి కరపత్రములు:—ఇవి కృష్ణాజిల్లా నందమూరునుండి శ్రీచూన్ పండిత దీవి శ్రీనివాసాచార్యులుగారిచే ప్రకటింపబడినవి. ప్రస్తుతము మాకు భారతవారి విజ్ఞానము గ్రంథములు (జేనాలను ములు—గ్రంథము, విశ్వావారనివాకరము) చేరినవి. మొదటి కరపత్రమునందు తెలుగులో ఇదివరకే వ్రాసినవిషయములు గుఱించియును, రెండవది మొదటి కరపత్రమునకుఁగట్టి ప్రతి భృగవీశ్వరకాశము చేసిన వివరములను గుఱించియును చర్చిలు నే ముగిసింది. వివాదాత్మకతలను వైవాగధియలగు స్వార్థులై యాచరింప దుండునయిన విష్ణులగ్రంథములను వైవాగధియల విధానానుసారములను వైవాగధియల యాచరింప దుండునయిన తదియలుఅంటుంటున్నా చున్నయే అచార్యుల వారి వాదనాము. ఎవ్వరై నీమి అనుచున్నవైన చాలునని

అనునాసికము

అక్షరంబుల ననునాసికాక్షరములు
కడను బడియుంటు వ్యవహారమునను మిగుల
పలుకుబడి లేక యుండుట తలచియించి
గ్రంథకర్త కేసి మొల వెట్టి సాగె నవి;
పక్షపాతంబు నేనె నీ పడతి మాకు;
దగనియక్షమ మొదల నీతరుణిలను;
ఉచ్చరింపకు చు మ్ముల నొక్కరేని;
నుచ్చరించిన దబ్బిబ్బు లానగజేసి;
రంసులమె మేమ? గౌరవ మన్నమాదె;
చెప్పురానిదె యిది నాయుక్కు జెప్పులనె;
దీని దప్పింపఁ గలగల దిట్లు నీవె;
తప్పుచేసినవారలు దాని దీర్చు;
పేదనోగాని గరిపడె దేమకాని
నవ్వుచున్నవి తోడిగర్జులు మమ్ము;
జట్టితలనంపు లొక మా కెన్ని నాళ్లు
తరమెనెగార్వంక జిరము నీ పరిభవమ్ము;
మా ప మెయియులేదండ మాటయెన
పలుకఁకుండఁజేయు గా వలయుతండీ;
యనుచు వేదః సంయతశనుండు;
పలుకులవెల దిలొడ నీపలుకు వెలిపె
వారి నెట్టి సమాధానపరువు మనయె;
వాణియను ప్రాణరల్లభు పలుకువడి;
తాను చేసిన నయలందు తన్నుకండ
వారియారట ముడుపంగ కలను గనియె;
నశ్యము సృజించి యపుడె యానలురరాజి
పండితుల స్పృధిని దాని నుండఁబనిచె;
అక్షరంబుల కందర కది లేక
గతియె లేకుండుట్లు మెల్లగజేసె
నాటనంపయ నాయననాసికముల
తైన యెకాని యెడఁబడ నాదరంబు
పండితుల పన్నిధిని నాల ప్రబలిపోయె;
మాట మాటాడ పండితమాన్యు లెపుడు;
ముక్కుమాటలె గాని కుట్రొక్కరితి;
పలుక నేరక యుండుంక ప్రబలివారు
నశ్యముగఁ దిరవా ను నాటకముల
పరిభవ మెల్ల; దాన బ్రాధనము కలిగె
నశ్యమునకును సభలలో నాఁటినుండీ;
అదరించినవా రెందు కధ్యులైన
నెట్టి వారలకైన నెఁగు నుశము.
దేశతాప్రసాదంబై కద్దింపు కేని
నాసికాక్షర మింక తెల్లగలతెనె!

తల్లాప్రగడ మార్యనారాయణరావు.

ప్రతిభిర్వదియలవారును ఇందుకై యభ్యుదయము తేదీకం గల ప్రమాణములను ప్రకటించిరి. పూర్వోక్తములను చదువగా మాకు అచార్యులవారి—దీ మే శ్రీమదును వ్యాఖ్యమునని తోచుచున్నది.

భక్తకల్పద్రుమశతకము:—గ్రంథకర్త భక్తగిరి అచరయ్యపాష్ట్యులుగారు, బిట్టకం గుంటూరుజిల్లా, నైక పల్లితాలూకా. వెల 0-8-0. ఇది భక్తి బుద్ధిగిరియను గనోహరణునైతి—నాయుబడిన చర్చితకృత్యముల మాటికి వైగా గలవు. తైలిమధు కవిభాధారమును అనుమాముంక నున్నయి.

ఈ చిత్రమును జూచుటకై అనేకమంది మూగిరి. ఏమి
చూచు ఆపునపున కారణమేమని నిర్వృత్తియి యిడిగిరి. అట్టిదిగిరి
సేష్టాచంద్రునిను:—అయ్యా! నేను చిరకాలమునుండి పగవ
ధించుటకై రాజుమారుని వెన్నంటియుంటిని. నేను సమయము
వారినది గదా యని ఆకాశమును సాధించుటకై రాజు
యని చంపవలెని అనినవైని శస్త్రప్రహారము నొనర్చితిని. కా
చిరకాలమునుండి నేనెప్పుని చుటవలెనని అనిచెప్పిన నే
బహిరంగముగ నిండుటలో విధింపబడితిని అని. చుట్టుపక్క
వారిట్లు గ్రహించిరి. 'అపుడమిదనెను: అయ్యా! ఇంకను మీ
గుత్తింపచేదా! అపకృతుని కుపకరించి ప్రేమించుట యనగా
అశస్త్రకృత మగు విరశ్చేదనమే కాకా' అందులు నాకృ
పకమితి పోయిరి.

జంఘాలశాస్త్రి యిట్లు పలికెను:-

వాయనారా! సాక్షి కీకేళ వచ్చింది దీనిని జదివడము.

సాక్షి - ఆయన సమస్యలములు. మీ జంఘాల శాస్త్రి యెన్నో సమయములైన నుపన్యాసము లిచ్చుచున్నాడు. చెప్పింది చెప్పకుండ చెప్పచున్నాడు. చాల సంతోష మైనది. మానవజాతి కున్న విత్తదేవతాగౌరవమును గూర్చి యిదివఱకు చెప్పియుండలేదు ఈ విషయములైన నేను గొన్ని యంశముల నీశేఖరా! వ్రాసి మీకు జరిపితిని. దీనిని మీరంఘమున జదివింప వేలచున్నాను.

ప్రపంచమున నున్న మానవజాతియందలివందలకొద్దీ దేవతాగౌరవము వ్యాపించియున్నది. సర్వజాతులవారిజాందు సర్వవర్తములయందు గూడ నిది ప్రధానవిషయమై యున్నది. ఇతివదేశములలో నీరుక్కాద యొకటి అన్నదో జనుగొందను. మన దేశమునం దెట్లున్నదో మన జంఘలకు చెలియనే తెలియును. విత్తదేవతలు బ్రహ్మయన్న తమవారి క్షేమమునకు సంకల్పించు రనియఁగ, గర్వమునకు దుఃఖించు రనియు వారు సంపద్యంతులై యుండి తమ నోటికి జరకాలము నీరుచ్చుచుండవలయునని సదా జోరు" మనుదు రనియు సర్వజాతులవాఁ యభిప్రాయమై యున్నది.

విత్తదేవతలు బ్రహ్మయన్న తమ వంశస్థుల సంపదలకు సంకల్పించురనియు వాపదల కాల్గి జెందెద రనియు నిశ్చయించు కొనకపోవుట మనుజుధర్మము కాదని ఎకప్రాటలో అను వలెందు తన ఎథిక్సు అను గ్రంథమునందు వ్రాసివారు. ఇది కాక తమవంశజులు భూమిలో నున్నంతకాలమే తమ జుత్తుగతు లుండుననియు వారు నిర్వంశ మగువెంటనే తమ కర్మోగతి నిర్ధించుననియు వా రెంచి తమవంశాభివృద్ధి కైల్లపుడు జోరుకొనుచుందు రను సభిప్రాయముపూడ దాదాపుఁ నన్ని జాతులలోఁగూడ నున్నదనుట కెంతమాత్రమును సంశయము లేదు. పూర్వకాలపు యూదులలో నిట్టిసభిప్రాయము లేదని కొందఱు అనుచున్నారు. కాని యది యంతసత్యమని వచింప వీలు లేదు. వారిలోనైనను గలించిన పూర్వుల జ్ఞాపకార్థముఁ ప్రారంభించిన చెట్లు కట్టుబడిన స్తంభములు నున్నతద్రవ్యము లందు నిర్మింపబడిన సమాధిస్థానము లన్నవి కాని లేకపో తేదు. ఓల్లు పెట్టిమెంటు వాటికే వారిలో విత్తదేవతాపూజ నశించినట్లు జనలందున్నదని కొందఱు అనుదు కాని, యది నశించినట్లు నిధాంతీకరింపఁగల దృష్టాంతములు విశేషముఁ గానబడవని మఱిగొందఱు యభిప్రాయము. అదికాక యట్టి యూనాము మనుజుని హృదయమునుండి వెడలిపోవుటకుఁ బ్రకృతియే యంగీకరింపదు. ప్రతిజీవములో (నెల్లు ప్రీజివ్వు మను) నాత్మసంరక్షణాభివృద్ధి కంటె ప్ర ప్రధానమైన జోరక యేదియు లేదు. ప్రకృతినిర్మాణములోనే యట్టి యేర్పాటున్నది దానిఁ దొలగించుట కిప్పు డీశ్వరునితరమైనఁ గాదు అనితనిదే బ్రతుకే లేదు. సృష్టినితీ దానిమీదనే యాధారపడి యున్నది. అది మనుజుని కన్నంత కాలము విత్తదేవతలందు భక్తి భోవుట కకాళమే లేదు తాను జచ్చినతరువాత నైనను దన్నుఁ దనవారు గౌరవించి పూజించుచుండవలయునను వాఁ యతనున్నప్పుడు తన విత్తదేవతలందుఁ దనఁ జిట్టిమనఁనైఖరి యేల యుండదు. అట్లు లండకపోవుట సృష్టియొండకపోవుట కాని మఱి మొకటి కాదు

జైత్రసింహాదు ఏప్పుడున్న ఆపురుషుని గట్టిక కాగి తించికోని ఆనందపరవశతేలి కన్నులు మూసికొని ఒడలు పులక త్రెక్కుమండగా నిట్లనియును: "వాయనా ఎంతప్రాకృతుడ నయ్యో! లోకములో నొకడు ఛేదించువారును మఱిఒకరు ఛేదించ బడువారును గలరా! అంతఃమును ఆత్మస్వల్పమే! అంతఃమును అనామస్వల్పమే. కనుక వాయనా! విచారమును నడలివైచిగోను పీయడ నెట్టిభావముతో మెలగితినో అట్టిభావముతోనే నీవును తక్కిన వారియెడల మెలగుదు. ఏమి! మెలగడవా? ఏదీ! వానైపుమాచి చెప్పుడు మాదూ ఇటు!"

పురుషుడు - అంతఃమును తలకు కప్పుకొనియున్న మునుగును తీసివై చెను. కాని ఎవరోపురుషుడు! ఎవరా? మహా శుభ్రుడు! బుద్ధధావానుడు! ఆహ ఎట్టి వివ్యకతీ! ఎట్టి గుర్వాభి జైత్రసింహాదు బుద్ధధావానుని అనుగ్రహము వార్జింపగలిగి భవన్యదైవాడు. జైత్రసింహుని బోలిన శిష్యులను సంసిద్ధము చేయుకలిగినవాడని మహాశుభ్రుడలరినాడు - అనువాదము.

మనుజులు మరణించిన తరువాత వారు బ్రతికియుండు సమ్యదేయములు లుభవింపిగో యా నుభయులన్నియు ననుభవింపవలయునని మహావాంఛ గలిగియుండునను విశ్వాసము జనులలోఁ బూర్తిగానున్నది. బ్రాహ్మణులన్నియు నందుకొఱకే. వస్త్రధాన స్వర్ణధాన పుస్తకజాన భూదానాదు లన్నియు నందుకొఱకే - ఇది కాక కొన్నిజాతులలోఁ బూర్వముండిన సహ గజమునకుఁ గాఁజ మిదియే - కామాంతుండేమి యోవన ముండేమి వార్ధకముండేమిబాధ్యకంటె నధిగమభిసంధానవిజ్ఞమైన వస్తువువేటొక్కటి పురుషునకులేదు. పరలోకగతుఁ డైనవాఁడా కారణమున భార్యసహచర్యజాంభావనలకై యుండును. కావున సహగతువాచారము పుట్టి యుండవచ్చు నని తోచుటలోఁ దప్పు కనబడకుండవచ్చును. పిక్క మనలోనే యిట్టి యభిప్రాయము! మఱియొక్కలోనైన నున్నదా? నిశ్చయములలో రాజా మరణించునప్పు డతనిని మట్టిలోఁబెట్టు సమయమందున వానిక దంచుకొన్నదానిని, నాతనికి దాహమిచ్చుగాని, నంట వానిని, వారొక డెక్కుకట్టుమును నాతని కెవులకు గాయతులను ప్రధానని గొంతు పిసికి చంపువాచారమున్నదని "హిగాడబుక్" అను చరిత్రకారుడు కప్పిలెట్లు మఱియొకరు చెప్పుచున్నాను. ఇట్టి యాచారము పితృదేవతాపూజతో సంబంధించిన దనుట కేమైన సందేహమా? అతేదేశములలో, నిది కాకపోయినను నిట్టివి పితృదేవ పూజాసంబంధములైన వున్న వని యందఱుంగీక రించిన మాటయే కాని వివాదాస్పదమైనమాట కాదు. అది కాక రాచవీరుని తోడులేకుండ బోదన్న సామెత మనలో మారకే కలిగియున్నదా? మనలోఁగూడ నాతడు కన్నె చెఱబావన దానిని, కార్యదర్శిని గవిని కట్టుకట్టి కాటిమీద పెట్టి కాన్పు నిట్టియాచార మున్నది కాని లేకపోలేదు. ఇట్టికతివాచారములు కారణాంతరభావభక్తిముచేఁ గొంత జఱకుఁ గల్గితేలలోఁ కగినను నిట్టిటికా యాచారము లన్ని దేశములందు నున్నవి కాని, లేకపోలేదు. పితృదేవతలు తి మ్మనిశము కనిపెట్టి యుండు రనియుఁ దమ నీవవలె గూడఁ దిరుగుచు నే యుండు రనియుఁ గష్టములనుండి తిమ్మలవలెఁ గించుచుండు రనియుఁ దనయిండ్లకు దొంగలనుండి కాపాడుచుండు రనియుఁ దమపంటలను జంతువులనుండి రక్షించుచు ను రనియుఁ దమ శత్రువులతోఁ దాము పోరాడునప్పుడు తమ భుజములకుఁ బొట మును తమభుజములకు వాడియు నిమ్మచుండురనియుఁ జీనాదేశ ములో వాటికప్పటివఱకుఁ బరపూర్వకాస్వాస మున్నది. మనకాగ్య ములకు గౌరవ మెవ్వరికీ గల్గెనో తెలియునా? ఆకాగ్యము లొ నర్పిన మనుజునికే గాదు, ఆతని పితృదేవతలకు - మాఁదిరాచి పితృదేవతాజ పీఠిలో నెంత గాఢముగా నున్నదో (రస్సోజపా నీను) రుక్మా జపామదేశములకు యుద్ధము నిర్ధించినపడు పితృ దేవతలు తమ్ముఁ గాపాడుచుండేను పూర్ణవిశ్వాసమే కొండ నంకాయమంతి జపానును గుమ్మడికాయయంతి గషియాతోఁ బోరాడించినది. చచ్చిపోయిన వారి పేళ్లను గాగి కేకుల మీదనో కట్టపలకమీదనో చెక్కించి వారి యాత్మలను వానిలోని కాకర్షించి యాత్మభుజింపను చీనానాథ భద్రముగ దాచుకొని వారివారి మృతతీతులందు వానిని దీసి పూజించు కొందును కానుభూతియేను అంతటివాఁ డట్లాచరించి నప్పు డితరల తక్కు యేమి? మనకు వ్యాసునికంటె చీనావానికి కానుభూతియేను యెక్కువవాడు.

ఇకపోను గ్రీకు దేశములం దిందునుగూర్చి యభిప్రాయ మెట్లుండెనో చూడము. చిరకాలనాగరకత గల రాజ్యములం దుఁ బరిశీలన మొనర్చిన నెందును గూర్చి యైన తత్కర్మిర్ణయ మగును కాని నిన్న గాక మొన్న గన్నుఁ దెరిచినజాతులయందుఁ బరిశీలించిన వినియోగ మేమి! ప్రాంత నాణెములు పొడవై కొట లలో దొరకును కాని క్రొత్తకొటలలో దొరకునని జోడియో కలేకాదా? జోమరాజ్యములలోఁ గూడఁ త్రెలి కట్టిన యాచార మొకవిధముగా నున్నది. మఱించిన పీఠల విగ్రహములను మైనముతోఁ జేసి వానిని భవనములలో వాచిగొందురు. ఆరా జ్యమున నెక్కండ్రెవ నధికుడు మరణించినయెడల సమాధిస్థల మున కాతని కళేబరముఁ దీసికొని పోవునప్పు డీ విగ్రహముల నా కళేబరమునకు ముందు రేగించు నాడుక కడు. గలించిన మహావీరులయొక్క లా విగ్రహములలో నున్న కని సామాన్యులు నమ్మడివారు. ఇదికాక బ్రతిగ్మహాచందలి జనులకూడ వారి వారి పితృదేవతలవిగ్రహములు చిచ్చి విమైనముతో నిర్మించివానికి గుక్కతోలుతోఁ జేసినదున్నుల దొడిగి వాని నింటిలో భద్ర ముగ నుంచుకొందురు. తిప్పివదినములు నిర్ధించినపు డాపి వాము లకుఁ బూజనండ్లల వైచి సింగారింది వానికి తాము తినఁబోవు నాహారాదులను నివేదించి భుజించుచుండుదురు. అట్లుచేతు లున్న పితృ దేవతల భోలోక ముండుదు రని వారి దృఢవిశ్వాసము. వారిలోఁ గూడ మనలో కతనే దత్తపుత్రునికె మృత్యునవాడుక గలదు. బ్రాహ్మణునిం చుటకును, దానికిఁ బ్రతిఫలముగా మృత్యునియాపి సమభవిం

చుటకును దత్తపుత్రస్వీకార మేర్పాటునైనది ప్రభావవంతము. బ్రాహ్మణులము జాని భవానుభవము కాదు. బ్రాహ్మణ్య మొనర్చున వానికిఁగాని విశ్వక్రముఁజేయు వానికిఁగాని మృత్యునిసంపద ననుభవించుట కధికాము లేదు.

ఇదికాక కొన్నిపితాచము లున్నవి మనవారు నమ్మినట్లే కోమరాజ్యము నందలివారు నమ్మడివారు. బాలెంత వాపు చచ్చిఁత్రైలు,దుష్కర్మము లొనర్చినపుడుపులు, విశ్వక్ర బ్రాహ్మ ములు తనిమృతులు మెదలగువారు యోగ్యులగు పిశ్చివేవఱల లోఁ జేరక పితాచగణములలోఁ జేరుదునను విశ్వాసము వారిలోఁ గూడనున్నది. వారిలో నట్టిపితాచముల దెలిమివేయు పద్ధతి వాకి కవి యొకఁడు చెప్పినాడు. గృహస్థుని రాత్రి కెండుయామ ములకు లేచి కాలువేరులు గడుచుకొని పాదాతులు భరియింప తుండ నుపదేశముద్రను మహించి పొమ్మని యిద్దమిమ్ము సుజ్ఞులను జేతితోఁ జేయుచు నిల్వంతయు నలునిలు తిరుగుచు దొమ్మితి చిక్కుడుగించజను నోటిలో నుంచుకొని "ఏనితో" నను వాచారు నీనుండి విముక్తి యగుచున్నానని కేకలువై యుచు దొమ్మితిగిని నలను గింజ నొక్కొక్కసర్పాయము తొమ్మిదిసారులు భూక రించును. అంతటితో వాపితాచము లాచిక్కుడుగించజలలోఁ బ్ర వేశించి యడఁగిపోవును. ప్రపంచమందంతటను గూడఁ బితాచో చ్చాటూపద్ధతి యున్నది కాని తరుండ పోలేదు జపితాచముల కేదో యష్టమైయాహామిచ్చి తేలిమివేయుదురని శుక్రా దరములతో నుండఁగా వానిని దెలిమివేయు. ఆట్లుపోటు లను జనుగుచు నే యున్నది. నెయింట్లు నుహనీయులను బూజించుట క్రైస్తవులలోఁ గూడ నున్నది. క్రైస్తవుడు కాని యొక గొప్పజమిందారుఁ డొకప్పుడు క్రీస్తు సతబోధ మున విని క్రైస్తవమతమును దీసికొన నిశ్చయించుకొనెను. క్రైస్తవమత స్వీకారానంతరకర్మ మగు పరిశుద్ధస్నాన మాత్రంబు గ్రహించుటకుఁ బరిశ్రమైన తొట్టె మొదలకుఁ జోయి యొక్కడ నొకనిముఁదూగి సందిగ్రమనుక్రందై యచ్చుటఁ జేసిన గురువులతో "ఆయ్యా! నేనుక్రీస్తుమతమును స్వీకరించుటకు నిశ్చయముగా నున్నాను. మీయతము ననుసరించి నేను జేయఁదగిన విధులన్నియు యథావకారముగాఁ జేసి నేను మఱిించిఁ తమ వాత నాకురాజోపు స్వర్గ మందున నేను వాతఁడని దాతను జూడఁగలనా? అని అనెను. మాడలేవని వారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినమీదట మీమోక్షము నాకక్కరలేదని యాతఁ డా వరికే బోయెను. మాచితరా! ఈచిత్రిమైన యంశము. మతి మదాటి మఱియొక్క మతములొనికి తోవుచున్నను గతించిన తండ్రి తాతలను గలసికొనుట కే మనుజుని కోరికగాని మఱియొకటి కాదు. ఆస్యమకస్వీకరణమందు తక్కు యేమి? పితృదేవతలలో దెగదులను జేర్చుకొని పూర్వజాతుల యందుఁ గూడ నొకవిధముగాఁ బితృదేవ పూజ లున్నది. వారు తల్లివలనఁ దాము పుట్టినట్లే నమ్ముదురు. కాని తెగిడవలనఁ బుట్టి నట్లు నమ్మనే నమ్ముదు. ఆప్రేరియాదేశపుఁ బూర్వజాతివా నిట్టి జాతులలో నొకరు. శ్రీ యడవులలో వేలకై కాని నెడల యెద్దఁ జేయు పట్టుబడుఁ గాని పోవునప్పుడు చెట్టికొని యాత్మలు కాని నదుల నిధినించిన యాత్మలు కాని యాడువారి గడ్డుములందుఁ ప్రవేశించి వారినుండి పట్టుదు రని నమ్మకము. అట్లు ప్రవేశించినట్లు నిదర్శన మే దిగగా శ్రీలు పట్ట దగ్గరనుండి పోవుచుండగాఁ జెట్టులో నున్న యాత్మ యామె గడ్డుమునఁ ప్రవేశించిన యెడల నొకటిన్న కట్టుముక్కు చెట్టువైచుండి పడును. అదియే నిదర్శనము. ఆ కట్టుముక్కును దెచ్చి యది యొక్కచోట యాజాతిలోని పెద్దలు దాతురు. ఆకట్టులో నున్న యాత్మయే యామె బిడ్డలు పిప్పదేవత. ఆకట్టుముక్కుల నిట్లాజాతివారు భద్రపరుచి వాని కన్నెన్ని యుత్సవము లైనఁ జేయుదురు. ఆకట్టుముక్కులకు చమురురాచి యభ్యంగము చేయించి, బట్టు కట్టించి, ముద్దాడి ప్రార్థనలు నల్పదురు.

నాస్తికమతమును బోధించె నని కొందఱచేఁ జెప్పఁబడిన బుద్ధాచార్యులవారు కూడ గలించిన వారి భావకార్థ మత్స వము లొనర్చుకొనుఁ దని బోధించిరి.

సాక్షి! నే నప్పుడప్పుడు గ్రంథములవలనఁ దెలిసికొని నదియుఁబెద్దలవలన వినినదియు మీకు వ్రాసితిని. ఇందునుగూర్చి మీ యభిప్రాయ మేమో జంఘాలశాస్త్రిచేఁ జెప్పింప వలయు. ని ప్రార్థించుచున్నాను.

చిత్తగింపవలయును.
విభీషణుడు
సాక్షి,సంఘాభిమూని.
వాయనారా! ఈ శేఖరు వింటిరా? అకకాళము. తెంపడిని దీనికిఁ బ్రత్యుత్తర మీయవచ్చును.
ఓమ్ గాంత క్యాంతి క్యాంతి.

ధూర్జటికవి

ఈవిషయమై శ్రావణ శుక్ల శనివారము సారస్వతానుబంధములో శ్రీ కే. దోమా వేంకటస్వామి గుప్తగారు వ్రాసిన వ్యాసమును జదివితినె. ఆంధ్రులైనవారైనా స్థలాభిమానముచే గొండలు కవులను లేమదేశమున కసత్యములు వ్రాసి తిని కొనిపోవుచున్నారనియు, ధూర్జటి నల్లు తినికొనిపోవుటకు పీలు లేనందున నాతని విస్మయించి రనియు నీక్రిందిమాటలతో నెలవచ్చియున్నాడు.

“సారస్వము గలవిత్వము వ్రాయవారలొక చాల మంది యుత్తరసర్కారులకు జేసినా రని ప్రకృతము పత్రికలమై (?) విద్యానినోదయము బూనునట్టి యుత్తరసర్కారుల లాగు యాంధ్రు లెన్నోయత్నించుటచే నియాపించె బ్రతు త్నించుచున్నారు. అట్టిట్లుచేసి పోతనామాత్యుని గృహాంతము నకు లాగించె బ్రతుత్నించెడి. కాని ధూర్జటికవిని ఆదేశపువాండ్రుకు పీలులేకుండుటచేత బ్రతుకము పత్రికా లేఖకులుగా నొప్పించి యుత్తరసర్కారులవారు కేవల మాత్రమునా ఎత్తు కొనుట మానినారు.”

ఇందు శ్రీగుప్తగారి స్వాభిమానము, తమవైపుకవులకు వ్యాసముజరుగలే దనివిచారము మనపోడల కన్నములపై వి. ఇంద్రవజ్రము సత్యమునకు నిచారించుట మంచిది.

స్థలాభిమాన మననది దుర్బలము కాదు. మనుష్యునకు స్వభావవర్ధ మైనది. ఒకవిధమున తెలిసికొని పోయిన వెళ్ళుచు నవ్యాసముగఁ జనుమండలమునకు వీసికొనిపోయారు. అది సందేహముగా నన్నప్పుడే కలహములు వచ్చును. శ్రీకులూ మహాకవి యగు “ఈశులు” (నీతికథలు వ్రాసినవాడు) మానగరమువాడు, కాదు మానగరమువాడ డని “సామెను, సామెను, మెసలబియ్య, కోటియను” ననుపట్టినవాడు చాలసంతోషము లొకరితో నొకరు యధము చేయించెడిది. ఇది శ్రీకులూమహాకవి “ఈశులు”వై గలప్రేమ నే నూచించును గాని యాదృశములకటకు దిగిన నీటి మానవప్రకృతి యంతివ్యాసమైన దని తలంచుటకుఁ జచ్చా లంగీకరింపదు. అట్లే లోకములోఁ దాను మరణించినపుడుఁ గూడ జీవించియుండవలెననుచు, యజరామర మగుకీర్తిని సంపాదించవలసికవియుఁ జరిత్రకారుఁడను, స్వాధ్యపరమై తనస్థలాభిమానము నే గుఱించి యసంబద్ధపరాభము లొనరించినను, అసత్యనిధాంతము లొనర్చినను, వానివలన నాకవియే యెదురు, ఆచరిత్రకారుడే పాదమును. తప్పనిదాంతము లన్ను చరిత్రము వ్రాసినవో నది తాత్కాలిక గౌరవ మంది నను, తనస్థలాభిమానమును సుగంధింపవా దాచరిత్రకారునిమరణానంతర ముండలగావున నావిధియే నశించును. కావున స్థలాభిమానముచే దృష్టాంతములు, తా నెఱిగినసత్యమునకు వ్యతిరేకముగ నొప్పుకొండకర్త యాత్మికాత్మిక యునవ్యక్తిను చూడఁ డని మనము నిశ్చయముగఁ జెప్పవచ్చును.

ఈనీతివై నాధారపడి శ్రీగుప్తగారు ఉత్తరసర్కారుల వారివై టోట (Wholesale) గా వేసెదనని నిందారోపణము నందలి సత్యాసత్యము లిందుక పరీక్షించెదముగాక!

1. పోతన్నను గృహాంతమునకు లాగబ్రతుత్నించెడి.

1. ఇది మొదట సందేహించినవారు శ్రీగురుబాడ శ్రీరామమూర్తిపతులుగారు 2. తనవార వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 3. శేషాద్రిమణిపులు 4. జయంతి రామయ్య పంతులుగారు 5. మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు 6. చిలుకూరి వీరభద్రరావుపంతులుగారు. ఇంకను బలావును. వీరింఱును గృహాంతమునకు వారు. కొందఱు దాక్షిణ్యములు. వీరి కందిటకు వలసినవలయును పుష్టింఱెంచియే దోషులు గొదావరివారలో కృష్ణవారో విశాఖపురివారో యని మూడతిక మొనర్చక ఉత్తరసర్కారులవారు రెం యొకవెద్రున్న చుట్టుట శ్రీగుప్తగారి ప్రావిజ్యము కాదా? కవుల నందఱును మనవైపుటకు దెచ్చెనుగాక యని వీరికొకకాన్యకెన్ను వేదాంతి కాబోలు! వైగా ఒకలు పోతన్న పోయినవో వైదేవీకుల కందఱు లాధమేమో! ఒకలు ఉత్తరసర్కారులు కాదే! ప్రతి జతలకు మన్నస్థలాభిమానమే సత్యమును గనబడనియదు కాబోలు. ఇంకను బాపము!!

2. “భాస్కరశతకకర్త విశాఖపట్టణమునకు లాగబ్రతుత్నించెడి.”

ఈదోషము బహుళక నాది. భాస్కరశతకకర్త వేరు కాని, వానస్థులు కాని, మఱియితరవిషయములు కాని మనకుఁ దెలియవు. కావున నన్నయభారములతో నాతనివిషయముల బరిశీలించు చున్న సేను “లావుగా” అనుకల్ప మధికారమందు వాడినది చూచి యాశ్చర్యమున కాయర్థ మామండలముననే యుంటు “బహుళక భాస్కరశతకకర్త విశాఖపురప్రాంతమువా

డని యనవచ్చునా? యని యనుమానింప వీలగుచున్న” డని వ్రాసియుంటిని. దానివై :ద్రఱుముగ్గురు దత్తయందలవాసులు నన్నెగతాళి యొనర్చిరి. మంచిదే! కాని ‘లావుగా’ శబ్దము “మిక్కిలిక” అనుదానికి బదులు శ్రీ కే. వేం. శాస్త్రిగారు భాస్కరశతకమున మార్చిరి. ఆశ్చర్య మేమనగా నాశాస్త్రిగారు విశాఖపురివారు. నావరశోధనమునందుఁ దప్పకలుగలేదు. కవిసారమును మార్చినపండితునిఁ బట్టుకొనినందులకు నాకే సం తోష మొదవది. నాయూహ, అనుమానము లేనివి సారము మార్చి రని తెలిసినవారుచాలా కొద్దిగఁ జిగి. కాని భాస్కరశతకకర్త “ఫలానా” మండలమువాఁ డని :రేకించినవా రింతకల కొక్కరు లేరు. అతఁడు విశాఖపురి పోలేన!! త్రిశంకుస్కర్తమున నున్నాఁడ!! సకలార్థభేదము నాతనినానము!! శ్రీగుప్తగారు తమవార డని రుజువుచేయఁగలరా? అట్లొనర్చుడు!! అది యట్లుండనిండు. దానిని మై యానిందమాట యేమి? “ధూర్జటి కాళహస్తివాఁ డని జైత్త ము లాతని “యూ నెత్తియ.” ఎంతదారుణాసత్యము.

1. మొదటిసారి ధూర్జటిచరిత్రము వ్రాసినవారు శ్రీవీరేశలింగముపంతులుగారు గోదావరివాడు.
2. మొదటిసారి ధూర్జటి కాళహస్తి సమాహృత్యము ప్రకటించి వీరిక వ్రాసి మెచ్చుకొనినవారు శ్రీకా త్రపల్లి పద్మరాధ శాస్త్రిగారు. వీరు గోదావరివాడు.
3. ధూర్జటి కాళహస్తి శతకమునుండి పద్యము లుదాహరించినయప్పకవి, కృష్ణవాఁడు.
4. ఆశక్తికమును :కావతిలోఁ బ్రకటించిన శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారు గోదావరివాడు.
5. కుమారధూర్జటి యి దుమతీపరిణయము మొదటిసారి ప్రకటించినవారు, అది కృతిపొందినవారునుగూడఁ “స్వామిందలములోని నూజవీటిజమిందారులు. ఇతని కృష్ణరాయవిజయమును మొదటిసారి ముద్రించినవారు శ్రీరాజా భుజంగరావు బహదర్ గారు గోదావరివాడు.
6. ఇందుమతీపరిణయమునకుఁ బీఠిక వ్రాసిన తిరుపతి వేంకటకవులు గోదావరివాడు.

కాళహస్తిప్రాంతవాసు లగు శ్రీగుప్తగారుగాని, దత్తయందలకవులయశ్రీమానుల మని జైత్తరామాలవై “టోటలం దల” మోపుటయే పనిగాఁ జెట్టుకొనినపండితులుగాని, యిత వల కావల సేవిధముగా గౌరవించుచున్నావో తెలియదు. వైగా ధూర్జటికవులు వ్రాసినగ్రంథములపేర్లైన వాకిక దెలియ వేమో యని శ్రీగుప్తగారి యాక్రిందివాక్యములు స్పష్టపఱచుచున్నవి.

“ఈతనిమనమం డయినకుమారధూర్జటి కూడ మహాకవియే అతఁడు శ్రీకాళహస్తిసమాహృత్యమును పది యాశ్వాసములగ్రంథమును ఇందుమతీపరిణయమును రచియించినాడు.”

భాషాభిమానులందఱును ధూర్జటి కాళహస్తిసమాహృత్యమును శతకమును వ్రాసినట్లును 2. కుమారధూర్జటి పాదిత్రచరిత్రము, కృష్ణరాయవిజయము, ఇందుమతీపరిణయమును వ్రాసినట్లును 3. కుమారధూర్జటిపుత్రుఁ డగులింగకవి వైదకాళహస్తి సమాహృత్యము వ్రాసినట్లును 4. ధూర్జటి వేంకటరాయకవి రత్నావళిపరిణయమును, అమరమునకుఁ దెలుగను వ్రాసినట్లునుగూడను. శ్రీగుప్తగారు కుమారధూర్జటి వ్రాసిన మఱి యొక కాళహస్తిసమాహృత్యమును గను నెట్టివారా? అది ప్రకటించుట ధ్యమ! వివరము లైన వెల్లడించెదరా? లేదా యీమాట కర్తలగ్రంథములపేర్ల తెలియక వ్రాసిరా? ధూర్జటికవియంజుల కవిత్వమునుగూర్చి యెవ్వరు నాత్తరామాల మెచ్చలే దనట సామాన్యముతోఁ గూడినయనత్య మనికాని యజ్ఞాన మనికాని చెప్పవచ్చును.

కృష్ణయందలమునందలితెలుగులలోఁ బ్రకటింపబడు “సుకర్ణతేజఃప్రకాశ”లో 30-11-1915 నం రమున “ధూర్జటికవులు” అనుశీర్షిక క్రింద సేను వ్రాసిన యొకవ్యాసభాగ మిందుఁ జూపె డను.

“ఈతఁడు శతకకర్త డై ట్టికనానుమే కాక యీతని కాళహస్తిసమాహృత్యమును బ్రబలసాక్ష్యము నిచ్చుచున్నవి. ఈ కవికవిత్వము సాధారణమైనది కాదు. శైలియు, మధురమయము లను, తేనెతేర లనుట యతఃకయోక్తి కాదు. దాక్షిణ్యకవులలోఁ గొందఱకవులకుఁ గల యొకవిశేష మైనమాధురి యీతని రచనలయందుఁ గలదు. తిక్కన, నాచనసోమన, కృష్ణరామ, ధూర్జటి మొదలగువారికావ్యములు వారివారి విశేషమచనాను తృప్తిని నిరూపించిట్లు వ్రేలు వెట్టి చూపుచుండును. అట్టి జగి యీతనిరచనలయందు ముఖ్యముగాఁ గాళహస్తిసమాహృత్యమునందుఁ గానవచ్చును. X X X ఈతనివై రెండుకావ్యము లవశ్యపడవీరము లనిమాత్రము చెప్పినచాలును.” అని ధూర్జటిని గూర్చి వ్రాసియుంటిని. ఇది ధూర్జటి యూ నెత్తపోవుటయా? నాతెక్క యే మున్నది? కుమారధూర్జటి తనయందు మతీపరిణయకృత్యాదినఁ గృతపతి యగునానింహపురాయం డీకవినఁ బిలిపించి “దాక్షిణ్యకవుల వ్రాత్యుపధురస” (1-32 ఇందుమతీపరిణయము) శైలి యింకొకటిక రే దని చెప్పినట్లు కుమారధూర్జటియే వ్రాసికొనినాడు. అప్పటి గోదావరి మండలవాసి యగు నూజవీటిప్రభువు కుమారధూర్జటినిఁ బిలిపించి గౌరవించెను, బహూకరించెను. కావున శ్రీగుప్తగారాత్త రామాలవై వైచిననింద నిరాధారము! నిష్కారణము! ఇది

విరావతచరిత్రము

(అమృతకవి త్రిపురాంతకవి)

ఇది యిదిగఱ కొకసారి నెకండరిపాఠశాల విద్యార్థులకుఁ బఠనీయమైన చిన్నపద్యకావ్యము. దీనికి వ్రాత ప్రతి లిదిగఱకుఁ గొన్ని చిక్కినవి, కాని యింతకల కీగ్రంథము వ్రాసిన కర్త పేరు గలఁగ దెలియలేదు. గ్రంథము ప్రకటించిన పార్సనాథు చెట్టిగారు గ్రంథపీఠికయం దిట్లున్నది:—

“కథారసమనోహర మగు నీవిన్న కావ్యము భారతకథా పాఖ్యానములలో నొక్కటి యని తెలియమన్నది. X X. ఆంధ్రభారతముఁ గన్నడించిన కర్తావకకవి యీ కథాభాగము నహితము కన్నడించుచున్నందున దీనిఁ దిక్కన రచించెనెమో యని తోచుచున్నది” ఇది నాలుగువందల సంవత్సరములకుఁ బూర్వపు కావ్య మని పీఠికకర్తల యభిప్రాయము.

శ్రీ వీరేశలింగము పంతులుగారు గ్రంథము చిడమూరి గంగాధరుండు రచియించిన దనిరి. అది మీకెట్లు తెలిసెనె శ్రీ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు రడుగ శ్రీ రామకృష్ణమహారెల్లు తమకు వ్రాసి రని కావబోలు సమాధానము చెప్పి రనియు నది సత్యము కావర దనియు శ్రీప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిట్లు జ్ఞాపకమున్నది. ఇంతకల కీగ్రంథకర్త వివరములు సుసాక్ష్యముగ నిరూపణ మొనర నవకాళము లేకపోయినది.

ఇటీవల జరిపెతువారి భాండగాడముం కీగ్రంథ ప్రతి యొకటి వచ్చినది. అందలివిషయము శ్రీకృంద వ్రాయుచున్నాము.

ఈక్రిందిగద్యమున కవి అమృతసాధులైచుడును, కలియుగ యుగంధరాయణ బిరుదము కలవాడును, శైరవప్రసాద లబ్ధుండు నగు త్రిపురాంతకవి యని తెలియచున్నాను.

(1) “గద్య:— ఇది శ్రీ మద్ భుటేశ్వరప్రసాద లబ్ధ విశేషధురిణ సమయనాంశశీ ఘటానిధాన ప్రవీణ సుమస్త విజ్ఞానానిర్యాణ కలియుగయుగంధరాయణ విద నుకవియ (2) న స్తోత్రసాత్ర అమృతసాధుత్త అమృతకవి త్రిపురాంతకవ్రాణీం వైసయోరావతిచరిత్రబుండు సుర్వంజా నేకాశ్వాసము సంపూర్ణము.”

(2) గ్రంథాంతమున లేఖకగద్య మిట్లున్నది: “శ్రీశ్రీ అంగీరసనామ సంవత్సం మార్గ ౪ ౧౨ ల పర్వ లింగాపాలేం వెంకటసుబ్బయ్య గట్టుపల్లి ఆచార్యయణప్ప గారికి వ్రాసియచ్చిన అయిరావతి చరిత్ర సంపూర్ణం.”

(3) గ్రంథాంతము. శ్రీరామనామ రఘువర కావ్యణ్య సంగీతకేత కావ్యనుత భారత(మని) గం నీవిత చాడకక మచంద్ర నృపాలా!

(4) అమృతపద గ్రంథములో లేని పద్యములు: “నరవర యీ ప్రబంధము మనంబునఁ బాట్టివ్వంబు ల్లియె. వ్యరు పతియంచినై మిగల వ్రాసినవారికి (5) పృతారములో దొరకొను తోడుతోడులగు దుమ్ము: మిల్ తోలకొక జీరాణువుతో.

నిర: వైభవోన్నతినిఁ జెందుదు రిదినకేక కాలమునన్. ౬. కమలభవాదినిరనికాయ కిరీటుపజ్జీ పభావినం గమచిచిరాంఘ్రిపద్యభుజప్రభుయందైన మండతాంగ డు ర్లమరపు దైత్యనాయకవిదాణ X X బత్సరక్షణం శివుకరణమరుజావిలాకననికాకంఠేభి. పావ్యతిశ్యరా.

౭. దక్షాధ్వర దహనాయక దక్షాధ్వర మీ:కళాంకాన్ని నేత్రం (?) మీ నాచక మాపరతి త్వలదాయక మహిధర దుగ్ధాబిధిర మధుపాధీశా||

మానిని:—అసదృశమదంగా హారతారామరంగా మునిహృదయకురంగా మూర్తిహామహంగా ప్రసూదవనితంగా భక్తిపిత్తప్రసంగా ఘోక లుమవిభంగా కంఠా ద్భుజంగా||

మరల గ్రంథము ప్రకటించువారివ్రాతప్రతితో సంప్ర తింపవలెను.

వంగూరి సుబ్బారావు

గాక సంవత్సరాదిసంచికలో శ్రీమట్లూరి సుబ్బారాయణు గారు ధూర్జటివై వ్రాసినపద్యములు శ్రీగుప్తగారు చదివారా? శ్రీసుబ్బారాయణుగారు గోదావరివారు.

కవి మంచివార డైవోఁ గాలినానువలే గోవ మంనును, పేళ్ళపేయరువలే గౌరవ మందును. ప్రజలు ప్రేమింతును, కవుల వ్రాతలు ప్రపంచమువారిసాత్తు. ఒకరిది కాదు. ఆప్రేమచే స్థలాభిమానదోషము (చరిత్రకారులకుఁగూడఁ) బట్టుచుండును. సత్యము తెలిసినప్పు డిట్టిపాఁపాట్లు శ్రీగుప్తగారికంటిపండితులు దిద్దుచుండుట మంచిదికాని నిందారోపణము వ్యాధుముకాదు. (నావాఙ్మయచరిత్రము, ఏలూరుపరిషత్తులోఁ జదివిన నాశ్రితములవ్యాసమును జదివినవో నింకను ధూర్జటివై నాత్త రామాలకుఁ గలగౌరవము విశేషమగును.)

స్థలాభావముచే నింక నీప్రసంగ మింతతో ముగించుచున్నాను.

వంగూరి సుబ్బారావు

శ్రీ త్యాగరాజ వ్యవయము

ఈ పుస్తకము సుమారు 580 పుటలుగల నాలుగు సంపుటములుగ మంచి గ్రంథాకాశితములూ ముద్రింపబడి మేలుబైందు చేయబడి యుండునది. 4 సంపుటములుగల పెట్టు 1-కి ధర రూ॥ 16. సంపుటము 1-కి రూ॥ 4. మొదటిసంపుటము తయారై యున్నది. రెండురూపాయలు ముందుగా మా కంపెనీకి నెలాఖరులోగా పంపి ఆర్డరును రిజిస్టరు చేసుకొనువారికి ఒక పెట్టు 14 రూపాయల కివ్వబడును. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఇందలి విషయములు:— మహానీయులగు శ్రీత్యాగరాజ అయ్యగారిచే రచియింపబడిన కీర్తనములలో 800 కీర్తనములను చక్కబఱచి వానికి అవతారిక, మూలము, ప్రతిపదార్థము, విశేషార్థములును, రాగలక్షణము, స్వరసాహిత్యములును వ్రాయబడియున్నవి.

గానభాస్కరం:— ఇందు సంగీతశాస్త్ర రహస్యము లన్నియును స్వరతాళములతో అనేక కీర్తనలును, స్వరములు, పల్లవులు మొదలగునవి పాడటకైన ఈ పకరణములను ఇందు గలవు. దశసరి కాగితము: ముద్రితమైనది. మంచి గ్రంథాకాశితములలో ముద్రితమై మేలుబైందు చేయబడినది వెల రూ॥ 7-0-0.

సంగీత ప్రదాయినీ:— హిందూ సంగీతమును స్వంతముగా నేర్చుకొనుటకు వీలగునది. హోర్మోనియ: నేర్చుకొనుటకు తగినది. ధర 1-కి రూ॥ 3.

త్యాగరాజ కీర్తనలు ధర 1-కి రూ॥ 3. భక్తివిజయము ధర 1-కి రూ॥ 5. ప్రళయభైరవము ధర 1-కి రూ॥ 0-12.

విజయసింహుడు | ఎమ్. ఆది కంపెనీ, 60/5 భద్రయ్యన్ వీధి, ఎస్.ప్ల నేడు, మద్రాస్ 4 భాగములు రూ॥ 2-8-0

మీ

దంతవైద్యుడు మీకు ఈ దిగువ

విషయములను తెలుపుచు—

త్రైకల్ని లేని చిన్న పురుగులు మీ నోటిలోను, కంఠములోను దాగియున్నవి; మీకు ఆసౌఖ్యమును, వ్యాధిని కలుగజేయుటకు సమయమునకై వేచియున్నవి.

పుచ్చివెట్టియు, ఆకుచున్నట్టి దంతములు సాధారణముగా నొప్పికంటెను ఎక్కువ అపాయకరము; వాటి దిగువభాగమునుండి ఒకవిధమైన విషవీరు బయలుదేరి ఆరోగ్య మంతటిని చెలుచును.

కోలినాస్ డెన్టల్ క్రీమును వాడిన దంతములు పుచ్చకుండాజేయును. నోటిని శుభ్రముచేయుచు వ్యాధిని కలుగజేయుటకై వేచియున్న చిన్న పురుగులను నాశనముచేయును.

మీ దంతవైద్యునికర్త సుఖత్యరమునకు కనీసము రెండు తడవలైనను మీ దంతములను పరీక్షించుకొనుట.

ప్రతిభోజమునకు తరువాతను, ప్రాతఃకాలమున, నిద్రలేచినప్పుడును, రాత్రిపూట పరుండబోవునప్పుడును మీదంతములను మీరు క్రమముకొప్పుకొ కోలినాస్ తో శుద్ధిచేయువలెను.

చెదని దంతములు, మంచి ఆరోగ్యము కలిగియుండుటకు నేటినుండియే ప్రయత్నింపుడు. సుఖపువచ్చు గొట్టమును కొనుడు. అన్ని వోట్లలోను దొరుకును.

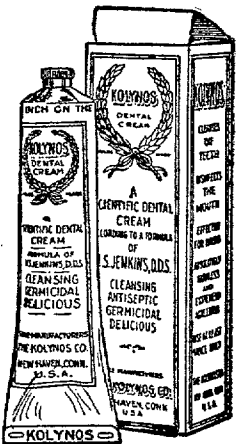
KOLYNOS

డెంటల్ క్రీము

పై సమూతను కలిగియుండును.

కోలినాస్ గొట్టమునకు మూడవ ట్రబుడియుండును. క్రింద పడిపోదు. గొట్టము ఎల్లప్పుడును మూరుబడియుండును. క్రీమును చెడిపోనీయదు.

The Kolynos Company New Haven, Conn., U.S.A.
Representatives for India:

MULLER & PHIPPS (India), Limited

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

ప్రోటెలిన్

(1)

దంతవ్యాధి సంహారిణి

సకలరోగములను పోగొట్టు నొక మటుంశాపదము

ఈ లోషను 5 బొట్టు 2 బొట్టు నిశ్చల నిశ్చల రెండుపూటలు పుక్కిలిచ్చిన పంటికొప్పి, పండ్లు జిలకపరిచుట, సుటికండ్లక్రమ, చీము ప్రవించుట, దుర్వాసన, పండ్లుజిలకట, వీటిని పోగొట్టి, పండ్లుగుట్టివరచును, నోటిని సువాసనతో నుంచును. పండ్లను శుభ్రముగ నుంచును. బుడ్డి 1-కి రూ॥ 1-0-0.

సుఖన్ జాన్ (నూతనోత్పత్తి)

గాయములకు, కీళ్ళపట్టుకు, నొప్పులకు యొమ్మనొప్పులకు, కాళ్ళుచేతుల పట్టుకు, మెడనొప్పి, కంఠనొప్పి, చర్మముమీద మంటలకు, రోగము, శీలము, జలదోషము, విషజ్వరములకు, నడుమునొప్పి, కత్తిగాయములకు దోషకాటుక, ఇతరవిషకాటుకలకు, ఇంకను అన్ని నొప్పులకు వైపుత, తైలము మొదలగునవి పూత పూయు సకల నొప్పులకును ఉపయోగించును, బుడ్డి 1-కి రూ॥ 0-8-0.

మదరాసు కెమికలు ఇండస్ట్రీసు (లిమిటెడ్) ప్రొప్రైటరీ నెం నెం. 1208, మదరాసు.

హైదరాబాదు (దక్కన్).

శ్రీల శభ.

అహింసాత్మక, శ్రీ నీతిధర్మమును గురించి, శ్రీమతి వారణాసి గుప్తమాయగారు గత (31-జూలై-1922) తేదీన శ్రీ జీవరత్నాభిషేక ప్రచారకమండలివారి ఆధిపత్యమున జరిగిన వార నాలుకములో ఉత్సవసించిరి. అనేక యువతీయులతో సభ నిండియుండెను. పుష్పము ఉద్యోగిని పనులలో నెల్లిన తరువాత శ్రీమతి విశేషముగ కృపాకాలము యడపుట కలదు కావున అట్టి సభయమున ధర్మప్రచారము చేయుట కనువగు సమయమని నిశ్చయించి, ముందుకు యింటింటికి వెళ్లి నీతిని ఉపదేశించుటగాను, నుండలి ఈ పున యేర్పాటు గావింపబడినది.

అదిమాంధ్రగురువుల, కులనాయకుల సభ.

ఈసభ గత (11-జూలై-1922) తేదీన ప్రేమధనములో జరపబడినది. వైష్ణవులకు, శైవులకు ప్రత్యేక ప్రేమ విందు గావింపబడిన తదుపరి ఈ క్రింద నుదాహరించిన కొన్ని తీర్మానములు గావింపబడినవి.

1. గురువుల మటుంబములలోని వా గురువు యాచనా కృత్తిమాని ప్రతివంశమునకు ఒకరు ముఖ్యులై గురువుగా గణింపబడవలయును.

2. పోడికకర్మము నియమానుసారముగా జరుపుటకు తరచుకు కావలయును. (దానికి గాను ప్రత్యేకముగ గురువులము నేర్పించవలయును)

3. ప్రతిగామములోను తమతమ ధర్మప్రచారముచేయుటకుగాను, శిష్యుల మంచి చెడ్డలరచి తన్ని వారణాపాములకు తగిన సలహానిచ్చుచు, గురువులే పాటుబడవలయును.

4. గ్రామపంచాయతీ యధిపతికాము, ప్రతిగ్రామంలోకి, యొక నాయకుని నంతున యెన్నుకొనబడి, ఒక జాతీయమహాజనసభ (అంజుమనే భామి మిర్ మొహల్లా) యేర్పాటు గావింపవలయును.

5. సంఘసంస్కరణమును గురించియును, సర్కారు వారితో తమవారి కష్టాభ్యుత్థములు తెలుపునుటకు గాను, ఈ సభ పాటుబడవలయు నను తీర్మానములు బలపరచబడినవి. —(ఒక విశేషము).

కంబోజియా పత్రి విత్తిగారు కొన్ని వేయించాను. అప్పుడే రెండు పంటలు పండితాయి.

అ-మిత్రుల ఎంత పత్రిపుంజి.

గృ-అబ్బో! కావలసివంత-పంజాబీపత్రి ఒకటి వస్తానా? వుంది. అదిగో అమూల. కనడదా?

అ-కంబోజియా పత్రికి తక్కువపత్రికి భేదమేమిటి?

గృ-కంబోజియా పత్రిగింజియడం కొద్దిగా కష్టంగా వుంటుంది. గింజలు నల్ల గావుండవు. గోధుమరంగునా వుంటాయి. గింజలు పెద్దవిగా వుంటాయి. పత్రి గింజకంటె కొన్ని ఖర్చుగాకదు కొర్రుంటుంది.

అ-ఇంకా అనేకరకాలు వున్నాయిగాదు.

గృ-అమ్మాయి. కొన్నిటికి గింజలుంటువు. మరికొన్నిటికి అకుపవసు. కొన్నిటికి పసుపురంగు-ఏకపట్టువని రాట్టుమీద నాలువదుకతూవుంటే ప్రేక్షకులనుండి దాబాలు ములుపుగా పసుపుకొచ్చినట్లు కావాలి. అదేకాక యింకా యింకా యింకా ఏలాగున సరసర క్రిందకు దిగుతూవుంటుంది? అలాగు ప్రతిధారాలు సరసర కావాలి. అలాగు ఏకధారంగా వకేమాస్త్రుగ వస్తే నాలు సాఫీగావుంటుంది. అలా లేక మధ్యమధ్య వెకకులాగేస్తూ, ముద్దుముద్దుగావస్తూ, ప్రతి క్రింద పడిపోతూవుంటే నాలు కడుగుకు చుట్టుకుపోతుంది. దానిని సరిగా గెలిపోతుండా తీసి చేతిలోవున్న ఏకుడు అకుడం చాల కష్టం వృధా కాలవారం అవుతుంది. బహుశాదొక ఏకు లలో చాలభాగం యీలాటివే. పత్రిలో మన్ననకానం లేకు వుండకల్లా అసలే పొట్టి యీవలవడంకల్లా యీలాటిఏకులు వస్తాయి.

అ-ఈనాలు వడడ-గూడ నక కొప్పుకాస్త్రం అల్ల వుండడి నావ దీనియందు చాలా అపకృతుండడి రాట్టు దగ్గరకున్న నాలువడకుదామని ఎన్నిసార్లు ప్రయత్నించి నా వానెను నులై నా సరిగా ఒకసారిగూడా రాలేదండి. నా వయసులో ఏ క్రొత్తపని చేయకుండాను రాకని తోస్తోం దండి.

గృ-ఏమిటండి అలాగు చెప్తారు. మీకంటే నేను పెద్దా? నాకంటే మీరు పెద్దా? పెద్దదన్న చేదా ఏమీలేదండి. కొన్ని సంగతులుమాత్రం శ్రద్ధగా కనిపెట్టికే గాని ఏలులేదు. నాకేమి అసలే తెలియదు. ఎప్పుడైనా చేశానా మాకానా? ఇప్పుడైనా స్వప్రయత్నంవల్ల చేస్తున్నదేగాని మరేదిలేదు. ఇదే బ్రహ్మవిద్యా ఏమిటి రాకపోవడానికి. ఓ నమూనా చేర్చుకోవే పిల్లకాయలాగే మనంకూడా యీ పద్ధతిని మొదటి నుంచి చేర్చుకోవాలి. చాలమంది నాలువడకలగుగాని దాన్ని చెప్పకుంటేమాత్రం చెప్పలేక. చెప్పనలసిన అవసరంకూడా వారికి లేదులేండి. ఈలాటి కేతవలనన్న పుస్తకాలుచదివితే కచ్చెవిగావు. అనుభవంల వారిదగ్గర కూర్చుని స్వయంగా చేస్తేనే నవ్తాయిగాని మనవంటివాళ్ళకు లేకు కనుభవంవల్ల తెలి వినవాటిని నిరూపించకతెననే సరవా సమాజంగా వుంటుంది. ఇంకెప్పుడైనా చెప్తానులేండి (జన్మభూమి అనుకరణం)

గురుశిష్యులు

గురు:—నేను 800 మామిడిపండ్లను ముగ్గురికి పంచి పెట్టి. వాం వారి కేమివచ్చును?

శిష్యు:—గవడి.

గురు:—ఏమిటిరా?

శిష్యు:—అయ్యా! నిజమేనండి. ఒక్కొక్కడు మారేసి పండ్లుతీసి కప్పించా రక్తగ్రహణి పట్టుకుంటుందండి.

భార్య భర్త

భార్య:—కొంతకాలము కీలోష్టస్థితిమరిన నాకు ఆనా గ్యము కాగుండువని వైద్యుడు చెప్పినాడు.

భర్త:—అలాగా! ఆకాశము లక్షణమునుబట్టి చూస్తే త్వరలోనే కీలోష్టస్థితి మారేట్లు కనబడుతోంది. ఇంతవరకు ఎండకాసింది. ఇక వానకుతుంది. అదేమార్పు.

భార్య ఆందోళనము

భార్య:—ఏమండోయి - ఏమండోయి- గొప్పప్రమాదం కలిగిందండి. నిండాసిద్ధుపోసి పిట్టగొడమిడపెట్టిన నుద్దుకూడా తినుకోయ్యేసరికి చేయబారి పేడమీదనుంచి క్రిందపడిందండి.

భర్త:—అంతేకదా - మరేంప్రమాదం.

భార్య:—కాదండి కాదండి. అప్పుడొక ఘరానా మను ఘ్యుడు పాగా అంగివేసుకొని తెల్లకుండగా అమానా ఆయన

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి నుండి)

కాకినాడ, 2వ ఆగస్టు:-నిన్నటిసాయంత్రంకాలము 6 గంటలకు శ్రీ లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు గారి ద్వితీయవర్సంతి అత్యుత్సాహమున పురమందిరమున శ్రీయుత దర్శా వెంకట శివరామదాసు (హైకోర్టు నేతలు) గారి యధ్యక్షతలక్రింద జయభద్రము. మూడు 500 వరకు శ్రీలు, పుకమలు బాలుగు పథ నలంకరించిరి బాలికలకు నిష్కంఠోచితవిద్య అపు విషయమును గురించి యిక్కడ ప్రయత్నిములు చేయబూనిన ఆదయాను నివాసి యగు ఎం. ఇ. కె. జెన్స్ అమ్మగారు కూడా యీ సభకు శ్రీల నడుమ గూర్చుండిరి. శ్రీలు బాలికలకీర్తనమును మాధుర్యముగను భక్తిసహితముగను సాదిన పినప అభ్యుదయ తం యువవ్యాసమునందు, ఏవిధమైన త్యాగమును లోకమాన్యగి గొప్పశిష్యునందు లేకమైనను లేనట్టి తాను పవిత్రమై లోక మాన్యని స్మరణముచేయు సమయమున బ్రాహ్మణపత్రికము కపించినందుకు మన్నింపగోరుదు తాను యికిముందైనను అవ రణయందు పెట్టుబానుడని చెప్పి లోకమాన్యనితో సమానమైన మహాపురుషుడు ఏదేకముగందును యిప్పటికి ఉన్నట్లు చెప్పబాల మనియు, ఇటలిలో గొప్పవారుగ పరిగణింపబడు కాపుర, వజ్రబి అను నిద్రలును గలిగిన కాని ఒక్క లోకమాన్య తిలకు కాబాల రనియు ఇంగ్లండులో క్రామివెల్, షేక్స్పియర్ అను నిద్రతని చేర్చుకొను లోకమాన్యనితో తులనాగుదు రనియు, ప్రాచీనులలో మిరాబో, రూసో అను వారు లోకమాన్యని యందు నిమిడవచ్చు ననియు వాగ్రుచ్చి అంతటి మహాపురుషుని అదర్శములు గ్రహించినప్పటికి అవతణలలో పెట్టి బ్రయత్నింప వలెననియు ప్రకరించిరి.

పిమ్మట శ్రీ జేదమాన్య లై. బ్రహ్మశ్రీ నోకి ముఖ వ్యాఖ్య కాశ్రీగారు తిలకుని గీతారహస్యమును సంక్షేపముగ వెల్లడించిరి. శ్రీయుత దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు శ్రీయుత చావలి రామసోమయాజులుగారు శ్రీయుత కె. జెన్స్ అమ్మగారు శ్రీయుత పులుగుర్త కనకమ్మగారు బాల్కన్య కావళ వరపు శేషగిరిరావుగారు శ్రీయుతలు ములుకుట్ల పేరివీడిమలు గారు మొదలికంటి తిరుమలరావుగారు లోకమాన్యబ్రాహ్మము ను వివిధరీతుల బోధించి దేశస్వేచ్ఛకై పట్టుబీడకుండ త్యాగ బుద్ధితో పనిచేసి భవ్యులు కావలసినదిగొ రింది. కె. జెన్స్ అమ్మ గారు లోకమాన్య తిలకుగారు తానున్న తన భర్తయను తది తరులుకు విర్రండు స్వేచ్ఛకొరకై ఎట్లు పోరాడుమంటిమో అట్టి స్వేచ్ఛకొరకై యున్న విషయమునందు తిలకుగారు స్వాతి మును వీడి అనుపమానమైన త్యాగముచేసి పాలుబడిగని చెప్పుటకు తా సంతయు సంతసిల్లుదున్నా ననియు, విర్రండు స్వయం సహాయు చొప్పును అత్యత్యాగమునను స్వేచ్ఛకు సంపా దింపఁగలిగి దనియు అట్టి విధముననే హిందూజాతిము కూడ చివకాలములో స్వేచ్ఛకు పొందగలదనియు, తన ఉపవ్యాసము నందు చెప్పెను.

కందనములలో రాత్రికి గంటలకు సభ ముగిసెను.

తలవైపడి పగిలిందండి. ఆయన పాగా తలంతా తడిసిపోయిందండి.

భర్త:—అయ్యయ్యా ఎంతప్రమాదం కలిగిందో ప్రహించానా?

భార్య:—ఔనండి సరి కొత్తకూనా-ముద్దుస్తూవుందండి. నిన్ను నే రెండబా లిచ్చి తెప్పించానండి. ముక్కలైపోయిందేం చెయ్యనండి.

భర్త:—ఓసీ తెలివితక్కువదానా! పరాయిపెద్దమనిషి తలవై కూనా పడవేసినందుకు పశ్చాత్తాపపడకుండా పాడు ముండా కూనా పగిలిపోయిందని పరిశీలిస్తున్నావే. నీ కిల్ల చినుడా? నేనై నాపోయి ఆయనను బలియాలినస్తా.

భార్య:—ఆయనవైకి చూచేసరికి నేను సిగ్గుపడి తలకుం చుకుంటే పోసితేఅమ్మా. ఏదో చెయ్యబారింది కాబోలు పాడని కూనా నిష్కారణం పగిలిందని అని ఆయనఅంటూ అప్పుడే కల్లి పోయినాండి.

భర్త:—అహ! ఆయన ఎంతమంచివాడే. గాంధీగారు తున్ని ముఖ్యకమ్యుడులా గున్నాడు.

తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము

మీరు ఇల్లుకడకనే తెలుగు ముద్దునాడు చేర్చుకొని భాషానవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "ప్రాప్త క్షున్న నిమిత్త మణావిర్ల పంపించండి!"

(13) ఇకాశర్మకా జ్యూరో, కాకినాడ.

గృ-ప్రతిధారలను గింజలు తెన్నెన్నాను.

అ-అపనిన వకదానిని మాత్రమే మీరు చేయడంలేదే.

గృ-నిజమే ఆ పని చేస్తున్నాను. వచ్చిన మీబోటి వారి పని చక్క పెట్టి పంపిస్తూవున్నాను.

అ-మీరిన్ని పనులేలాగు చేస్తారండి?

గృ-కొంతి సేపటికి మీకే తెలుస్తుంది.

అ-ఏలాగు తెలుస్తుంది? మీ ప్రతిగింజలు శీత్రానే నాపని గూడ చక్కపెట్టేస్తారా ఏమిటి?

గృ-అలాగే చేస్తాను. ప్రతి గింజల తీమా మరెన్ని పనులై నానూ నా ముఖంగా చెయ్యవచ్చునండి. ఏవిషయాన్ని కూర్చున్నా వాదించడం; తిగాదాలు తీర్చడం, తర్క చెయ్యడం; ఒకవ్యాసం చెప్పి వ్రాయించడం, ఏదైనా ఒక విధానం ఏర్పరచడం యీలాటిపను లెన్నె నా చేయవచ్చు అనేమి అభ్యంతరం కలిగించవు దానివల్లు కాపని ఆ ప్రయత్నం గా జరిగిపోతూ వుంటుంది.

అ-అయితే నేను వచ్చిన పని ఏమిటో మనవి చెయ్య తుంటారా?

మీరువచ్చిన పని ఏమిటో చెప్పండి. ఒక్క సంగతి మాత్రం మీరు వివారి నాతో మాట్లాడతానికి వచ్చిన స్నేహితులతో కాపని చేసుకుంటూ నేనేలాగు మాట్లాడుతూ వుంటానో కాననూనా అలాగే తను పనిచెప్తూ నాతోపాటు పత్రి గింజలు కూడా తీయ్యాలి. నేనీవిషయంపెట్టుకున్నాను.

అ-నేనాలాగు చేయగలనో లేనో?

గృ-ఎ.దుకై నా ప్రయత్నం చెయ్యడం మంచికేగానూ? జోషంకూడా కాదంటారా?

అ-మహానుభాగావుండండియి. ఏమో అనుకున్నాను. ఇంతస్వల్పకాలంలోనేగింజల బాగాగింజలు తీయడంవచ్చింది. మల్లమీతో మాట్లాడుతూవున్నాను. చిత్రే మీరీ ప్రతి అంతా ఎక్కడనుంచి తెప్పించారు.

గృ-నేను కొని తెప్పించేమాటుంటేగింజలు తీసిన ప్రతిసే తెప్పించియుండును. అప్పుడుగూడా మన కీ కష్టం ఎందుకు? ఈ ప్రతి మామెట్లోనే వైరైందండి. గత ఆగస్టు నెలలో

“గంగా” కొత్తరకపు బరిన్న వాసన తైలము.

చేతిరుమాలుకు తగి యుండును.

ఇండియా, బర్మా, సిలోను
లందు అధికముగ వాడబడు
చున్నది.

“గంగా” చాల విచిత్రము
గను, సువాసన గలదిగను,
నుండును వాసన చాల
కాల ముండును. వాసన
విహరితముగ నుండక మనో
హరముగ నుండును.

అనేకులు దీని సుగంధము
ను మెచ్చుకొనియున్నారు.
వాసన తైలములలో నిది
అత్యుత్తమ మైనది.

సీసా 1-కి రూపు 2-8-0

శ్రీ కృష్ణన్ బ్రదర్స్, 323, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

(873) “కాంతామదహరణి”

అనుయాయని వైర కామ్రూప్రకారము తియారయిన,
ఇంద్రునిపైకి దివ్యమైన తేజస్వము. దీనిని నేపించుటచే,
విశ్వతన, తేజవత్ కీర్తనలగుట, స్వప్నమందు స్థలనము, రతిలో
శ్రమస్థలనము, కామ్రూప్రకారము లాగుట, పోగొట్టి నిర్భయముగా
నుభవము విచ్చును. నీ గ్రహమందు యేల సిగ్గు పడెదవో? దీని
నేపించి స్వర్గములను పొందుము. పథ్యములేదు.

జరిక్షి తన చూచిన మీదట తేలియును. నెల 1 రూపు 4-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యుత్ కలెక్టరు రూపు 2-0-0 మాత్రమే.
తామరమందు: నేత తామర, గజచర్మము, తామరలత

తీ ఆకాశం తేలాలాల్చి పువిన ఉత్తము.

అమృతము 2

దీ రక్షి అందు కంచెని, గోపాలపురం,

జరిక్షి: కొత్తపేట పోస్టు (నో. నా. నా. నా.)

జ్యోతిష రహస్యము

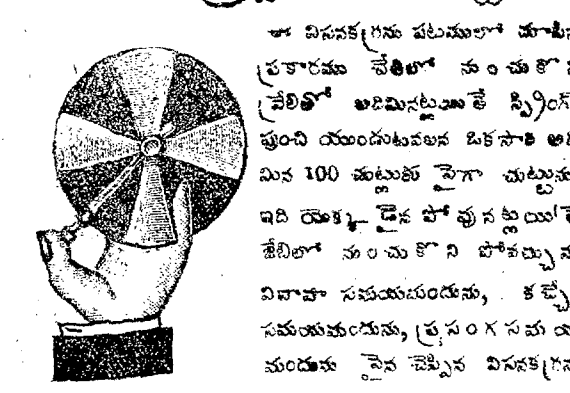
(ప్రపంచము దెలదలన మిక్కిలి జ్యోతిషగారి యిశేష
యోగ్యతాపత్రములను, స్వప్నకేటలును లొంగిన ప్రాప్తము
ప్రకాశకారాధ్యుగారిచే రచియింపబడినది.

ఈ పుస్తక మెల్లవారికిని జ్యోతిషముగా చక్కని
తేజగులలో వ్రాయబడినది. ఈ పుస్తకము చదివిన ప్రతివాడును
యితరలసహాయములేకుండ తమంతట తానే జ్యోతిషపులగుదురు.
ఇట్టి పుస్తకము ముందెన్నడును ప్రచురింపబడలేదు. ఈ పుస్తక
ములో ననేక జ్యోతిషమరసస్వములు, అనుభవ యోగములు
జ్యోతిషములకిదివరకు తెలియనట్టి వాంఛములు కలవు. ఒక్క
సారి చూచిన వైది వ్రాసిన సూత్రము నిజమని మీరే తెలియును.
ఒక్కరూ నెల రూ 2-8-0 లు దిగుత చిరునామాకు వ్రాయవల
యును.

కళింగ జ్యోతిషనిలయము వోడవం, విశాఖపట్నంబల్లా

జర్మనీ యొక్క

దంతము స్ప్రింగ్ విసనకట్టలు

ఈ విసనకట్టలను పట్టుములో చూపిన
ప్రకారము చేతిలో నుంచుకొని
చేతిలో అడిమినట్లుగానే స్ప్రింగ్
పుంచి యుండుటవలన ఒకసారి అది
మీన 100 ముట్టుకు వైగా చుట్టును.

ఇది యొక్క దైవ పోపునట్లుగానే
చేతిలో నుంచుకొని పోకచును
వివాహ సమయమందును, కచ్చెరి
సమయమందును, ప్రసంగ సమయ
మందును వైస చెప్పిన విసనకట్టలను
పునరొగంతుకొనవచ్చును. విసనకట్ట చుట్టుమున్న సమయ
మందు నిశ్చయముగాను అధికవేగము గాను చుట్టును.

విసనకట్ట నెల ఒకటికి రూపు 4-0-0-0.

అంబికై అందు కంచెని,

67, అదియప్ప నాయకకో వీధి, జి. జి. మదరాసు.

సామ్రాజ్య రాజ్యతంత్రము.

జర్మను రాజ్యతంత్రము.

(వి. ఎన్. కృష్ణగారు వి. పి. టి.)

జాతీయోత్సాహమునందలిగల జర్మను సామ్రాజ్యమున
జరిగిన రాజ్యాంగవిప్లవము, ఆరాజకము, స్వాతంత్ర్యోద్యమము,
నూతనసామ్రాజ్యప్రభుత్వసంస్థాపనము, ప్రపంచరాజ్యాంగచరి
త్రమున అతిప్రాముఖ్యము లని రాజనీతి కోవిదులందరూ ఘంటా
పథముగ చాటుచున్నారు.

జర్మను సామ్రాజ్యమున, నిరంతర ప్రభుత్వ పద్ధతుల
వాచావశ్యముచే నుటకు ఫింగులు వాడబడలేదు. ప్రజల భీతి
కరమైన కేయలకు వాయునిమానములు సంపరింపలేదు. రక్త
వర్షము కురియలేదు. మెలపు మెలసినటులు అంతయు జోకనితే
మహాత్ములు సంభవించిరి. స్వాతంత్ర్యోద్యమములచే నా
చేతభూతులైన ప్రజ లొక్కొక్కరికి లేచి స్వాతంత్ర్యసంక్షే
పము ప్రతిబింబిరి. జానపదులు, పట్టణవాసులు, మంగ్రులు,
వాదిజలు, వైదిజలు వాదవీరవేల, జర్మనుచేతమున గల ప్రజ
లందరూ ఈసందేహపటమున పాల్గొనిరి. తీసి జర్మనుసామ్రా
జ్యాధిపతి కెయిజరు చక్రవర్తి గుర్తించెను. దండకానమున ప్ర
జల స్వాతంత్ర్యోద్యమములు కెట్టికన మని తలంచెను. తన
రాజ్యమును, సింహాసనమును ప్రజానాయకులవశము చేసి, అన్య
దేశములకు పరుగిడిన. నిరంతరోద్యమపక్షపాతులు వైదిజు
లమున ననుసరించియే, రాజ్యతాంత్రము చేసిరి.

కెయిజరు రాజ్యతాంత్రముచేసిన తరువాత, ప్రజాసత్తాక
ప్రభుత్వము సంస్థాపితమైనది. కెయిజరుప్రభుత్వపు అధికారకాస
నములచే నిర్బంధముననున్న దేశభక్తులకు స్వాతంత్ర్య మియ్యబడి
నది. కారాగృహములలో కడుదాముల పడుచున్న దేశభిమా
ములు భాగ్యభోగాదులను బంధుమిత్రులను స్వజనులను స్వరా
జ్యమును వీడి అన్యదేశములలో కలువొచ్చి యున్న భీరు
లందరూ తమదేశమున స్వేచ్ఛగా దిగుటకు అనకాళి మియ
బడినది. వాదవీరవేల దేశభక్తు లందరూ సర్వస్వాతంత్ర్యములను
బడసి సామ్రాజ్యతంత్రపాలనములో ముఖ్యసామ్రాధ్యులైరి.

ఇట్టిదాన్ని లన్నిటికి ముఖ్యకారణము లేమిటో కొంత
అటోనింకము.

మనభారత మండలమున ఎన్నియో కామ్రూపు గలవు.
స్వదేశసంస్థాపనములు గలవు. అవన్నియు ప్రత్యక్షముగనో లేక
మోక్షముగనో అంగ దేశసంస్థాపనకు ఇండియా ప్రభుత్వాధి
కారమునకు ముఖ్యాంగములుగ నున్నవిగా! అటులే జర్మను
సామ్రాజ్యమునకు ముఖ్యాంగములుగ అనేకదేశములు గలవు.
వీనిలో ప్రముఖరాజ్యము జనసంఖ్య విస్తీర్ణములందు చాలనెక్కు.
వీనిపాలకుడు జర్మను సామ్రాజ్యాధిపతి. అయిన అజ్ఞయే చంద
కానము. సామ్రాజ్య మంతయు విజృంభార్యముగ సంకీర్తింప
వలసిందే రాజ్యాధిపతికించివాకి గతులు అభోగతులే. పరి
పాలించుచునున్న సామ్రాజ్యవాసుల అభిప్రాయములను
గమనముటకు నామకార్థముగ రెండుకానసంధిలు గలవు.
ఒకటి ప్రభుత్వనిధిసభ. రెండవది నానారాజ్యసభ వానిలో
అధికసంఖ్యాకులకు సభ్యులు ప్రముఖరాజ్యవాసులు. చక్రవర్తి
చేతిలో కీలుబొమ్మలు ఏదైన నొకకానము చేయవలయు నని
తలంపిన కెయిజరు ఇతరరాజ్యముల వారి అంగీకారము బడయక
పోయిన స్వదేశములనొట్టతో తన మనోరథమును నిలవేర్చు
కొనుటకు అయిన కనకాళము గలదు. మనదేశములోనలెనే
అచ్చట సామ్రాజ్యకానసభ్యత్వము సామాన్యమానప్రతికే లభ్య
మగుట కలబొనివార్త. సభ్యత్వమంతయు భవనంతులపాత్రక
మై యున్నది. పోటల్లవైతము వాకే. ఇక సభ్యుల అభిప్రాయ
మెంతవరకు ప్రజానుమోదముగ నుండునో చెప్పవలయువా? దీని
భావం తెలుపవలెదో ఈశ్వరు డెవరు?

చక్రవర్తి ప్రజలలో గల్గించిన భేదభేదములు అనంత
ములు. దీనివలన సామాన్యప్రజలు పడనపాధ లింతయని చెప్పవల
యువా? ప్రజలను స్వాతంత్ర్యోద్యమమునుండి విడదీయుటకు
గాను యాదృతము నెవము చెట్టి వైదికానమున ప్రకటించెను.
ఇట్టికానములకు గలుగు మంచిచెడ్డలు, పంజాబు మొదలగు
పొట్ట ప్రత్యక్షముగా చూచిన మనవారి కెయిజరుచేసి చెప్ప
నక్కరలేదు గదా! యాదృతకరణముల నిర్మాణమునందు ప్రజల
నందరిని దించెను. వారిచే చెట్టివాకిరిని చేయించుకొనెనట్టి ప్రజలు
తొడితేక మలములవాడకొచ్చిరి. యాదృత సంతకరము కెండు
సంవత్సరములలో సమాప్తయగును. తమ కష్టములన్నియు నివా

రణ యగునని ఆత్మాశురకతో నున్న ప్రజలకు యాదృతము అను
కొన్న వారికన్న ఎక్కువకాలము కొనసాడుటవలన, ఆకాభంగ
మెట్లువైనది. నిర్బంధప్రభుత్వపు అలముల చేడించుటకు ప్రజ
లందరూ కట్టుబట్టిరి. ప్రక్కనను రహస్య సామ్రాజ్యము సంభ
వించిన రాజ్యవిప్లవము, సోవియటు ఉద్యమవాదము కన్న
లావ చూడసాగిరి. స్వాతంత్ర్యోద్యమములసామ్రాజ్య సంకటము వెక
చెట్టి ప్రజలందరి సహాయము బడయటకు గాను లక్షలకొలది
నూధసంఘములు సంకీర్తనములైనవి. వీని కేంద్రసంఘ ప్రధాన
సానము, కెయిజరు ప్రభుత్వములకునుగు బెట్టిన నగరము. రాజనీతి
కోవిదులు, కామ్రూపులు, ప్రభుత్వోద్యోగిలు, వైదిజులు, నాసి
కులు, వారు వీ గవళిల సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునకు ముఖ్యాంగ
ములను మిత్రులు, హేతులు, అని కెయిజరు తలంపికవా గందరు
ఈ గూఢసంఘములలో సభ్యులే. ఈ సంఘముల కార్యవిధా
నము అత్యున్నతము. మహారాజ్యమున జరుగుచున్న ప్రతి
లేదమున కాదమున సభ్యులకు తెలియచేయటకు సంఘము
వారు చేసిన కట్టుదిట్టముల అనంతములు.

1918 సం॥ రాంతము జర్మను సామ్రాజ్యపరిత్రమన అతి
ముఖ్యమైనది. స్వాతంత్ర్యోద్యమ పర్వ మొక్కసారిగ నే కదలి
నది. అన్నిజాతులు దేశభక్తులకు నావరించినవి. కెయిజరును
సింహాసనభ్రష్టుని చేసినది. కెయిజరు రాజ్యతాంత్రము తోడనే,
సామ్రాజ్యము వివాదమునని ఇతర ప్రాంతములవా రనుకొనిరి
తలంపులు గగనపుష్పములనిరే నీవ్యాలు చేసినవి. తెలుగే
తాత్కాలిక ప్రభుత్వము, ఈ గూఢసంఘముల వారుకులే
ప్రతిస్థాపింపబడినది. ఈ తాత్కాలిక ప్రభుత్వము 1918 సం॥
నవంబరు మాసమునందే మూడు నెలలకాలము ప్రజానుసార
ముగ దేశమును పరిపాలించినది. రాజనీతికోవిదుల ప్రాంత
మున భావిప్రభుత్వ రాజ్యాంగ ప్రకాశకము నిర్దేశము చేసినది
ప్రకాశికపట్ల ప్రభాభిప్రాయమును గమనముటకు దేశభావ
లన్నిటిలోను ముద్రించి, విరివిగా పంచివెట్టబడినది. ప్రభావితక
లనేకములు, దానియందలి మంచిచెడ్డలను గురించి అనుదినము
ప్రధానవాద్యములు వ్రాయసాగిరి. ఎడవో విశ్వాగంతులు
ప్రకాశకము విమర్శించుచు ప్రాథమములు వ్రాయసాగిరి. ప్రజా
లికపట్ల అభిప్రాయమును వెలుపుటకు, దేశమున అనుదినము
జరుగుచుండిన సభల చుట్టు ఉపవాదకుల మొత్తము ఇంతంత
యని నిర్ణయించుట కష్టతరము. కాని కెయిజరు అదృష్టములను కొన
సాగించుచుండు మన కీ విధానపద్ధతులు ప్రాత్రలు కావుగదా?

గృహ వైద్యము.

కర్త:- డి. లక్ష్మీపతి.

మనుష్యులకు సాధారణముగా ముఖ్యోగము లన్నిటికి
వైద్యునిచేత బోవక మిప్పింపవలె నన్న తీర్మానము వైద్యుడు
వారకతోపుట సంభవించునెడ తోగి పడెను బాధ, చూచు
వార లందఱు పడుచిచూచు చెప్పవలసికాదు. అట్టి వైద్యుడు
దొరకినను, ఆయాగోగముల కాయామందులు తప్పక పనిచేయు
నని తెలిసినను, ఆ సమయము వారకనిచోట వ్యక్తుడు. ప్రతి
గృహము యందు మూమూలుగా చేర్చి వెట్టుకొను వాము, ఉప్పు,
భినియాలు జీలకర్ర, మున్నగు వస్తువులతో వెట్టిన ఘోషాయా
చిట కాలు గ్రంథస్థములు కానిది యనేకములు గలవు అది
వైద్యునికద ఎక్కువ సామ్యుచ్చి కొనుండు బోవకములకన్న
బాగుగా పనిచేయునెడే సంతతి అందఱుకు తెలిసినవిషయమే.

అట్టి ఘోషాయాచిట్టాలు తెలియనివారు చాలమంది కలరు.
తెలిసినవారు కొందరు ఎచ్చట వైద్య ఆయుధగా నున్నను
భవాళచే వాటిని బహులుపర్యక్ యవరైనను తెప్పుమున్నచో
అతివాద్యము గాన చెప్పుటకు గును బాధ తేదని నొంతుదురు.
కావున లోకోపకారకార్యములు అట్టి ఘోషాయాచిట్టా లీచిన్న
పాత్రమునందు వివరించితిమి.

అది గాక గాఢమైనటువంటి బోవకము లొకప్పుడు
కరీరమునందలి వ్యాధిని బోగొట్టి నా బలమైన కొత్తవ్యాధులు
పుట్టించును. బోవకముల వేడిచే గ్రుడ్లు చేతి చనిపోయినవారు,
ఒడలు మంటలు కలిగినవారు, రసనివగంధకములచే కీళ్లుపడి
ప్రతికీయించగనే తనలేనివారు మనము ప్రతిదినము చూచు
చున్నాము. కాబట్టి స్వల్పమైన మూలికల మాహావ్యయముచే
బాగుపడుట మంచిది. వందలకొలది మూలికాకావ్యయము
లకారాదిగా అన్ని జబ్బులనుకొనెడివారుచియున్నవి. చిన్ని
చిన్న మూలికలతో నెట్లెట్ల జబ్బులు ప్రతివారు కుదురు కొన
వచ్చును. అందఱు కడుదాటునో నుండటకు, నెల రూపు 0-3-0

కొమల శిశువీరము.

మైలాపూరు, మదరాసు.

వనాపధిసర్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తమును పుష్కరముగా పోషించుట
 ఉండు శుభముగా గాంచినది. 1-10-1
 ఇండియా సిటీలో నుండి పుట్టినది. 1-10-1
 పుట్టినదిగా గుర్తించును. 1-10-1

విలాసము పి. డి. సావంత్
 నెం 144 పునరవాస, బొంబాయి

కాపి బిల్లులు

పాలు చక్కెర కాఫీ పోడింగ్ అవసరము లేదు.
 ఒక రు॥ వేడి నీళ్లలో ఒక బిల్లు తరిగించిన తుదకు
 కాఫీ త్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. ఆఫీసుకు, ట్రావిలింగు
 తిరుగువారి కిది చాలా అనుకూలముగా నుండును. ఒక సారి
 పరీక్షించిన త: తెలుసును. విజయవాడ కావలెను.
 24 బిల్లుల ప్యాకి రూ 1-4-0. పోస్టేజీ వేరు
 (207) సత్యాగ్రహ పోర్టు, నెల్లూరు.

వరకవిషయములు

మద్రాసు
 మారకపు రేటు

ఎక్స్‌చేంజి
 బాంక్ టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్స్‌ఫర్ 15 19/32 పెన్నీలు
 బాంక్ డిమాండు డ్రాఫ్టులు 15 5/8 పెన్నీలు
 లండను డిమాండు డ్రాఫ్టులు } 15 25/32 పెన్నీలు
 బాంక్ కోనుగోలు రేటు }
 మూడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 15/16 పెన్నీలు
 ఆరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 16 1/8 పెన్నీలు
 కలకత్తా మార్కెట్ రేటు
 కలకత్తా ఆగస్టు 4 గురువారము
 పత్తి:—బెంగాలు వాగ్‌వారు రూ 452/8
 డెక్కన్ 378
 కెసోగాం 12
 జనపనార:—అంగ్లో ఇండియా 370
 యస్. యల్. కేప్ 35/6
 హవరా 44/6
 మారకపు రేటు
 ఎక్స్‌చేంజి, బాంక్ టెలిగ్రాఫిక్ ట్రాన్స్‌ఫర్ 15 5/8 పెన్నీలు
 డిమాండు బిల్లులు—15 21/32 పెన్నీలు
 బొంబాయి
 షేరుమార్కెట్ రేటు
 బొంబాయి ఆగస్టు 4 గురువారము
 సానుకూల వగునకి వాటాధర్మము యాక్రిడిట్‌మెంట్

మా ఫౌండ్రీ వర్క్ మాపు తయారైనది

బీడు పోత మెషినుపనులు యావత్తు చేయబడును.
 కోనులు షెల్లర్లు యెక్స్‌ట్రీక్యులు హల్లరు సామానులు
 వగైరాలు సిద్ధముగా నుండును.
 ప్రొప్రైటరు కాతా సూర్యనారాయణ
 ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ,
 40 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

To Save Labor & Money use our NORCROSS HAND CULTIVATORS

5 Steel Prongs
 useful for
 Fruit and
 Flower Garden :

4 Feet Handle
 useful for
 Vegetable Gardens
 Field & Crops

Read the following

The Officer-In-Charge, Military Farms, Okara, Punjab writes :—
 One of the handiest garden tools I have seen is the 5 Prong Norcross Hand Cultivator. It is a pleasure to use it, and pleasing to see the stirred soil after wards.
 To my surprise the Mali is quite taken with it and uses it without being ordered.
 Its functions are :—
 AERATES SOIL CONSERVES MOISTURE DEST OYS WEEDS
 NO OTHER GARDEN TOOL I HAVE SEEN EQUALS THIS
 Price Rs 9 only. Order To-day
 The Limaye Bros., Ltd. Appello Street., P. B. No. 684, Bombay.

త్రాగుటకు వీలగు నట్టి నోరుగల బుడ్లు

ప్రస్తుతము మేము సోడా బుడ్లను విశేషముగా విక్రయించుచున్నాము.
 బుడ్లను నింపునప్పుడు బుడ్లు పగులకుండునట్లు ప్రత్యేక గ్లాసుతో చేయబడినవి.
 7, 10, 14 ఔన్సుల బుడ్లను స్టాకుచేసి యున్నాము.

డబ్ల్యు. ఇ. స్మిత్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్) మాంటురోడ్డు, మద్రాసు
 W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

దంత చికిత్సము

నెల. కచ్చి 1-10-1
 పుష్కరముగా గాంచినది. 1-10-1
 ఇండియా సిటీలో నుండి పుట్టినది. 1-10-1
 పుట్టినదిగా గుర్తించును. 1-10-1

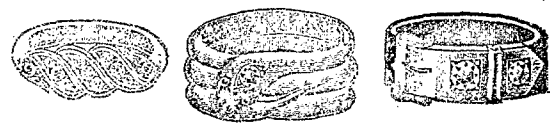
తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంజుమందు.
 కచ్చి 1-10-1-0 ఆరు అణాలు మాత్రమే.
 ఆమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

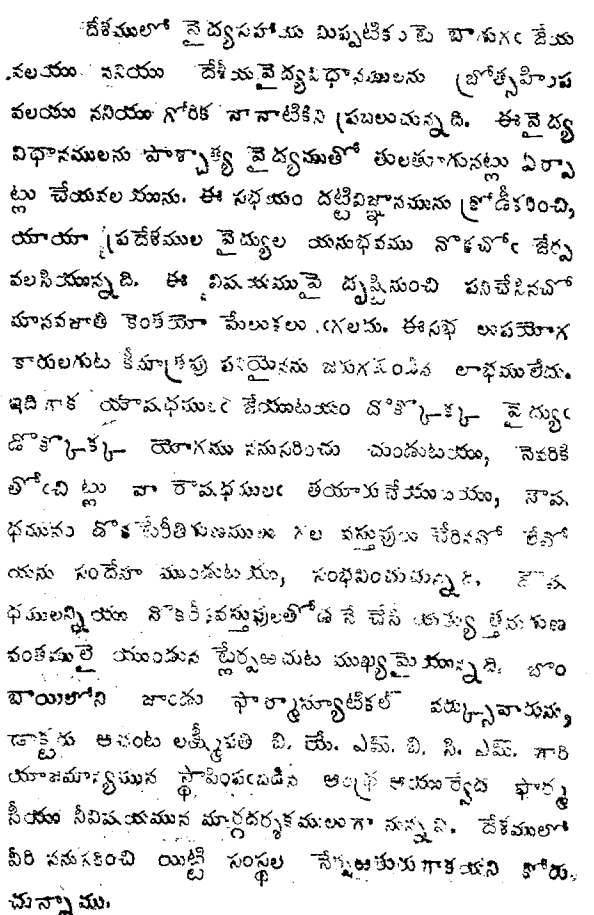
మోహినీలైలము — దేవులను వెంచి నిగనిగ లాడించును

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది—5 రు॥ లములు మానెగల సీసా 1-1 అణాలు 12 మాత్రమే
 నెం. 6, తంబులెట్టివీధి, మద్రాసు. ఆమృతాంజనం డిపో, నెం. 109, ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

ఉంగరములు

వివాహమునకువలయు, గాత్రములందు, ఇతర కుభ
 కాగ్యములందు బహుళముగా వుండుటకు, స్వంత కుసంకారమునకు
 తగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు, పుష్పరాగములతో
 కట్టబడిన ఉంగరములు, క్లావర్, ఆర్డ్, సీల్, డోను, మున్న
 గుర్రములతో గలవు. ఇవిగాక అన్ని రకముల బంగారు, వెండి
 నగలు తయారుచేయుచు అమ్ముచున్నది సిద్ధముగానున్నది
 తృప్తికరముగా లేకను వాపసు తీసికొని వైక మిక్కిలము.
 లక్ష్మీ జ్యాయలరీ కంపెనీ,
 18/288, చైనాబజారు, మద్రాసు.
 (191)

ఇదిగాక, జీవన పరిస్థితులు మారుకొలదియు రోగము లను మారుచుండును. అనభవముల కును వైద్యశాస్త్ర మున నివృత్తిమన సర్వకాలమును నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. మనుష్యజాతి యొక యుగమున వీడి మరొకయుగమున కొందు చుండు కొలదియు, ననేకావయవసంధము లగు రోగము లనేకరీతులగు సంగరించి, యెప్పటికప్పుటికే నూతనరూపములఁ బాలుచుండును. ఒక విధానియ ప్రకారము రోగము కుమర నప్పుడు రెండవదానిగల కాంతించుట సాధారణముగ మనము చూచుచునే యున్నాము. చెన్నపురి వైద్యశాలను, ముప్రసిద్ధ వైద్యులగు ఎమ్. సి. సంజయరావుగారు చెన్నపట్టణమున జరి గిన సుప్రసిద్ధభారతానురేక్షన సమ్మేళనసభయం దుపన్యసించు చున్న "కొన్ని రోగములపాశ్చాత్యవిధానము ప్రకారముకుమర ప్పడు అయినచేత యూనానీ ఔషధములు నాకుచాలవఱకు నుపయోగించినవి." అని నుడివి యున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వ మువారికి పూర్వము సర్వసజరకగా నుండిన సర్ పార్డిలూస్ గారు ఇ. దూరలో ఎన్నడు వైద్యకాలముం దుపన్యసించుచు ఆలోచింపి లేక పాశ్చాత్యవైద్యశాస్త్రమునందే స్వయం నిమిడి యున్నదని మీరెన్నడును దలంపవలదు. నే నిండియాలోనుండి, యీరకేశపు ప్రజలనుగూర్చి తెలిసికొను కొలదియు వైద్యులును నాకీములును నవలంబించు విధానములు చాలవఱకు సత్ప్రభుత్వము లనియు, ఇప్పుడు గ్రీక్ జాతిపెట్టితిమని చెప్పి కొను ననేకవిష యములు విరివూర్చుటకు కల్యాణములకుపూర్వమే తెలిసియుండె ననియు నాడు విశ్వాసుకు కుదురుకొనుచున్నదని నెలవిచ్చిరి. మఱియు 1:16 సంవత్సరము మార్చి నెలలో అఖిలభారతీయ కాననర్యాణసభలో గౌరవనీయులగు ఖాన్ ఖాదర్ మీర్ అసద్ఖాన్ గారు దేశీయవైద్యవిధానముల విషయమై తెచ్చి నతీర్మానముల విషయమై ప్రకటించుచు దేశీయ వైద్యులను బూటకపువారినియు సుచికిత్సవైద్యులనియు నిరసించుచు వా రితో కలియకుండుట చాలవఱకు" అనియు దేశీయవైద్యవిధాన ముల ప్రయోజనవిషయమైన అభిప్రాయము నాదిమత్రమే కాదనియు, నాన్నేహితులైన సర్ హేమల్ చార్లెస్టుగారి జియోగిండిలో రిఫరెన్సుకొని ట్రూట్టు సాపేక్షించిన కలనలోకుం యొక్కయు, బొంబాయిలో హెల్త్ అఫ్ఫైరసు గానుండి ప్రసిద్ధి గాంచిన డాక్టర్ టన్నుగారియు అభిప్రాయములూడ నయ యున్నదని తెలిపిరి. పాశ్చాత్యవైద్యము నవలంబించువారు ప్రాచ్యవిధానము నవలంబించువారితో గలియగూడదనియు వారినడి ఎట్టిజ్ఞానమును బడచుగూడదనియు నిషేధించుట కంటె తెలివితక్కువ యుండవచ్చు. అన్నిటికంటె నతిముఖ్య మగు విషయ మొకటికలదు. రోగముకుదీరినపిదప దానిని కుడు ర్చుట కావధములఁ బ్రయోగించుటకంటె నవి యుద్భవించు వుండ నారోగ్యపరిస్థితుల నేర్పరించు నాతడే నిజమైన ధన్యం తరి శిష్యుడు, నిజమైన మానవసేవకుడు. ఇట్టివని సరిగ నిర్వ ర్తించుటకు ప్రకృతిహాస్యములను చక్కగ నెఱిగి, వానిని బాగుగ నుపయోగించుకొనవలయును. రోగోత్పత్తికి గాని రోగ నివారణకు గాని మనస్సు మూలాధారమని యాతడును తెలిసిన విషయమే. నిరాశచేసికొనిన సందర్భములందుగూడ నొకమాట తోడనే కలనస్పృహతోనే యత్యద్భుతముగ రోగములు కుడిరి యున్నవని మనము వినుచుండుము. మానసికశక్తి కృత్రపఱచు నమగ్రమగు మంత్రశాస్త్రము మనకు కలదు. పాశ్చాత్యదేశము లందును రోగము కుదుర్చుటకు 'సజెక్షన్' అనుపేర రోగులు తామారోగ్యకంఠులగున్నట్లు తలంపఁజేసి, దానినిపాట్రోలు టయొ, ననేకవైద్యులు రోగనిర్యాసమున కెట్టియందుల నుప యోగించు కున్నారు.

ఈరీతిగా మనము చేయవలసినవి అపారముగనున్నది. మనపూర్వులు చెప్పకదెద్దియు లేదను నభిప్రాయమును మనము నిడివికెట్టిరలెను. అందుచేత మొకసేదాంగమనియు, వైచిత్ర్య నిరూపణము జేయుటకు గావించవలసిన ప్రయత్నములలో నది మనకు సహాయకారి కావలెననియు, మనము జ్ఞాపకముంచుకొన వలెను. ప్రకృతిరహస్యములను భేదించునకు వీలగునట్లు మానవ జాత్యభ్యున్నతికై సహాయపడుట మహాత్ముల విధియనుగూడ నై యున్నది.

ప్రపంచము సర్వభూతల్యములకును అందు బాధయు, దుఃఖము నణచుటకును ఎందుకాచివన నిశ్చయంతోషమును, నిరంతర భగవత్సేవయు నెలయుటకును సర్వకాస్త్రములను త్రోవజూపుచున్నది. విద్యాంశులు, మహాత్ములు నెల్లరును నిట్టిమహాసత్కారక కృషిలనుచు చున్నారు. ఈశ్వరుడు మీప్ర యత్నములు కొనసాగునట్లు సత్సంకల్పించి యీ ప్రాచీనాయురేక్షన యూనానీవైద్యముం బునరుద్ధరించుటకు నలయుబుద్ధి వైద్య మున మీకుఁ బ్రసాదించునుగాక!

బంధి పోటు నేరము

అత్రూవరుని జంప యత్నించుట

కలఁత్రా, ఆగస్టు 4:—అత్రూవరు "నెవన్నులో" విచారణ జరుగు బండిపోటునేరములో అత్రూవరును జంపుటకు తుట్ట జరిగెను. అది తెలిసిపోయెను దైతుడే హాజరు దీని జనులో దొంగతనము జేయుటకు చాలకాలమునుండి ప్రయత్ని ములు జరుగుచున్నవి. ఇందులో 12 మంది వైదేశీయులు పాల్గొనిరి నేరము మోపబడెను. ఈవిచారణ 8 దు వారములబట్టి జరుగుచున్నది. రెండు మోటారుబుడ్లు, ముద్దయులు పట్టుకడరి. ముద్దయులలో నొకరు సీతారాముకనరా అను నాతడు అత్రూవరుగ తిరిగెను. తాము జేయవలసిన కట్ట వికరముల నన్నిటిని తెలియజేసెను. నిన్న అత్రూవరుని మరల పరీక్షించుటకు పూర్వము పోలీసువారికి ఎరలో 4 గు బాతులను విచారణజరుగు గడిలో ముద్దయుని అత్రూవరును-జంపుటకు - దానిని తెలిసి పంపిలించ బండియాన్న బోను వెనుక బికపంపువెనుక ఈ బాతులు కనబడెను. వీరితో అత్రూవరును జ.పు. కు ద్వేషించి రని వా రనుచునించెరి. ఆయన యి. న్నట న ఎట్లు వచ్చినవో ఇంతవరకు తెలియలేదు. అత్రూవరును ఇం పాలయందే విచారించుచున్నాడు.

తిరువనంతపురం

ఆగస్టు 4:—నిన్నటిదినము కాననసభలో వ్యవహార మత్యయముల కాఖిలకు కొంత వ్యయమును తగ్గించవలెనని తీర్మానము లుపపాదించబడి ఉపసంహరించకొనబడెను. నారీకేశ, తాళవృక్షముల రోగమునుగూర్చి చేయవలసినవి అంతయు చీకడ రూపుమాపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియజేసిరి. రా॥ 211 కృష్ణ అయ్యంగారు దీనిని బలపరచిరి. రా॥ 195 లక్షలు ఈకాఖి నిమిత్తము ఇయ్యబడినవి. పార్కింగు మిక వైద్యశాలలలోగూడ ఖర్చును తగ్గించవలెనని తీర్మానము లుపపాదించబడెను. కాని ఉపసంహరింపబడెను. అనుకొన్న మొత్తము నిచ్చుట కంగీకరించిరి. ఇప్పుడు గుత్తకొని పాలును గడ్డను చేయుటకంటె వైద్యాలయమునున్న రోగులకు దుగ్ధ కాలనుండి పాలను గడ్డయు జేయవలెననిరి. ఏ పరిశ్రమైన సామ్యము పెట్టుబడిపెట్టుటకు పూర్వము వేర్వేరు పరిశ్రమలను పరిశోధించుటకుగల అసకాశములను ముందు నిశ్చయించవలె ననిరి. దీని కంతకును కారణము సత్ మోక్షగుండం విశ్వేశ్వ రయ్యగారును, గెయిక్యూగారును అవలంబించిన విధానము. ఆయనరేద వైద్యభివృద్ధినిగూర్చి ప్రోత్సహించెదమని ప్రభుత్వము వారభయమొనగిరి. కాగితములు, కలములు మున్నగు సరకుల కగు ఖర్చును ఇదివరకూనే తగ్గించినాము. అంతకు మించి తగ్గించుటకు ఇకముందు ప్రయత్నములు జరుగుననిరి. సరుకులను సప్లయ చేయవలసినదని ఉత్తరపు జేయుటకు పూర్వ మును సిగపను సరుకులధ రలను ముందుగ చెప్పించెదమనిరి. ఈ విషయమై చర్చ జరుగుచున్నది.

వృత్తాంతములు

మేజరు బ్లావ్ గారు నిన్నటిదినము సుందర్ జంకుదగ్గర దిగిరి.

బారుసభవనమున ఇటీవల జరిగిన బండిపోటులో బొం బయి పోలీసువారు ముగ్గురు పతానులను బట్టుకొనిరి.

జమీనుదుపురములో సమైక్యము పరిస్థితులు మార్పు జెందలేదు. అందరను సమైక్యమునా వజలు గానించవు. ఆ యాకాఖిలమాత్రము కొలదికాలము సమై జరుగుట కవ కాశము కలదు.

అలసాబాదులో మొన్నటి సాయంతాలమునుండి వద్ద వర్షము ప్రారంభ మాయెను. నిన్నటిదినముగూడ కుంభిషాత ముగ తురిగెను. రోడ్లన్నియు మునిగిపోయినవి. ఏవో వట్టిబడి నెలు, కొన్నిచెట్లు తప్ప గొప్పపడ్డము కలుగలేదు.

బొంబయి హైకోర్టు న్యాయమూర్తి మల్లాగారు యు భాయి మున్నగువారు వాదులు తాలూకు చనిపోయిన వానిని దాపువీధిలో శ్మశానమున పూడ్చుటకై ఆటంకము కలుగజేయ రాదని బోరాసంఘము వారికందరికిని శ్రమిఖముల పరిసిరి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 5-వ తేది శనివారము.

(1) ధాన్యములు

దనియాలు గగ బారున 14 1/2 గగ 16	
బియ్యము బస్తా	
కుసుమ తెనాలి ,, ప 45—	18-8-0 14-0-0
నెల్లూరి ,, డిటా	16-8-0 17-0-0
డిల్లీ వి ,, డిటా	15-8-0 16-0-0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	10 8-0
సుప్రలు ,,	26-8-0 27-0-0

(2) వస్తు ధాన్యములు

కందులు బస్తా	195 ర. 1-కి రు 11 మొ	15-0-0
నెవగలు ,, డిటా		14-8-0 17-0-0
వెనలు ,,	164 ర.	11-4-0
మినుములు ,, డిటా	195	15-8-0 17-0-0
ఉలములు ,, డిటా	164	10-8-0 11-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

సుప్రలు నూనె బా 1-కి	రు	180-0-0
నెయ్యి ను 1-కి	రు	18-0-0 మొ 22-0-0
కొలడాపురం వేరునెనగపప్పు బా 1 కి		64-0-0
యితరప్రదేశము		రు 57-0-0
వేరునెనగనూనె గాన గ బా 1 కి రు 180 మివననూనె 125		
అముదము నూనె బా 1 కి		రు 180-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయవనపు బా 1-కి	రు	110-0-0
కురపనుపు ,,	రు	90-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరి) గగ 28 మొ. గగ 82		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి 50, 55		
కాళవానీ పాయకట్టు మణుగు	రు	70, 75
బెల్లము బా 1-కి	గగ	17
పాలిచింతపండు గగ 11 గగ 12 కొత్తది గగ 17, 19		

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1 కి	రు	35, 36-0-0
చవరం	రు	37-0-0
రవుండు	రు	36-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు	90
బంగారము, తులము 1-కి	రు	26-12-4
నవరసు 1-కి		17-8-0
ఇత్తిడి బా 1కి	రు	800-0-9
రాగి డిటా	రు	860-0-0
అస్కా చెక్కర		45-6-9

(7) రంగులు

సింహంమార్కు 20 డిక్రీలు అందరు 1కి		108
డిటా 16		87-0-0
కొట్టి క్రిష్ణడు 20 డిక్రీలు		105-0-00

పాశ్చాత్యునిమోసము

లక్ష్మి ఆగస్టు 4:—మీరలులో సిన్హ అల్లయన్నబాగం కిలో 2500 రూప్యముల చెక్కలను మార్చి రేచంకు వీశ్వరస్వామి అనునాతడుపరారి ఆయెను. మీరతిపోలీసునూపరిం పెంట్టుగారు స్వీక్టుగాని పట్టుటకొనవలెనని ప్రకటించిరి. స్వీక్టుగాడు జూలై 17 తేదీని మార్చిన సామ్యుసార్థనపెంట్టు పెట్టిలికు మతముతాలూకు స్వీక్టుగాడు ఆంగ్లేయుడు 25 ఏండ్లప్రాయము గలవాడు. 5 అడుగుల 9 అంగుళముల పొడుగు పెద్దనుడు. ఎడమచక్కర క్రిందగ వంగియుండును సన్ననిగొంతుక మంచినక్కరరీచ్చాచు అందముగనుండును. చిడమచ్చెక్రింద కాలినమచ్చ నుదురు కొంచెముసాట్టు 8596 1604 పెంబరులుగల చెక్కలను సిన్హ అల్లయన్న బాగంకునుండి స్వగహించెను. పొట్టిగడ్డముగలవాడు సన్యాసివస్త్రములను ధరించువాడు పారిపోయినపిదప వీటిని దీసివేసియుండకోవు.

దొంగనోట్లు చేయ యత్నించుట

బొంబాయి ఆగస్టు 4:— 100 రూపాయి నోట్లను సృష్టించుటకు పనిముట్లను తమ దగ్గరనుంచుకొనే నని నేరము ఇద్దరిపై మోపబడెను. మొదటి ముద్దయి కి 7 ఏండ్లు కలిగిన కిత్తుయు 5000 రూపయి ల జరిమానాయు, జరిమానా నీయకున్న ఇంకొక సంవత్సరము అద నపు శిక్షయు విధించిరి. రెండవ ముద్దయి కి 8 ఏండ్లకలిగియు అరువేలరూప్యముల జరిమానాయు, జరిమానా నీయకున్న రెండు సంవత్సరములు శిక్షయు బొంబయి హైకోర్టు న్యాయమూర్తి రెవెన్యూడుగారు విధించిరి. దొంగనోట్లను సృష్టించుచున్నట్లు కలిగియుండుటయే గాక రెండవ ముద్దయిదగ్గర నుండు రూపాయల దొంగనోట్లుగూడ బోరగెను.

**కుష్టు, బొల్లి, త్వయ, మధుమే
హము, పురాణ నవాయి, నెగ,
మూర్ఛ, వెర్రి, మూలశంఖ, నీ
రోగము పక్షవాతము మొదలగు
నవి పూచీపెని కుదర్చబడును**

గుణవిచ్ఛిన్న మిదల వే నొమ్మిచ్చుట.

అపురూపములగు ఓషధుల మహాత్యములు పరత వాగు
లగు రోగులు వృక్షాలకే తెలియును. వారలే వాటిని నాడు
చున్నారు. వాటిని వారివద్ద మిగుల శ్రమపడి కొన్ని అపాయ
ములకు లోనై చేర్చుచు ని, పరిశోధించి, ప్రయోగించుచున్నాము.
మాదగ్గనుండి బోషధము నేవించు రోగులు వారికి
గుణము కనుపించినకొలది వాయిదాలవైని సామ్యవ్యయ్యును.
అట్టివారుగుణము కనుపించక పూర్వముగాని, రోగము కుదర
జచ్చునని నమ్మకము పుట్టక పూర్వముగాని సామ్యమియు నియ్య
నవసములేదు. ఈ త్త ప్రత్యుత్తర మూలముగ సహితము చికిత్స
చేయబడును. అట్టివారికి బోషధములు వి. పి. గా పంపబడును

(3222) **వి. ఎమ్. రాజా.**
దీర్ఘ వ్యాధులకు సునమ్మే
భిమునిపట్టణము. } ఆయుర్వేద వైద్యులు

వాణివైన్ బెజవాడ

ఎందుకు?
చక్కని అచ్చుకు
సాగనగు బైందుకు

ERASMIC

ఎరాస్మిక్ తేయాకు గులాబి సబ్బు
ముఖము, హస్తములు మున్నగువాని సహజపు
అంగసౌందర్యమును చెడకుండ సురక్షించుకొని,
సౌందర్యవతులుగా నుండు నారీమణులకిది ప్రథమ
సహాయము నిచ్చును మీ శరీరములకు కావలసిన
సువాసన గల సబ్బు. (బి)

ఈ సబ్బుయొక్క ఉపయోగము నిరుపమానము.
అన్ని దుకాణములలో దొరకును.

నవలలు	కథలు
శృంగారనాటిక - గొప్పనరసింహ	1 0 0
వీరపూజ - గొప్పనరసింహ	1 0 0
విజయనగర రాజుల కథలు	0 8 0
చిత్తూరు రాజుల కథలు	0 4 0
దీక్షిత్ కథలు కథలు	0 4 0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0 2 0

0-8-0 అకాల పుస్తకములకు తమ వ పంపము.

కలాభివర్ధన పరిషత్తు, రాయవరం. (గోదావరి జిల్లా)

మీరు తెలుగువారైతే తెలుగుజేతములో తయారైన
కృష్ణవేణి సిరాలు కొనవలెను.
నీలి-నలుపు, ఎరుపు, నీలి, ఆకుపచ్చ.
నమూనాలకు 8 అణా బిల్లులు పంపును.
స్టూడెంట్స్ & జనరల్ స్టోర్స్,
నాటుపల్లి యార్ కోవిలపీధి, మదరాసు.

నూతన నాట్య రంగము

శ్రీ హరింద్రనాథ చతోపాధ్యాయులు.

మానవుని కానంద మొక్కల ప్రధానకర్తలలో నాట్య
రంగ మొకటి జనులలో నూతనభావములను వ్యాపింప జేయు
టయందే వ్యక్తియు జేయలేని పనిని నాటకరంగము చేయుట.
సంఘసంస్కారములు తమ యాజ్ఞాత్మికతలము నందును సాధింప
లేని సంఘసంస్కరణమును గావించగలుగునది నాటకరంగము.

ధియేటర్లు

ప్రస్తుతము కునడేశమునం దున్న "ధియేటర్లు" నిజముగ
నాటకరంగములు కావు. ఈ ధియేటర్లు జేరునది చాలకాట
చదువురానివారు, చిత్తసంస్కారము లేనివారు, ఎట్టివ్యాసం
గము లేనివారు. వీరికి నాట్యము అభినయము అనునది ఒకవిద్య
కాదు—జీవోపాధి కొరతజేయు రహస్యమైన ఒక వ్యా
వృత్తి. ఈ ధియేటర్ల మేనేజర్లు సామాన్యులు భవాగల పాప
కాలై యుండును. వీరికి ధనాన్వయతప్ప మరయుక యుత్తరు
లక్ష్యముండదు. నాటకముల మూలమున ప్రజలలో నవజ్ఞతను
వ్యాపింప జేయవలెనని గాని దేశభక్తిగ్రహమున కలుగజేయ
వలెననిగాని వారి యుద్దేశముగాదు అట్టియుద్దేశము వాస్తవ
తీక విరుద్ధము. అట్టిలక్ష్యమును బరికంపంప పరిజ్ఞానమే వారికి
దురమయ్యుండును. వారిజేయ నింపు పేక్షలు సహితము
నాట్యవిద్యను నేమో సౌందర్యబోధ యెట్టిదో యెరుగనివారు.
నాటకంపెనెలవలన ప్రజలరంజనం చెడినదో లేక ప్రజల ఆనంద
తేజ నాటక ప్రదర్శనములు చెడినదో, చెప్పుట కష్టము. ఏకా
ణముచే నేమి నాటకములందును వాని ప్రదర్శనములను జూడ
బోవువారియందును గడచిన ఏబదిసంవత్సరముల నుండియు
నీ సస్థితియే గనుపట్టుచున్నది. కావున నూతననాట్యరంగ నిర్మా
ణ మనసర మనుట నిశ్చయము.

పూర్వాచారబంధనము.

ఈ బాడెన నాటకరంగములో కించిత్తయిన నాట్య
విద్య యున్నయెడల ముందుగా దానిని ప్రస్తుత నటుల చేతులలో
నుండి తప్పించవలసి యుండును ఏది వాడుకలోనున్న అదియే
ప్రతీస్తమని తలంచు మన ప్రజలకు మొట్టమొదట నాట్యవిద్యను
గూర్చి పరిచయ జ్ఞానమును కలుగజేయవలసి యున్నది. వెనుకటి
సంప్రదాయములు నేడెంతవరకు తమ లై నను అమృతక శేబ
ములను బట్టుకొని నేలగుటకు మనదేశమున దురాచారమైనది.
ఈవిధమైన సంప్రదాయము లొక గాలమున మంచివై యుండ
వచ్చును. కాని అవి ప్రస్తుత కాలమునకు బనికిరావు. నేటి నాట్య
రంగము వెనుకటి అభ్యాసములనుండియు పూర్వసంప్రదాయ
ముల నుండియు దప్పించుకొన లేకన్తుంది. నాట్యరంగమును సం
స్కరించుటకు ముందు ఈ సాలిఖాండ నొక్కమాత్రగ దుడిచి
వేయవలెను. పూర్వాచారమునుండి తప్పించుకొనుట బహుకష్ట
సాధ్యము. కాని ఈవిధమైన తప్పును ఎన్నియో నిర్ధారము
లైన స ప్రదాయమును నాశము చేసిన హిందూదేశమునకు
ముక్తి సిద్ధించదు. నాటకరంగమునై నెక్కి ఆడుట బహుసం
మైనదను దుర్భిప్రాయము మనదేశములో జాలకాలమునుండి
వచ్చుచున్నది. ఈయబోహత్తురైన బోధనలను, విద్యాధికుల
మనగొను గ్రాడ్యుయేట్లు గాగ్లభాషావిదులు ఈయబోహను
బాధగోలగుటకు గొంతకాలము నుండి ప్రయత్నించుచున్న మాట
నిజమే. కాని ప్రయత్నము సఫలము కాకపోవుటయే కాక
నాట్యరంగమును జూచి మరొక ఏకగిందుకొనుటకు వీరను
గారకులైరి.

సన్న్యాసము

ఇందుకు గారణము స్పష్టము. వీరియుద్దేశము మంచిది. వీ
రు నాటకరంగ మెక్కిన ధియేటరుకు గొప్ప గౌరవము మరియొక
వచ్చు ననుకొనిరి. నాట్యకాలము జేవాలయముగ మార్చవలెనని
నోరిరి. ఇదిమంచిమాట కాని ఒకటి రెండు నాటకప్రదర్శనము
లైనవిచ్చుట ఈ "కల్లబ్బు" వారు మొదట పెట్టుకొనిన నియమముల
ను గోలపోవుదురు. కల్లబ్బుకు గూడ క్రమముగ నొకనాటక
కంపెనీ సంకేతమును. "ప్రాసెసునల్ ధియేటరు" లోనుండు
దుర్భాగము లన్నియు నిందులో గూడ మెల్లగ సంగమించును.
నాట్యరంగముయొక్క గౌరవమును గాపాడవలెనని దానినడుపు
వారు అందు దుర్భాగములు ప్రవేశింపకుండ ధర్మయోధులవలె
బోధాడవలసి యుండును. నాట్యరంగముయొక్క పవిత్రతను
నిలుపునిమిత్తము కఠినవ్రతము నవలంబింపవలెను. ఇందు మె త్తన
ము కూడదు. ఎంతమాత్రము రాకవలదు. ప్రతి తీవ్రసంస్కరణ
ము నందును అసంతోషమయిన నితరులకుసరము గాంధిమహాత్ముని
ఉద్ద్యమమునకు అపూర్వ విజయము కలుగుటకు గారణము
మహాత్ముడు కఠినముగ విధించిన కఠోరవ్రతమనుట నిస్సంశ
యము. రస జగత్తులోగూడ నీతి నియతి అనివార్యములు. నా
ట్యరంగము దుర్భాగమునకును రోతవన ఇవ్వై సంకేతములు మ
నము జనుల భక్తినికావలసిన నాక రింపజాలము. నటుడగుట
కెవరును త్రాగుబోతు కావలసిన అవసరము లేదని లోకమునకు
జూడవలెను. నాట్యరంగము దుష్టనిలను మగుట యనివార్య
ము కాదని తెలుపవలెను. అప్పుడు మాలోగొందమునవ్యనాట్య
రంగ నిర్మాణమునకై గానించు చున్న ప్రయత్నములకు జనులు
తప్పక సహృదినీ ప్రోత్సహమును జూపెదరు.

తీవ్ర సంస్కరణము.

ప్రస్తుత నాట్యరంగము భువనకర్తయైన వ్యాధియని
ఎలరంగీకరింపకతప్పదు. ఇందు సౌందర్యబోధ యను సంతోషనక
లేదు. ప్రాచీననాట్యరంగమునకుగల శోభయైనను లేదు. ప్రాచీ
నకాలమున నాటకరంగ మెక్కిన యభివృద్ధికి గాలే దనుకొ
నినను విదేశ సౌందర్యము లేకుండెడిది. నాటకరంగమును బూ
ర్తిగ మార్చి వేయగల తీవ్ర సంస్కరణ యొకడు నేడు బయలుదే
రి కలసియున్నది. సంస్కరణములను క్రొత్తమార్పిడిలకు జూచి
ప్రజలు పరిచాసించినను దూషించినను ధైర్యముతో నిలువబడగల
ధిరుడు సమకాలికులు నవ్వినను ముందుతరములవారు వీని నూత
న నిర్మాణముగ గ్రహించి కృతజ్ఞులై యుండు రను భావద్వైవిధ్య
సంస్కరణముందుకు రావలయును. ఇంతవరకు సంస్కరణమెట్లుకై
తీవ్రప్రయత్నము లేమియు జరుగలేక. మామూలుపద్ధతులే నిరా
టాకముగ సాగుచు వచ్చుచున్నవి. చెడుగ్రాసిన నాటకములే
యింకను ఆచారములో నున్నవి. నాట్యరంగముల నుద్ధరింపరలె
ననెడివారుకూడ లోకుల నాకర్షించు నిమిత్తము వారికింపగు
నాటకములనే వారిరుచి కనుగొన్నయగు నే ప్రదర్శించుచున్నారు.
"అట్టిమాదిరి నాటకమును మేమాడము" అని నాన్నే
హితుడైన ఒక ప్రఖ్యాతవారు నాతో బల్కినను. "ఎందుచేత
అడవు" అని నేను ప్రశ్నించితిని. "ప్రజలట్టి నాటకములను గోరరు.
అవి నానిత్య పీఠపహలవు" అని యాతడు బదులు చెప్పెను.
ఈ ప్రత్యుత్తరమునందు నాటకముల దుస్థితియంతయు నిమి
యున్నది. దీనియర్థమేమి? ప్రజల కిష్టములేని ఆటవాడిగ, వారు
డబ్బిచ్చిచూచుటకు రారనియే కాదు, నాన్నే హితు డాడుచున్న
నాటకములనుబట్టిమాడ, అసభ్యములైన నీచనాటకములనే అడ
వలయును. లేనియెడల ప్రజల నాకర్షించుట కష్టము. ఇది దీని
భావము. నాన్నే హితుడేవుడు ప్రజలసీరస నీచభావములను గం
త్తిపీఠపహలకై నాటకము నాకు దురాభ్యాసమునకు దిగిపో,
అపుడాతడు ప్రదర్శించు ప్రతి నాటకమును కాని దురాభ్యాసమును
బలపరచుచు నేయుండును. తన యభ్యాసమును గాని, తనరంజన
గాని బాగుపరచుటకు ఈవత్తయినను బ్రయత్నిండు. ఆతని
కట్టికోకయే కొంత కాల ము నకుండదు. ప్రజల నీచ
భావములు ప్రబలుట కితడే బాధ్యుడని ను
ఈతడందుకు దోడ్పడుచున్నవాడనుట నిశ్చయము. ఈవిషయ
ములో "ధియేటరు" వంచకుడు, లోకులు వంచకులు. ప్రస్తుత
నాట్యరంగమును తుత్తునియుగజేసి, దానిని గ్రొత్త సరసమైన
పద్ధతినీ బునర్నిర్మాణముచేయుట యవశ్యకకర్తవ్యము.

దేశకాల ప్రాతరత.

వర్తమాను "ధియేటరు" కేవలము రసనిహీనము. ప్రాచీన
కాలమునందలి నాట్యరంగమునకు గొన్ని కట్టుబాటులు, అక్షణ
ములు, రసతత్వము, సాంకేతికములు మొదలగునవి యైనను
ఉండెడివి. ప్రస్తుతనాటకములలో ట్టినియును లేనియులేక
పోగా, కేవలము మనస్సునకు రోతను బుట్టించు వికారములతో
నిండియున్నవి. నాట్యరంగముచుట్టును దుర్గంధవాయువు లాన
రించుచున్నవి. దేశకాలప్రాతరత తెలియకుండ పాశ్చాత్యుల
కరణము చేసుబడుచున్నది. ఇందున దినములక్రింద బాలంధర్మ
ధియేటరు వారి నాటకప్రదర్శనము ఆతిసుందరములగు నుడు
నని జాలకాలము నుండి వినుమంటిని. వారప్రదర్శనలో నేడైన
విద్యనుగాని సౌం ర్యముగాని ఉన్నదేమో యని తెలిసికొనుటకు
జాలబ్రయత్నించితిని. కాని నాకు జాలయాకాభంగము గలుగు
టయేకాక ప్రదర్శనము మొదటనుండి తుదికాటకు రోతను బుట్టిం
చెను. వారాడుచున్నది ద్రౌపదిపాస్త్రాపహాణము. బాలగంధ
ర్వుడు ద్రౌపదిదేవము వేసెను. ఇదికేవల హిందూనాటకము
ఆయిన నీతడు పూర్తి గ ఇ కా ల పు డై ం చి
దొరసానులు సాయంకాలము వేసికొను దుస్తులను ధరించెను
వాని కుడిచాస్త్రము భుజమువరకు వస్త్రునిహింపమై యుండెను.
పట్టుత్రా డొకటిమాత్రము భుజమువై నుండి వీపున నేలగుట
నుండెను. ఎడమచాస్త్రమునై నన్నని ఉల్లిపొరగుడ్డ చీనీలు నే
లాడుచుండెను. అడుగున బహుపలుచని చీరను గట్టెను.

పార్శ్వములో సాయంకాలమున దాదాపుగ దిగంబరిలు
లై తిరుగుచుండు "ఫాషనబిల్" లేడి"వలెనుండెను అద్రౌపదివే
షము. ఇంతకంటె మెచ్చమేమి కావలెను? ఇక్కాల్పపు నాటక
ప్రదర్శనములలో నిట్టివికారములు వేనకువేలు గనుపట్టును. గా
ముడు నవీనకాలపుకొటును, బొమ్మను, ధరించి ఆడుచుండు
ప్రదర్శనములను మన మెన్ని చూచియుండలేము? కామునివనవా
సములో ఆంజ్ఞుకుభ్యమున, అభుగికకాలపు సోఫాలు, ఫర్ని
చరును ప్రదర్శించు ధియేటర్లెన్ని లేవు. ప్రసిద్ధములగు రాగు
వాచావ్యులుగారి యాటను కొంతకాలముక్రింద జూదిల్లి శ్రీ
రామచంద్రుని వియోగజనితదుఃఖధరముచే దళింపును పనిపో
వుచుండెను. దీని ప్రదర్శించునిమిత్తము దళింపును ఇరువది
శతాబ్దపు చిరిగిపోయిన సోఫాపొవునై బయండియుండెను. ఆ
సోఫామ్రోను ఆతడు పోవలెన పయండుటకు దగినంత లేక
పోవుటచే నెటులో అందు ఇదికే పరుండెను. ఇట్టి వికారములు
లతోలకొలది గలవు. వీనిన్నిటిని తుడిచిపెట్టవలె.

ఇట్లుటి నాటకప్రదర్శనములందును గనుపట్టుచుండ్రిక
వికార మేమనగా, పురుషులే అడవేషములను చేయుట. ఈ

యాచారమును రక్షించును, నీతి ప్రవర్తనలను అంగీకరింపజాలరు. కేవలము రంజిత్యమును గూర్చి ఆలోచించి, ఇత్యుక్తి పూర్తి ఘోషించుకొనుటకు ఎంత చతురత్వముగ నున్నాడో, అట్టి స్వతస్సిద్ధమైన పాపభావవిలాసములను బ్రదర్శించుట దుష్టము. శ్రీపురుషుల కర్మలక్షణములందే యనివాద్యమైన శ్రేయము కలదు. శ్రీయందు ఆతిహాస్యమైన, స్వతస్సిద్ధమైన, ఎట్టి నాముద్రికకాస్త్రమును గనిపెట్టలేని, గుణవిశేషములు శ్రీశాంతికి నభివ్యుత్పన్నమై పురుషుల కతిత మగుటయే కాక, అతిమ శ్రీవేదము ధరించి రంగముపైకి వచ్చుటతోడనే వానిపాదములు, హస్తములును, బ్రతిక్షణము వాని పురుషవైభవమును బయల్పట్టుచుండును. శ్రీవేదములను వేయపురుషుల తేకారణముచే తనో తెలియదుగాని, సర్వపాపాన్వయము భంగురుకంఠము, కావునవేదము, బడపాదములు గలిగి, పురుషరూపమును పరుగు చేయుట కంత ప్రయత్నించినను, వానిచే నందింపబడుచుండును.

ఉద్ఘాటనలక్షణములు

శ్రీభూమిక సభివ్యయించు పురుషులకును, వారి ప్రదర్శనలకును జూచు ప్రేక్షకులకును, ఎట్టి చిత్రవికారములు గలుగునో యోజించకలెను. తరుచుగ శ్రీవేదము వేయు యంతకు నకు బూర్వ మెన్నడును తేరి కావనికాదులు కొన్ని వాని మనస్సునకు దర్శింపబడును. వానిలోకే మే మానిపోవును. వాని ప్రకృతి యెప్పుడును శ్రాత్రిగ్రాస్తమణిలచిత్తకృతులను, వికృతభావములను అర్థింపింపుచుండును. వాని స్వాయత్వము వ్యక్తమైన ముఖ్య లక్షణము ప్రతిభావమును వానిదృష్టికి సరసముగ నే గనుపట్టుచుండును. ఉద్ఘాటన ప్రేక్షకుల దానికి ఉనికియగును. నటించి పాపభావమును బట్టి యాచారముల మెచ్చుకొనుట మానుచుండును.

లోకులకు

పురుషులే శ్రీవేదము వేయు దురాచారమును నాటక రంగమునండి తొలగించుటకు గట్టిప్రయత్నము చేయవలసియనిండునని నేను మున్సిద్ధవక్తకారమును, భీమంతుడును, నగు నొక మహారాష్ట్రాధిపతి నడుపుచుంటిని. "పురుషులు శ్రీవేదమును ధరించినందుకే లోకులు చూడగోరెదరు. అంటే వారికెక్కువ సుఖముండును." అని మహారాష్ట్రాధిపతి నాకుబ్రతుకైన మొగం కాను. ఈమహారాష్ట్రాధిపతి యాచారమున నిర్విధముగ సమర్పించుచును. పురుషులే శ్రీవేదము వేయు ప్రజలు చూడగోరెదరట! ఎందుచేత? శ్రీవేదమునందు శ్రీలకంఠే పురుషులే యెక్కువ రమ్యముగ నుండెదరనియో? ఇది నట్టిదని ఎల్లరిచ్చాకము ను నకు ను దే లి యను - శ్రీ స్వభావమును ప్రదర్శించుట లో శ్రీలకంఠే పురుషులే యెక్కువ నిపులు లభియో? ఇది కూడ నిజముకాదని ఎల్లరింగీకరించెదరు. నిజముగ నికొక ప్రజలలోకంఠే నటులలోనే ఎక్కువగ గలదని ఊహించగలనీ వచ్చుచున్నది. కొందఱుపురుషులకు శ్రీవేదము గనుబడవలెనని యిది ప్రకారముగలదు. ఇతరులు కాక, ఏ శ్రీయు నాటకరంగమున బ్రదర్శించుట వెఱచి కొన్ని కొంతవేదమును సభ్యులకరతాశ్చర్యముల నుద్బుద్ధింపింపింపింపి శ్రీభూమిక సభివ్యయించు పురుషులే ప్రదర్శించి లోకులకును బాడుబేయల కలదు. లోకాధిపతి మును గోరుట కిదియొక కారణమై యుండును. ఈ విషయములో నికొక పందగ్గును నాలోచింపవలసి యుండును. శ్రీవేదము వేయు పురుషుల భాగ్యవంతులైనందున లెట్లు రుచియనో ఆలోచించును. శ్రీవేదము వేయుటకు నుద్రేకమునుభవించునని భావించును, ఆమె క్షేమితరాలు "నిర్భర్త ఆడవేదమువేయగా నీవెప్పుడైనను జూచితివా" యని ప్రశ్నించెను "నేను నాభర్త ఆడవేదములో మంత్రగా నేను జూచుటకు నాకీప్రయత్నము. అది యస్వాభావికము. నాకునిర్భవేయను. నామనస్సునకు ఎవరింపు కలుగును" అని ఆనబునిభాగ్య బదులు చెప్పెను. చూతిన నాటకరంగమున నిట్టియత్యాచారమునకు దావుండజూడదని నిశ్చయించుకొంటిమి. పురుషులు ఆడవేదము వేయుటకలన రసము శ్రద్ధమగును. నీతి చెడును. స్వభావవికృతము దేశముయొక్క రంగముయొక్క గౌరవ మరీమాదల కీయత్యాచారము గొప్పకళంకముగ నుండును. దీనిని రూపుమాపుటకై గొప్పయదృశ్యమును బయలుదేరతియనెదయును.

శ్రీలు

"నీవు నాతన నాటకరంగమున పులిండుటకై ఇంత యుత్సాహమును గనుపరచుచున్నావువా? నీ నాటకములను బ్రదర్శించుటకు నీవు శ్రీలనెక్కడనుండి తీసికొనిరావు?" అని ప్రశ్నించవచ్చును. "తప్పక తీసికొనిరాగలను" అని నేనును, నామిత్రులను నిర్భయముగ జెప్పుకలము నానమాధానము కొండటికి కేవలము వెళ్లి గనుకట్టవచ్చును 'శ్రీలవా? ఎట్టి శ్రీలను మీ నాతన నాటకరంగమునకు తీసికొని రాగలగుదువు?' అని తిరిగి అడుగవచ్చును. గౌరవమరీమాదలకుల మంచి శ్రీలనే మానాటకమున జేర్చుకొనగలగుదుము. మానాతన నాటకరంగమునకు మంచి విద్యలుగల గలిగిన గొప్ప నాటికత్తులు తప్పకవచ్చెదరు. దేశముయొక్క పరంపరాగతమైన సౌందర్య చిహ్నములను బ్రదర్శించవలెనని, శ్రీతేయాకారము వెక్కువ సంక్లిష్టముగా నిర్వహింపగలరు. శ్రీలను నటులనుగ జేర్చుకొనుట యస్వాభ్యుపై పనికాదు. (కృష్ణపత్రిక)

ఆయుర్వేద పంచరత్నములు

1. చిరట ఆసన: స్వస్వరముల తప్పక బరిహారు దిక్పావధము. సీసా ను 2. 1-4-0.
2. మధురూత భంజని: మధుమేహము, బహుమూత్రము, శుక్లవర్ణము, తమిషునాగముల నిర్మూలము చేయు సుజీవిని నుధ కులం దు 15.
3. సిద్ధ ముకరధ్వజ: ఆకాల జరా త మృత్యుభయముల లొలగించు అమృతకల్పము 15 బొం దు 4.
4. శంకర తైల: కుష్టు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలము చేయు అలూత్రము దు 1.
5. మంత్ర కవచము: మహా ఋషిపూర్త స్యాస్థిదాహా మంత్రావధరసాయనిక ప్రక్రియ. తావేజా తి అకాబు.

ఈ కెటలాగు ఉచితము, చూచితిరవలెను. ఆయుర్వేదరత్న వి. కేశవనారాయణ, (182) మేనేజర్ శ్రావణుడు. మెస్సర్లు, వి. యన్. తావు ఆదర్శ వాణి ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం.

మళూచి (సోటకము) కి మందు లేదా? కలదు.

డాక్టరు గోవిందరాజులు (గౌరవ మెడికల్ హాల్) వారు కనిపెట్టిన "మళూచి సంజీవి" అమోఘముగా నా వ్యాధిని మాన్పుటకును, ఇతరుల కది అంటుకుండ నాపుటకును, మంచి వస్త్రాదు. వెక్కుమాట లేల ఓ సారి తెప్పించి చూచిన నిజస్థితి తెలియగలదు. సీసా 1-కి తపాలాఖర్చులు వగైరా గాక రూ 1-0-0 వలయువారు యిట్లు వ్రాసేది: భారతవస్త్రధారణము, బెజవాడ. కండ్లకలక, శామిల్లు, జ్వరములు వగైరా రోగములకు బాషములు దొరకును. క్యాటలాగుకు వ్రాసుకొనుడు.

తెనుగు కాలికో బెండు

సివిల్ ప్రాశీదరు కోడ్	5	0	0
క్రిమినల్ ప్రాశీదరు కోడ్	6	0	0
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్	3	0	0
శతకరత్నావళి (గ్లేజు)	2	0	0
సుమతి, సరసింహ, వేమన, విడిగా	0	2	0
శృంగార రత్నశతకము	0	3	0
వేణుగోపాలశతకము	0	3	0
కాశమాస్తి లింగశతకము	0	3	0
రామలింగేశ శతకము	0	3	0

విక్టోరియా డిపో, మెటాఫూరు - మదరాసు.

"విస్తృతకవులు"

కొన్ని ప్రతులుమాత్రమే కలవు
క్రిడాభిరామము, శ్రీనాథకృతము 1-0-0
కుమారసంభవము:— నన్నెవోడ జేష్ఠపక్షము
ప్రభుభాగము ద్వితీయభాగము, 1 కి 1-0-0
శ్రీరంగ మహాత్మ్యము శైలవతి 1-చితము 1-0-0
అవిమారకము రామకృష్ణకవిచేదెనిగింపబడిన భాషనాటకము 0-8-0
త్రిపురాంత కోదాసారణము రావిపాటి త్రిపురాంతకృతము 0-4-0
వై గ్రంథములు చెన్నపట్టణము టంక నాలపిడి 366 నెం బంటిలో మా. దొరసామయ్య పేరట వ్రాసినబడయుగలరు.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సొగసు. 1-కి రూ 4-0-0.
దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చులుతేర వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫికల్ అడ్వెం: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

ప్రకటన

కురుక్షేత్ర సంగ్రామము.

1922-23 సం. ఇంటర్మీడియేటునకు పరీక్షకు గ్రంథము. ఇందు బాండవులకు రాజ్యాధికారము లేమి నిర్ణయించబడినది. వెల రూ 1-0-0.

శంబుకవధ (నాటకము) (ఉత్తరరామచరిత్ర)

రామాణముపై సత్యవ్యుత్పన్ను వివరము. ముప్పది పుటల పీఠిక. రామాణము యాద్యకాలము నిర్ణయించబడినది. వెక్కుమాట నాంతములు సవిమర్శముగా జెలుపబడినవి. రామాణమునకు నెడిగినవా రెల్ల జనువందగినది. వెల 0-12-0. కలయువాడు: రైతు ప్రెస్, మారిస్ పేట, తెనాలి. (గుంటూరుజిల్లా)

వైశ్యభర్త ప్రకాశిక

మూడవతూరి ముద్రితము. వెల రూ 3-0-0. ఈ గ్రంథము హిందూపుల్లెలకు ముఖ్యముగ ద్విజులకు అందు వైశ్యులకు అత్యంతోపకరమైనది. ఇందు ఆశేకధర్మములు వివరింపబడియున్నవి. ఇందు శ్రీమత్కృష్ణకాచరిత్రము గొప్ప వృసినా సోమయాజులవారి చేతిచెరిత్ర కృతముగను రుచింపబడినది. మరియు శ్రీ సోమయాజులవారిచే ప్రకటింపబడిన అన్ని గ్రంథములును గలవు. ఈ గ్రంథములన్నియు ముఖ్యముగ ఈ వైశ్యధర్మపరాక ప్రతివైశ్యునియందు నుండవలసినది. గ్రంథముల బాటిలో (కాటకాగు) కొదవనాడు అర్థనాచితీని బంపిన బడయుగలరు.

శ్రీమకుర్తి బసవయ్య గుంటూరు

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి పి. కే. పి. సి. వారి (14)

శ్రీరవధకావి

ఈ దివ్యామృతము తల్లెలకు పాలను స్పృశిస్తే కీర పుట్టిని కలిగించును. పిల్లలకు నంజీవి. పత్తియు లేని దుతిగల రసాయనము. నార్లెట్టుమిల్లిన్న బుద్ధితో పులెడు పిల్లలు, తల్లిలు సుఖపడుదురు. బలహీను లగు పిల్లలకిచ్చిన జల్ము. పిచ్చి పోయి జేనాపుట్టి కలుగును. వెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0 (8847) వి. పి. తో కలసి రూ 2. మానవ శుభవర్ధకు ఆయుర్వేదావధముల చిహ్నము ఆయుర్వేదసలయము, బెజవాడ.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

కులభవై అనుభవసిద్ధమగు 600 చిత్రలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియింటి నుండవలసిన అందరుచేయదగిన మందులు 1కి 1-4-0 (2) వి. పి. 0-6-0 ఆశోగ్యదర్శనము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 1 కి 0-6-0 వి. పి 0-4-0 ఆయుర్వేదచంద్రిక:— ఆశోగ్య, వైద్య, కార్య, నిధాన వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుత్రిక. మారిడి యుచితము. చందా రు 2-8-0 వై 3 ని ఏక కాలమందు కొకినవారికి 3-12-0 లకు పంపెదము. ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, మెరేజేసి. (నెల్లూరు జిల్లా)

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు (3) బెనారస్ సిటీనందుడు దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారికి గుళికలను సేవించుటవలన రాజకీయ అను నాన్నెహితుడు సభుంకత్యము లేక సుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సంలనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలాసుఖముగా నున్నాడని చెప్పుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాడు. జేరాథూన్ } బ్రజ్జేకిపోర్

పవలు కంపెనీ వారి ప్రత్యేక ఔషధములు

ఈ క్రింద తెలుపబడిన ఔషధములు శరీరకాస్త్రమునకును, రోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే రసాయన కాస్త్రములచే కాస్త్రపరిశోధనానుసారము యేర్పరుపబడినది.

మా ఔషధముల తయారుజేయు శాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అవట మూలికలు వృక్షకాస్త్రప్రకారము, రసాయన కాస్త్ర ప్రకారము, భూ తద్దముగుండ గూడ పరిశుభ్రమైనవి. అవట వి. పి. స్టాండ్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలు వి. పి. తయారు చేయబడును. కావున యీ ఔషధములు పారిశుధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమును అనుమానింప నక్కరలేదు.

డాక్టరు యాన్సన్ సిరపు

సిరపు ఫెరి ఫాస్ఫేటిక్ కాంపౌండు క్విన్సైను యెట్ ప్రీక్సియా

ఈ సిరపు డాక్టరు యాన్సన్ ప్రత్యేక పరిశోధన ననుసరించి విరచనాఫాస్ఫేటులు, క్వీన్సైన్, ప్రీక్సియా యివన్నీ యుజేసి దివ్యముగ తయారు జేయబడినది.

ఈ ఔషధము అతి ఉష్ణ ప్రదేశములో గాని యిండియాలో నుండుటవలన గలుగు దుర్బలత్వమును పోగొట్టుటకును, మానసిక దేశహబాధగాని దుర్బలత్వమునుగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధికెక్కిన దివ్య ఔషధము.

కల పెద్ద బుడ్డి రు 2-8-0 మిడియ నైజు బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కెమికల్స్ ఫర్మ్

ఇది విరక్, లైము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటుల సిరపు

కుభ్రముగ నుండును. అడుగున సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడల్ఫియా యెడ్వర్డు పారిషు గారు చెప్పిన పాల్ ప్రకారము తయారు కావడినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచి ఔషధము. రుచిచూడుదును. మంచిగ కృత్రిగా వింతి వనములకు పుష్టినిచ్చును.

పెద్ద నైజు బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియం రు 1-0-0, చిన్న నైజు 10 అణాలు.

పవలు కంపెనీ వారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయును.

N. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay.

(3421)

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ నెట్టి ఆన్ సన్స్ వారిచే ప్రకటింపబడిన

శ్రీ కృష్ణ కర్మాగారము

మూడాశ్వాసములు టీకాతాత్పర్య విశేషార్థములతోను

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ములతోను.

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి ఆన్ కంపెనీ వారిచే విక్రయింపబడును.

నెం. 286, అప్పా బిల్డింగ్సు, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

క్యాటలాగు ఉచితము

చల్లారంగైయానుచందుషాపు

వారు క్రొత్త జివిలీ రకములను జపానునుండి తెప్పించి యిప్పుడే ప్రాకృతేసి యున్నారు.

రోజారంగునందు సరిగ బట్టాలు వేసినది, ఆకుపచ్చ చాకులేట్,

మున్నగు విభవిధరంగులలో పలువిధరకములు గలవు.

ఇవిగాక రవికె, జాకెట్టు దినుసులు కూడ త్వరలోనే తెప్పించెదరు.

జయట్రూరి వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరల చొప్పున పంపబడును.

విలాసమును చక్కగా వ్రాయుడు.

చల్లారంగైయానుచందు

(2300)

గొప్ప అద్దము తలుపులతో అందముగ నుండు షాపు

9, 10, 11, రత్తన్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

చారిత్రకము

(1) జాతకచక్రము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రము (2) పుట్టిన తేది, జనన కాల భుజియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ శాము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాకు ఉత్తరము వాయవ్యముగాని, ఈముటిలో నెదియో యొకటి మాకు పంపినరొడల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, శరీరారోగ్యము, భవనంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళాశాస్త్రము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంఖ్యలు కాఖలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వాసిన సంఖ్యలు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అఖరువరకు, జరుగజోవు ప్రతినష్టాని ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశ ఫలములు గల భూరా జాతకము, కాస్త్ర సమ్యక్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. భూరా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. భూరాజాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, అడ్వాన్సు ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అఖరువరకు తయారుచేసి తక్కిన రు 8 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముగా 1 సం॥ రం వరకు ముందు జరుగజోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు విశరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మవత్సరము గాని, జన్మశాయము గాని, మాకు పంపించాలను.

జాతకమార్పాండము

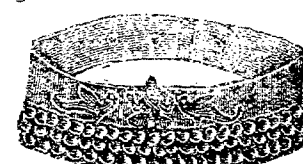
తెదవ భాగము. ఇది 800 శీటలు

ఇందు లగ్న స్థుటము, గ్రహస్థుటము, భావస్థుటము, మధ్యములు, పాదకర్త, అష్టకర్త, తాత్పర్యసహితముగా సుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను జన్మభావ ఫలములు మహాదశ అంతర్దశ ఫలములును, ఇంకను అశ్వి సంఖ్యలతో మిక్కిలి సులభతైలిని అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంఖ్యలు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపను చేయుదును ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు ధరిభాషులు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివల సోష్టభర్తలు గాక రూపు 2-0-0-0 లు అలభ్యమైపో ప్రభులు వారికవు.

(3512) ఆంధ్ర జ్యోతిష శాస్త్ర గోపాలపురం, కొత్తజేట సోష్ట. (గోవాటిజిల్లా)

రోల్లుగోల్లు ఆభరణములు.

ఇవారి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము ఇవారి. ఇందులో ఏకముయిన మార్గదర్శకమువారికి 0.8-0 అణాలు విజయగల 1 ప్యాకెట్టు విషయించి అసెసు తేలుచుండు ప్రతిరముగా ఇవ్వబడును. క్యాటలాగువలయువాడు 1/2 స్టాంపు పంపించవలయును.

మేము ఇందు కనపరచిన ప్రకారం లక్ష్మీ విగ్రహము కలిగి. ది 150 గజ్జలు కట్టి నది. వీ దలు మొదలుకొని

గొప్పవారి వంతు తపయోగించు కొదానికి తగుమయిన మేలు గొల్లు వేయించివున్నది. 8 ఏండ్ల పిల్లలు మొదలుకొని పెద్దనైజు వరకు ప్రపయోగ పడుచుకొదానికి తగుమయిన బెజుములు వేయించి వున్నది.

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include Gold bangles, Silver bangles, etc.

కె. నాదముని ఆంధ్ర సన్స్,

164, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నీ కంటియందు ఏలాటిబాద యైనను కలదా?

అట్లుండిన అన్నివిధముల నేత్రవ్యాధులకు నిర్భయమైన నట్టియొక నమ్మకమైనట్టియొక మిక్కిలి పొడవైననట్టియొక ఔషధముయొక్క గుణములను తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు మీ వ్రాయకదా ?

(3397)

L. H. Salier Dept, 4 Sewta Banzal.

శ్రీమాన్ వైద్యరత్న డి. గోపాలాచార్యగారిచే

జ్వేగు, కలరామున్నగు మోర వ్యాధులకును అతిమూలము, మధుమేహము, సెగరోగము, మూలము మద మూర్చలు, ముట్టుకుట్టు, తుయము, ఉబ్బసము, దగ్గు, శూలనొప్పి, మున్నగు వ్యాధులకును తగిన ఆయుర్వేదావధములును

గర్భిణీ స్త్రీలకును, తదితర స్త్రీలకును, పురుషులకును, ఆరోగ్యదాయకములగు లేహములు, సిరపులు, తైలములు వగైరా ఆయుర్వేద దివ్యోషధములు ఇందు గలవు. క్యాటలాగు ఉచితముగా సంపాదము.

సాహిపబడిన

టెలిగ్రాఫ్ అక్షరము:

"పండిట్" మద్రాసు. (1045)

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

నెం. 41, ఆచారప్పకోవిడి, మద్రాసు.

ప్రథమ సంవత్సరమునందే మంచి లాభము గిట్టును

(155)

ది బెంగాల్ స్పిన్నింగు అండు ఏవింగు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

THE BENGAL SPINNING & WEAVING COMPANY, Ltd.

హెడ్ ఆఫీసు, 172, బాబజారు వీధి, కలకత్తా.

మూలధనము రూ 12,00,000 లు (పంజెండు లక్షల రూపాయలు)

మూలధనము హెచ్చించుటకు అధికారము గలదు.

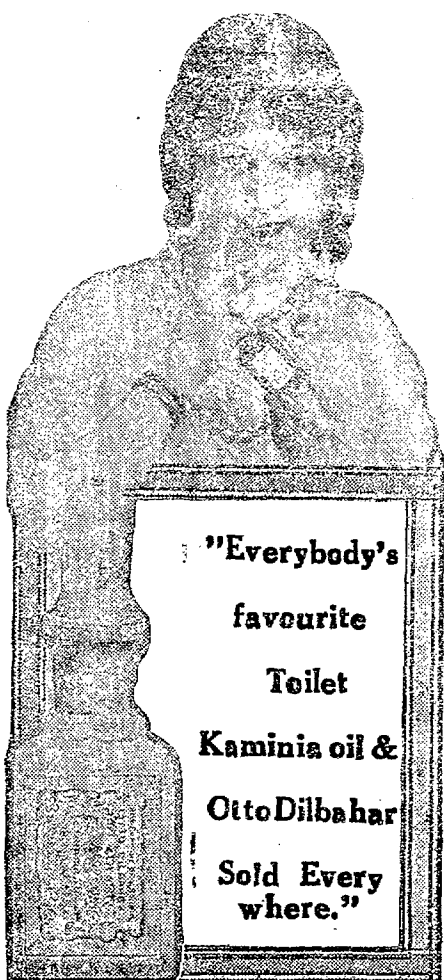
వెద్ద కర్మాగారము స్థాపించబడియున్నది. అన్నిరకముల ధోతులు, చీరలు, వర్తింపులు, కోటింగులు, బెడ్షీట్లు, టవల్లు, పలుమందిరిల ఉద్దర వస్త్రములు తయారు చేయబడుచున్నది. దినము 1-కి నెయ్యి గజముల గడ్డ తయారుచున్నది. అక్కడే చాలావంటలు గుప్తముగా పుచ్చుకొన బడినవి. మద్రాసు రాజధానికి కొన్ని వంటలు మాత్రమే ఉంచబడియున్నవి.

వాటాలను విక్రయించుటకు ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములు తెలుసుకొన గోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు తెనుగు భాషలో వ్రాసుకొన వలెను.

జి. ఆర్. గుప్త, కొత్తవేటవీధి, బెజవాడ.

G. R. Gupta, Kottapeta Street, Bezvada.

"Everybody's favourite Toilet Kamini oil & OttoDilbahar Sold Every where."

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్శయితో ఉండి రాకముననే త్వరపడుదు. ఉడికన్నులు మెండుగా పెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడైపోవును.

అంతవరకు రానీయవద్దు.

నేడే

కామినీయూ నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుదు.

ఇది రిజర్వురు జేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నును, కిరో మాండ్ల మున్నును, యిది దిక్కొవధము.

వెంటుకలు చిట్టుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు వురల యెప్పుటి మెత్తనమును గర్తి పట్టు వలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుదు.

కామినీయూ తలచునె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమనిగ జేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. బాల్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోట్లలోనున్న ఈ గ్రీండ్ తెలుగుబడిన ప్రకారము నిక్రయించుచున్నది.

ఇది మందుల ముఖ్య భా రంబరిపడ్డనున్న, శరతు లమ్మ జాతివద్దను నుడ బోరకును, లేకున్న,

సోలు యేజెంట్లు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామకీరు, బొంబాయి.

(126)

మీకు నుజానగ ప్రశ్నము, లేక అత్రత కావలసినదృశు "టెటో దిట్ బహారు" ఈ వ్రాయుదు.

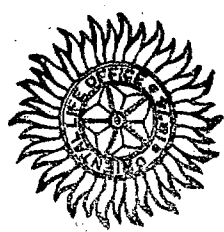
ఇది రిజర్వురు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1/2 కొన్న బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0

1 డ్రామ్ " " 0-12-0

1/2 డ్రామ్ " " 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతి రుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన నానగ చుట్టుచుక్కలతో వ్యాపించును.

ఓరియంటల్

గవర్న

మెంటు నెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యురన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

1874 సం॥ స్థాపితము.

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

మానేజరు:— హెచ్. ఎస్విన్ జోన్సు.

కష్టన రూ 5,46,00,000 వైగాన యెన్నది 1920-వ సంవత్సరము నందు

వరంబడి 91,06,338.0.11

ఇవ్వబడు జరుగు చున్న అమ్మ

రెన్యువ మొత్తము 15,44,24,594-11-8

మునుపటికంటె ఇవ్వబడు పాలిసి

వాడుట జాస్తిగా చెల్లించిన

మొత్తము 6,50,00,000

ఈ కంపెనీ తరచున ననిజేయుటకు ఏదెప్పుడు కావలయును. వాడు అనుభవ కాలుగుగ నుండు వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యా గ్రీండ్ లిటెరాజ్ ముదకు వ్రాయుదు. 875

Apply to:—

F. E. Vaid Esq, Branch Secretary

Oriental Assurance Building,

Post Box No. 8, Madras.

భయపడవద్దు

తెలుగులైన రక్షణకు ఈ

కొవధము వాడిన విషమును

తీసివేయును. బుడ్డి 1-కి వెల

రూ 0-8-0. 1 బుడ్డి మొదలు

3 బుడ్లవరకు పోస్తే 0-8-0

రూ 4-8-0 చుడియారకు జేసిన

వారికి 1 రెజెక్ బుడ్లు పోస్తే

తరుండ పంపించును.

పక్షి నాశము, పిచ్చు, వృష్టము

తు యము, మూలము, అతి

మూత్రము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కన్నిటికి నన్యుకమైన యావధములు గలవు.

క్యాటలాగులకు వ్రాసినవో ఇబాముగా పంపెదము.

మీకు గల బాధలను వ్రాసి మంచి యావధమును బొందుదు. (112-980)

Telegrams: Rajvaid Sri Banandasji Kaviraj
Rajvaid 152, Hachishin Road,
Calcutta. CALCUTTA.

ఆతంకని గ్రహబౌషధాలయం

స్థాపితము 1881 సం॥

ఈ బౌషధాలయపు ప్రసిద్ధి జెందిన

ఆతంకని గ్రహమాత్రలు

వీటిని నేనించి మేలుపొందిన అనేకులు పలుమారు

విదవక కోరుచున్నారు. గాన ప్రతిఫలము మీరు

కూడను పొందవలెను అనుట చూకోరిక - ప్రస్తుతం

తపాలు ఖర్చులు కూడను కోరక పంపబడు

మాయుక్కువాటితాలకు గాన దయచేసివ్రాయుదు.

ఆతంకని గ్రహబౌషధాలయం

(219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసి.